

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۲۲) بهمن ماه ۱۳۵۳

فهرست مطالب :

- ۱- فرانت اسامی غالبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : عبدالحمید معینی - دکتر منتظری - دکتر سعید حکمت - محمد علی آموزگار - مهدوی اردستانی و خانم امیر ابراهیمی .
- ۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون بهداری راجع به اشتغال کمک دندان پزشکان تجربی و ارسال بمجلس سنا .
- ۴- تقدیم لایحه تأمین اجتماعی و استرداد لایحه بیمه های اجتماعی بوسیله آقای دکتر شیخ الاسلام زاده وزیر راه اجتماعی .
- ۵- تقدیم لایحه اصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی ، بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری .
- ۶- تصویب صورتجلسه قبل .
- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون بهداری راجع بمواد روان گردان (پسیکو تروپ) و ارسال بمجلس سنا .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون بازرگانی راجع باصلاح ماده ۱۷۵ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور و ابلاغ بدولت .
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب های کشاورزی .
- ۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به واگذاری امور مربوط به راهنمایی و رانندگی شهر تهران به شهرداری پایتخت .
- ۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور
- اقتصادی و دارائی راجع به نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه .
- ۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بالحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کيفر ازش .
- ۱۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون صنایع و معادن راجع به تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون راه و ترابری راجع به پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط بافزایش حداکثر نرخ برحسب کیلومتر در مورد حق السهم های دول متعاهد در هزینه های دفتر مرکزی .
- ۱۶- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون محاسبات راجع به بودجه سال ۱۳۵۴ مجلس شورای ملی و ابلاغ بکارپردازی مجلس شورای ملی .
- ۱۷- اعلام وصول دلایحه تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستاجر و ملحقات آن به اوراق قرضه از مجلس سنا .
- ۱۸- فرانت نامه دولت .
- ۱۹- فرانت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت ۹ صبح بزیاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غالبین جلسه قبل
رئیس - اسامی غالبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

غالبین با اجازه آقایان:

اولیاء - ایلخانی پور - دکتر جزایری - جندقی - ذوالفقاری - سیدضیاء رضوی - زهتاب فرد - ساگینیان - شاهنده - صادقی - دکتر فضل الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فرهادپور - مهندس معینی زند - دکتر منتظری - امیراعلم خزیمه - خانم دکتر گرانگی.

غالبین مریض - آقایان:

فرنود - کریم بخش سعیدی - محدث زاده - موقر - مهرزاد - نامور - خانم سعیدی.
۲- بیانات قبل از دستور، آقایان: عبدالحمید معینی - دکتر منتظری - دکتر سعید حکمت - محمدعلی آموزگار - مهدوی اردستانی و خانم امیر ابراهیمی رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم، آقای عبدالحمید معینی تشریف بیاورید.

عبدالحمید معینی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم، لازم میدانم قبل از این مکان مقدس در مقابل رهبر عالیقدر خود شاهنشاه آریامهر سر تعظیم و سپاس فرود آورم و از قادر متعال صمیمانه بقاء عمر و موفقیت این رهبر پرتلاش و افتخار آفرین راکه امروز در سایه مجاهدت و فداکاریهایش ایرانی آباد، مرفه و سربلند، در این جهان پرتلاطم با سرعت بسوی تمدن طلائی پیش می رود مسئلت بنمایم. (احسن) همه میدانیم که امروز ارتش دلیر شاهنشاهی ما بفرمان رهبر عالیقدر و فرمانده بزرگ ایران، برآی دفاع هروجب از خاک وطن مان، شب و روز از مرزهای کشورمان، در خشکی، دریا و هوا با غرور و توانائی کم نظیر و جانفشانی پاسداری می کنند و با قدرت هر تجاوزی را سرکوب می نمایند و در عین حال با همین قدرت و تلاش به رفع آلام برادران و خواهران هم وطن خود چون اهالی میناب، حوزه انتخابیه من یا جاسک با هر نقطه دیگر که دستخوش حوادث غیر قابل پیش بینی نظیر سیل شده اند، دوشادوش دیگر سازمانهای مؤثر و خدمتگذار مملکت چون شیروخورشید سرخ، که همه از قدرت رهبری و منویات شخص اول مملکت شاهنشاه عزیزمان الهام می گیرند، با جان و دل کوشش و مجاهدت می نمایند. (صحیح است)

البته این سربلندیهای غرور آفرین که حتی در هر نقطه ای از جهان برای هر فرد ایرانی افتخار آمیز است نمی تواند آتش رشک و حسادت و پلیدی جمعی اوباش بعضی را دامن نزند چون در نامه هایی که از دوفروزندم که امروز در دانشگاه اوهایو در رشته پزشکی با بورس دانشگاهی به تحصیل اشتغال دارند این حقیقت جان بخش بخوبی تجلی دارد که نوشته بودند. «این روزها، تلاشهای شاهنشاه ما در امریکا مثل توپ صدا کرده است مرتباً در روزنامه ها و مجلات و تلویزیون، تصویر شاهنشاه را نشان میدهند و از سخنان و مصاحبه ها و اقداماتی که در راه سازندگی ایران و همدردی و هم گامی دیگر کشورهای مترقی و جهان سوم بکار می برند تفسیرهای مفصلی درج میگردد. خلاصه ما ایرانیان در اینجا خیلی احساس غرور می کنیم. (احسن) بخصوص در محیط دانشگاه که از تمام دنیا دانشجوی نمونه وجود دارد مرتباً بمن تبریک می گویند و تا تلویزیون یا مجله ای در مورد شاهنشاه مامطلبی می گوید یا می نویسد به سراغ ما می آیند و مرتباً از وطن ما و شاهنشاهمان تجلیل و ستایش می کنند، انشاء الله خداوند به معظلمه عمر طولانی عنایت فرماید (انشاء الله).

بهر حال در اینجا ما خیلی اعتبار و آبرو و سربلندی داریم، همه بما احترام خاص می گذارند و رهبر ما را به مناسبت دلسوزیها و خدمات گران قدری که کرده اند و مرد سال لقب یافته اند ستایش می کنند (صحیح است). بدیهی است بعضی های عقب مانده و مفلوک که نمی توانند به ملت نجیب عراق خدمتی ارائه نمایند، راهی جز توطئه و تخلف کارهای ایران ندارند.

بهر حال در راه پیمودن همین شاهراه طلائی جمعه گذشته، نخست وزیر خدمتگزار و دبیر کل حزب ایران نوین امیرعباس هویدا، مجری صدیق و پرتلاش اوامر شاهنشاه برای باز دید از مناطق سیل زده استان ساحلی به بندرعباس آمد. بلافاصله به محض ورود، از فرودگاه با یک دنیا اشتیاق به سمت میناب و جاسک که روستاهای آن دستخوش آسیب سیل گردیده بودند شتافت و در حالی که از نتایج تلاشهای مستمر و ثمر بخش که طی ده سال، دولت او، در این استان وسیع و دور افتاده و فراموش شده بکار

بسته و امروز از مواهب انقلاب که عمران و پیشرفت معجزه آسان نتیجه آن است بهره مند شده، احساس غرور و آرامش خاطر می نمود از چهره اش بخوبی هویدا بود که به ترمیم سریع خرابیهای ناشی از سیل، به اندیشه فرو رفته بود بطوریکه، پس از اینکه به بندر پیشرفته و آباد شده جاسک رفتند و از ارسال وسایل امداد اعم از غذا - پوشاک - سوخت و دیگر نیازمندیها به سوی مراکز آسیب دیده اطمینان حاصل کرد به میان مردم که همه با خوشحالی مقدم نخست وزیر دلسوز و خدمتگزار را گرامی میداشتند شناخت و ضمن گفت و شنود با کلیه طبقات، حتی دانش آموزان که بواسطه تعطیل بودن مدارس بدور او حلقه زده بودند در رفع نیازمندیهای آنها دستورات لازم صادر می نمود.

(احسن) واقعا جای آنهایی که سالهای گذشته جاسک فراموش شده را دیده بودند خالی بود که به بینند این بندر خاموش چگونه در این فاصله زمانی کم، غبار عقب ماندگی قرون را از چهره پاک کرده و امروز چون دیگر نقاط مملکت از رفاه و آبادانی برخوردار است، حتی قادر شده در پاسداری مرزهای وسیع آبی ایران نقش حیاتی داشته و در مواقع حساس و ضرورت با امکانات چشمگیر سازمانهای مستقر در آن، در تأمین رفاه فرد فرد ساکنین این منطقه وسیع، حیات بخش باشد. جا دارد از طرف ساکنین میناب و جاسک به شکرانه این همه پیشرفت و مراقبت که در ایجاد فرودگاه - پل عظیم رودخانه میناب سد در دست ساختمان میناب، راه سراسری چاه بهار - جاسک - میناب - بندرعباس باغ های مشجر و پارک های زیبا - بلوارهای متعدد شهر میناب - صد ها کیلومتر راه های روستائی - صد ها مدرسه روستائی - درمانگاه مجهز شیروخورشید سرخ - مرکز بزرگ بهداشتی شهرستان میناب - و صد ها طرح عمرانی در دست اجرا همچنین استفاده از سیستم تلفن ماکروویو و بهره گیری از برنامه های تلویزیونی و رادیویی با کمک سیستم ماهواره ای و بالاخره انجام تغذیه رایگان که در دور افتاده ترین روستاهای این شهرستان بکار رفته از قادر متعال مسئلت کنم در راه اجرای اوامر شاهنشاه عزیزمان، نخست وزیر خدمتگزار و پرتلاش را سربلند و موفق بدارد (انشاء الله).

بسته و امروز از مواهب انقلاب که عمران و پیشرفت معجزه آسان نتیجه آن است بهره مند شده، احساس غرور و آرامش خاطر می نمود از چهره اش بخوبی هویدا بود که به ترمیم سریع خرابیهای ناشی از سیل، به اندیشه فرو رفته بود بطوریکه، پس از اینکه به بندر پیشرفته و آباد شده جاسک رفتند و از ارسال وسایل امداد اعم از غذا - پوشاک - سوخت و دیگر نیازمندیها به سوی مراکز آسیب دیده اطمینان حاصل کرد به میان مردم که همه با خوشحالی مقدم نخست وزیر دلسوز و خدمتگزار را گرامی میداشتند شناخت و ضمن گفت و شنود با کلیه طبقات، حتی دانش آموزان که بواسطه تعطیل بودن مدارس بدور او حلقه زده بودند در رفع نیازمندیهای آنها دستورات لازم صادر می نمود.

(احسن) واقعا جای آنهایی که سالهای گذشته جاسک فراموش شده را دیده بودند خالی بود که به بینند این بندر خاموش چگونه در این فاصله زمانی کم، غبار عقب ماندگی قرون را از چهره پاک کرده و امروز چون دیگر نقاط مملکت از رفاه و آبادانی برخوردار است، حتی قادر شده در پاسداری مرزهای وسیع آبی ایران نقش حیاتی داشته و در مواقع حساس و ضرورت با امکانات چشمگیر سازمانهای مستقر در آن، در تأمین رفاه فرد فرد ساکنین این منطقه وسیع، حیات بخش باشد. جا دارد از طرف ساکنین میناب و جاسک به شکرانه این همه پیشرفت و مراقبت که در ایجاد فرودگاه - پل عظیم رودخانه میناب سد در دست ساختمان میناب، راه سراسری چاه بهار - جاسک - میناب - بندرعباس باغ های مشجر و پارک های زیبا - بلوارهای متعدد شهر میناب - صد ها کیلومتر راه های روستائی - صد ها مدرسه روستائی - درمانگاه مجهز شیروخورشید سرخ - مرکز بزرگ بهداشتی شهرستان میناب - و صد ها طرح عمرانی در دست اجرا همچنین استفاده از سیستم تلفن ماکروویو و بهره گیری از برنامه های تلویزیونی و رادیویی با کمک سیستم ماهواره ای و بالاخره انجام تغذیه رایگان که در دور افتاده ترین روستاهای این شهرستان بکار رفته از قادر متعال مسئلت کنم در راه اجرای اوامر شاهنشاه عزیزمان، نخست وزیر خدمتگزار و پرتلاش را سربلند و موفق بدارد (انشاء الله).

بهر حال در راه پیمودن همین شاهراه طلائی جمعه گذشته، نخست وزیر خدمتگزار و دبیر کل حزب ایران نوین امیرعباس هویدا، مجری صدیق و پرتلاش اوامر شاهنشاه برای باز دید از مناطق سیل زده استان ساحلی به بندرعباس آمد. بلافاصله به محض ورود، از فرودگاه با یک دنیا اشتیاق به سمت میناب و جاسک که روستاهای آن دستخوش آسیب سیل گردیده بودند شتافت و در حالی که از نتایج تلاشهای مستمر و ثمر بخش که طی ده سال، دولت او، در این استان وسیع و دور افتاده و فراموش شده بکار

ضمناً لازم به یاد آوری است اشاره کنم همانطور که در سالن محمدرضا شاه شهر بندرعباس در اجتماع نمایندگان کشاورزان - کارگران - جوانان - زنان اصناف و انجمن های دموکراتیک استان که متجاوز از ۶۰۰ نفر آنها از شهرستان میناب به اشتیاق دیدار نخست وزیر و دبیر کل حزب پاسدار انقلاب و شرکت در این اجتماع به بندرعباس آمده بودند، عنوان نمودند، مقرر گردد.

۱- به مطالب مورد گفت و شنود روستائیان که در واحد های کشاورزی این شهرستان پیرامون نیازها بعمل می آید و در صدر مجلس انعکاس می یابد و شاه بیت آن در این است که در فاصله زمانی کم از طریق دفتر سیاسی یا دبیرخانه بنظر شخص دبیر کل رئیس دفتر سیاسی می رسد به سازمانهای اجرایی که استانداران با اختیارات وسیع از عوامل مهم آن بشمار می آیند ابلاغ گردد تا در تأمین خواسته های آنها سرعت لازم بعمل آید.

۲- مرمت و نگاهداری راه روستائی بوسیله وزارت راه با توجه به دارا بودن نیروی انسانی و تجهیزات کامل.

۳- ترمیم خسارات ناشی از سیل قبل از اتمام سال جاری و سپری شدن فصل مساعد کشاورزی.

۴- تشویق خدمتگزاران چه آنهایی که در روستاها تلاش می کنند چه آنکه بعنوان استاندار یا شهردار یا مسئول آموزش و پرورش در سطح بالاتری این برنامه های انقلابی را تحقق می بخشند و یا آن سپاهی انقلاب که در دل روستاها حتی سیل زده در رفع آلام هم وطنان خود می کوشند و به نو آموز روستائی درس عشق به شاه و وطن را می آموزد.

ضمناً طبق اطلاع تلفنی از میناب روز یکشنبه گذشته طی دعوت کمیته حزب ایران نوین تظاهرات عظیمی در این شهر در مقابل خانه حزب برگزار گردید که در آن نسبت به اعمال ننگین بعضی های عراق ابراز تفر و انزجار گردید و اخبار آن از طرف رادیو سراسری و تلویزیون پخش گردید. از اینکه بعرضم توجه فرمودید سپاسگزارم (احسن - احسن).

رئیس - آقای منتظری بفرمائید.

دکتر منتظری - جناب آقای رئیس همکاران محترم روز ۱۵ بهمن که روز تجلی اراده خداوندی است میدان ۲۵ شهریور سیرجان بنحو بسیار مجللی تزئین شده بود ، عموم مردم شهر از طبقات مختلف فرهنگیان کارمندان ادارات سپاهیان انقلاب - کارگران - کشاورزان واصناف و روشنفکران و اعضاء انجمنهای دموکراتیک در میدان پروانه وار بگرد پیکره مقدس شاهنشاه آریامهر اجتماع کرده بودند ، تمام مدیران کل رؤسای ادارات و اعضاء انجمنهای دموکراتیک استان کرمان که بسیرجان آمده بودند باین جمعیت پیوستند تا در این مراسم بزرگ تاریخی ملی شرکت کنند ، فریادهای جاوید شاه و پابنده ایران از هر گوشه میدان به آسمان بلند بود (احسن).

در ساعت ۱۴/۴۵ دقیقه والا حضرت شاهپور محمود رضا پهلوی بمیدان تشریف فرما شدند و با حضور جناب آقای نصر استاندار لایق استان کرمان که امیدواریم توفیق انجام خدمات ارزنده ای باستان کرمان پیدا کنند از پیکره مقدس شاهنشاه آریامهر پرده برداری فرمودند و چشم ودل مردم شاهدوست این شهر که دلی آکنده از مهر شاه دارند با دیدن پیکره رهبر عالیقدر روشن گردید و آرزوی دیرین خود رسیدند و برای سلامت شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی نیکوکار و ولیعهد عزیز نور دیده ملت ایران دعا کردند و به درگاه خداوند نیایش نمودند و دوام سلطنت شاهنشاه آریامهر و بقاء خاندان جلیل پهلوی را از خداوند متعال خواستار شدند (احسن) در این مراسم شور و شرف و سرور مردم سیرجان غلغله ای بر پا ، کرده بود و احساسات مردم نسبت به شاهنشاه آریامهر ابر مرد تاریخ ایران و رهبر عالیقدر ملت و خاندان جلیل سلطنت زاید الوصف بود و خاطرات خوش و فراموش نشدنی مسافرت میمنت اثر و پر خیر و برکت علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی گرامی ایران را بشهرستان سیرجان تجدید نمود (احسن) در این روز فرصت مناسبی بود که مردم شهرستان سیرجان ضمن ابراز انزجار و تنفر شدید از اعمال وحشیانه مشتی او باش بعضی که خود را بر ملت نجیب عراق تحمیل کرده اند احساسات شاهدوستی خود را نشان دهند و میثاق وفاداری

خود را با شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت استحکام جاودانه بخشند و از اقدامات عمرانی ارزنده که بامر شهبانوی گرامی وسیله دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا در این شهرستان انجام گردیده سپاسگزاری نمایند. (صحیح است).

مردم سیرجان خدای بزرگ را شکر گزارند که بآنان توفیق عنایت فرمود تا با نصب پیکره مقدس شاهنشاه آریامهر که مظهر ملیت و مبین احساسات ملی و شاهدوستی آنان است مراتب حق شناسی و سپاسگزاری خود را نسبت بر رهبر عالیقدر ملت ابراز دارند زیرا بخوبی درک کرده اند که همه ترقیات شگرف و حیرت انگیز کشور مروهون اندیشه های تابناک و رهبری های دایمانه اش بوده و بر اثر تدابیر خردمندان و رهبریهای مدیرانه اش کشور ما از احترام و حیثیت بین المللی برخوردار گردیده است (صحیح است).

مصاحبه اخیر شاهنشاه با خبرنگار مجله آلمانی اشپیگل که نظیر همه مصاحبه های شاهنشاه آریامهر در تمام دنیا انعکاس وسیعی داشت نه فقط روشنگر حقایق بسیاری برای مردم اروپا و آمریکا است بلکه برای زمامداران کشورهای قدرتمند صنعتی شرق و غرب هم آموزنده است . در این مصاحبه شاهنشاه جنبه های گوناگون سیاست ایران را در زمینه های نفت - تسلیحات - سرمایه گذاری خارجی و مناسبات بین المللی تشریح فرمودند و افکار عمومی مردم اروپا و آمریکا را نسبت بروش ایران روشن نمودند در نتیجه مردم این کشورها نه تنها سیاست شاهنشاه را در جهت حل مسائل و مشکلات اقتصادی امروز جهان تأیید می کنند بلکه از نقش رهبریهای شاهنشاه ایران در سازمان کشورهای صادر کننده نفت احساس رضایت میکنند و امیدوارند در بر تو این رهبری خردمندانانه کنفرانس آینده اوپک راه حل های عملی و واقع بینانه ای برای رفع مشکلات اقتصادی جهان ارائه نماید.

شاهنشاه ایران در این مصاحبه بار دیگر روش صلح دوستی ایران و قدرت دفاعی کشور ما و چگونگی بهره برداری از منابع نفت استفاده صلح جویانه از این ماده حیاتی را بیان داشته اند هر ایرانی بوجود چنین شاهنشاه

۲- برای ادارات فرمانداری ، آموزش و پرورش ، دادگستری ، بهداشتی ، آمار ، کشاورزی ، تعاون و امور روستاها ، شهریهایی ساختمان ساخته شود .
شهر سیرجان که مرکز معادن مس سرچشمه و معدن آهن گل گوهر میباشد مهمانسرای دارد که دارای ۶ اتاق می باشد و با فعالیت های صنعتی که در این شهرستان شروع شده ابدأ مطابقت ندارد بنابراین تقاضا دارد ترتیب ساختمان هتل یکصد اتاقه در این شهر داده شود تا افرادی که وارد شهر میشوند سرگردان و بدون جا و محل استراحت نباشند .

۴ - مبلغ پنجاه میلیون ریال بدهی شهرداری شهر سیرجان پرداخت گردد .

۵ - مبلغ چهل و پنج میلیون تومان بمنظور اجرای برنامه های عمرانی شهرداری که بتصویب رسیده و بعلت نبودن اعتبار بلا اجرا مانده است تأمین و پرداخت شود .

۶ - اعتبار مجتمع آموزش در شهر سیرجان تأمین و حواله گردد .

۷ - تأمین اعتبار دوباب مجتمع ورزشی در شهر سیرجان .

۸ - تأمین اعتبار برای ساختمان دانشسرای مقدماتی و حداقل ده باب دبیرستان و مدرسه راهنمایی و دبستان جدید و نوسازی دبستانهای موجود در شهرستان سیرجان و بخش بردسیر .

۹ - تأمین اعتبار برای آب مشروب و حمام بهداشتی و برق و روشنایی - ساختمان خانه های فرهنگ روستائی ، غسالخانه در روستا های شهرستان سیرجان که در برنامه های عمرانی سال ۵۳ - و ۵۴ اعتباری برای آنها منظور نشده است .

۱۰ - احداث جاده های روستائی بین روستاهای شهرستان بمنظور پیشرفت امر کشاورزی در این شهرستان .

۱۱ - با توجه بفعالتهای دو مرکز صنعتی مس سرچشمه و صنایع فولاد و نبودن ساختمان قابل سکونت برای رؤساء و کارمندان غیر بومی و رفع این مشکل حداقل سالی یکصد باب خانه سازمانی در شهر سیرجان ساخته شود .

۱۲ - برای ساختمان استادبوم ورزشی که زمین

متفکر و اندیشمندی افتخار میکند (صحیح است) شاهنشاهی که تمام رهبران کشور های دنیا بافکار و اندیشه های بلندش ارج می نهند و احترام می گذارند همکاران محترم بخوبی میدانند که امروز دنیا کشور ما را تنها برای پیشرفتهای سربمی که در زمینه های صنعتی ، اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی نصیبش شده نمیشناسد بلکه مقام شامخ رهبر ایران را در پرچمداری حفظ صلح و مبارزه با جهل و گرسنگی جهانی میدانند اعلام لژیون خدمتگزاران بشر نمونه بارزی از بشر دوستی و افکار عالی و انسانی رهبر عظیم الشان ملت ایران است (صحیح است) .

شاهنشاه محبوب با صدور فرامین بهداشت مجانی و تغذیه رایگان نوباوگان کشور تا خاتمه دوره راهنمایی و تحصیل مجانی و کمک بدانشجویان موجبات هر چه بیشتر رفاه و آسایش عمومی را فراهم فرمودند آری شاهنشاه آریامهر در مدت ۱۲ سال که از انقلاب میگذرد بار رهبریهای دایمانه موفق شدند که کشور ما را از جرگه کشورهای توسعه نیافته خارج ساخته و در ردیف کشورهای صنعتی و پیشرفته قرار دهند بنحوی که در آینده نزدیک در ردیف چند کشور بزرگ صنعتی و پیشرفته جهان قرار گرفته و وارد دروازه طلایی تمدن بزرگ که هدف نهائی رهبر عالیقدر است میگردد (صحیح است) .

انقلاب چهره شهرستان سیرجان را نیز مانند سایر نقاط کشور تغییر داده مردم سیرجان نیز بآبهره وری از ثمرات انقلاب از رفاه و آسایش برخوردارند و از اقدامات عمرانی و خدمات ارزنده دولت خدمتگزار جناب آقای امیرعباس هویدا که منویات رهبر عالیقدر ملت را بخوبی درک کرده و صادقانه اجراء می نمایند سپاسگزارند اما هر چه انقلاب پیشرفت مینماید همانطور که سطح زندگی مردم بالا می رود بهمان میزان نیز بروسع و توفقات آنان افزوده میشود بنابراین اهالی سیرجان نیز با وجود اینکه برنامه های عمرانی متعدد و بسیار مفید وسیله دولت مخصوصاً در این دوسه ساله اخیر در این شهرستان اجراء شده معذک از دولت پرتلاش جناب آقای هویدا انتظار دارند که در موارد زیر اقدام شایسته مبدول دارندند .

۱- ساختمان راه بین سیرجان و بافت که قرار است در برنامه پنجم عمرانی انجام شود هر چه زودتر شروع گردد

آن خریداری و حصار کشی شده اعتبار لازم حواله گردد (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر سعید حکمت بفرمائید.

دکتر سعید حکمت - ریاست محترم، همکاران عزیز باید تصدیق کرد این بلا واقعتاً است که پیشرفت‌های مملکتی در همه زمینه‌ها يك حقیقتی است که همگی بآن معترفیم، چه از لحاظ امنیت و چه از جهت رفاه و سعادت مردم و نیاز لحاظ بقاء و استواری جامعه بالاخره از نظر احترام و عظمتی که در پرتو جبهان بینی و اندیشه‌های تابناک شاهنشاه آریامهر که برای مملکت و ملت مادر بین ملل جهان حاصل شده است، تحولات کشور مادر دل دنیای نا آرام و جهان پر آشوب فعلی و خطمشی که طی کرده‌ایم برای بسیاری از ملل که با مشکلات عدیده روبرو هستند امروزه می‌تواند بعنوان يك حقیقت اجتماعی و تاریخی رهنمون و مؤثر باشد. (صحیح است - احسن).

همگی معتقدیم که انقلاب ششم بهمن را بایستی نقطه عطفی از تاریخ ایران معاصر شناخت که باره‌ری‌های داهبانه شاهنشاه آریامهر با خطوط اصلی و اراده قاطعی که مملکت را در مسیر ترقی و تعالی رهبری فرمودند بهترین روزهای زندگی تاریخ ایران زمین را تشکیل میدهند (صحیح است).

همه مردم این کشور بعنوان اعضاء متساوی الحقوق در تحقق فعالیت‌های سازندگی مملکت برابر و سهیم‌اند، و برای بقاء و استقرار جامعه صمیمانه همکاری میکنند و پیش می‌روند. و اگر در پاره‌ای موارد بشکل امواج از هم جدا و مشخص می‌نماییم ولی در باطن در کنار هم در اقیانوس بیکران آثار و اندیشه‌های انسانی انقلاب شاه و مردم ملتی واحد و بهم پیوسته‌ایم، و همگی ندای شاهنشاه را با جان و دل و با شوق و شغف و استقبال می‌پذیریم. (صحیح است).

همکاران عزیز امروزه بهر کجا که می‌رویم تجلیل از شخصیت جهانی شاهنشاه آریامهر در اکثر محافل داخلی و خارجی است، و همگی شاهنشاه ایران را مظهر قدرتمندترین رهبر شرق تلقی مینمایند، این موهبت الهی خود برای ماملت ایران کمال مباهات و سربلندی و افتخار است،

بطور مثال در همین چند روز اخیر یکی از نشریات مهم آلمان غربی زیر عنوان «احترام به شاهنشاه» مطالبی برشته تحریر در آورده است که برای فرد فرد ملت ایران مایه کمال سرافرازی و نمایشگر اندیشه‌های بلند و رهبریهایی داهبانه شاهنشاه آریامهر میباشد. (صحیح است).

مسئلاً شخصیت اعلی حضرت شاهنشاه در تمام دنیا، نه تنها بعنوان مهمترین رهبر شرق تلقی می‌شوند، بلکه یکی از افراد متفکر و بانفوذ سیاست بین‌المللی بشمار می‌آیند.

انقلابی که تحت رهبری شاهنشاه در ایران بمرحله عمل درآمد مخصوصاً اصلاحات و دگرگونی‌هایی که در زمینه آموزش و پرورش و بهداشت و رفاه اجتماعی بوجود آمد، نه تنها اقداماتی که بعنوان رهبر مال اندیش کشور بعمل آوردند بلکه توجه و اعجاب عموم مردم جهان را برانگیخته و در صحنه سیاست جهانی او را ایشان مورد تأیید کامل واقع گردید. (صحیح است).

شخصیت بی‌همتای شاهنشاه درباره قیمت واقعی نفت که همیشه جانب احتیاط و تعقل را پیش گرفتند و با رعایت احتیاط و احترام متقابل افکار و عقاید خود را به نحو مدبرانه‌ای به ثبوت میرسانند، یکی از بزرگترین و اساسی‌ترین افکار سازنده نسل امروز بشمار می‌آید.

فرمایشات شاهنشاه آریامهر در مصاحبه اخیر با مخبر مجله اشینگل مؤید افکار بلند و پر ارج شاهنشاه است. شاهنشاه در قسمتی از فرمایشات خود چنین می‌فرماید: «ما هرگز احساسات را با سیاست و اقتصاد در نمی‌آمیزیم».

«كلام الملوك ملوك الكلام» مصداق پیدا میکند، بهر حال ملت ایران بر خود می‌بالد که بخاطر کوشش‌های همه جانبه اعلی حضرت همایون و برای برقراری صلح و تفاهم و همکاری مسالمت‌آمیز سپاس خود را به پیشگاه پدر تاجدار تقدیم بدارد.

در اینجا لازم می‌داند مراتب سپاسگذاری و قدردانی قاطبه ملت ایران را از پاسداران غیور ایران که با دقت و هوشیاری هر چه تمامتر تحریکات نظامی نیروهای حکومت بعث عراق را تحت نظر قرار داده و حملات تجاوزکارانه آنان را با رشادت زاید الوصف و

جانبازی و فداکاری در راه اجرای اوامر شاهنشاه و حفظ حدود و ثغور کشور دفع مینمایند تقدیم نموده و برای همه سربازان فداکار ملك و ملت موقوفیت روز افزون از درگاه خداوند بزرگ مسئلت نمایم (احسن) تمام این موقوفیت‌ها مسلماً همچون خاری است که بر چشم دشمنان ایران زمین فرو می‌رود.

بدیهی است وظیفه‌شناسی پاسداران مرزی ایران که بوظایف و تکالیف خود عمل مینمایند و هوشیارانه هر نوع تحریکات نظامی نیروهای مسلح حکومت بعثی عراق و هر نوع تجاوزی را با شدت وحدت سرکوب می‌کنند، برای هر فرد ایرانی مایه کمال مباهات و سربلندی و برای دشمنان ایران زمین مایه رسوائی و سیه‌روزی است.

در دنیای متلاطم امروز یکپارچگی ملت ایران که بیدار و هوشیار بدنبال شاهنشاه خود راه ترقی و صواب و سلامت را پیش گرفته‌اند، برای دوستان مایه سرفرازی و خرسندی و برای دشمنان باعث حسادت و توطئه چینی است.

در همین چند روز گذشته که بمناسبت رفع خطر از وجود مبارک شاهنشاه آریامهر مراسم بسیار عظیم و پر شکوهی در کلیه نقاط کشور و باشکوه عموم طبقات مردم، روحانیون اصناف، کارگران، کارمندان، کشاورزان، روشنفکران، جوانان، بانوان احزاب بعمل آمد و مراسم دعا و ثنا و شکرگزاری و نیایش برای سلامت شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت بر پا نمودند، مؤید سپاسگذاری و يك پارچگی ملت نجیب ایران بود (صحیح است).

با توجه ب لزوم این مقدمه بقیه عرایض را به پیروی از اوامر مؤکد شاهنشاه آریامهر در زمینه تأمین وسائل، درمان و تسهیلات رفاه اجتماعی دنبال میکنم. وزارت رفاه اجتماعی که برای تسهیل امر درمان و رفاه عمومی و با مترقیانه‌ترین قوانین رفاهی تأسیس میگردد، خود یکی از ثمرات بزرگ انقلاب شاه و مردم بشمار می‌رود.

با توجه بوظایف سنگین و خطیری که بمعهده وزارت رفاه اجتماعی محول شده است لازم میدانم پیشنهادات و تذکراتی که بتواند در پیشبرد وظایف آنان مؤثر واقع

گردد و بعلمت رشته تخصصی و پزشکی و مطالعاتی که در دوران خدمتگزاری دولتی بدست آورده‌ام در ساحت محترم مجلس شورای ملی برای استحضار مقامات مسئول عنوان مینمایم.

خوشبختانه با مقدرات مالی و اقتصادی دولت و کاردانی مسئولین امر و با بصیرتی که دارند، طرح گسترش پوشش بیمه عمومی و تأمین رفاه تهیه گردیده و طی لایحه مدونی تقدیم مجلس شورای ملی گردیده است. مسئله بیمه بازنشستگان یکی از قدم‌های مؤثر وزارت رفاه بوده و مورد تأیید همگان میباشد، و امیدواریم که دولت در تأمین نیازمندی‌های این دسته از خدمتگزاران اجتماعی که عمری بدرستی و صداقت خدمت نموده‌اند و در سنین کهولت و پیری و بازنشستگی بایستی از مزایای قانونی رفاه اجتماعی برخوردار باشند باید به نحو احسن و کامل انجام پذیرد.

نکته مهمی که باید بآن اشاره نمایم و امیدوارم مسئولین امر توجه فرمایند این است که تنها قدرت مالی و داشتن وسایل فنی برای پیشبرد هدفها و طرحها کافی نبوده و باید در تجهیز نیروی انسانی لازم و برای آموزش کافی و مستمر اقدام عاجل بعمل آرند. چون برای نیل به رفاه اجتماعی در مرحله اول و قبل از تهیه سایر نیازمندیها به نیروی انسانی کاملاً ماهر نیازمندیم. بعنوان مثال در همین طرح اورژانس که بنهایت مورد نیاز جامعه ماشینی امروز است و مورد تأیید همگان میباشد، تربیت و آموزش پرسنل و ورزیده و ماهر بیش از هر چیز دیگری حائز اهمیت است، بهر حال بایستی با تهیه برنامه‌های آموزشی فشرده نیروهای انسانی مورد لزوم را تربیت نمود و سپس بکار گمارد پس از تربیت نیروی انسانی در تأمین نیازمندی‌های این قبیل افراد نیز باید اقدام لازم معمول داشته و در مقابل وظایف اجتماعی سنگینی که بعهده آنان واگذار میشود بایستی با شرایط مساوی و متعارف و هم‌آهنگ و متعادل و یکسانی زندگی آنان تأمین گردد.

مطلب اساسی و مهم دیگری که بایستی در مدنظر باشد گسترش تشکیلات رفاه اجتماعی در سطح کشور است، چون در تهران تاجدودی و وسایل درمان فوری و

مبارزه با سوانح و پیش آمدها تأمین گردیده است ولی متأسفانه تا بحال بعثت عدم توجه و همچنین بعثت کمبود نیروی انسانی و بالاخره نداشتن وسایل ارتباطی این وظیفه اجتماعی حتی در حداقل ممکنه در شاهرها و در مراکز شهرستانها تأسیس نگردیده و این نقیصه بطور محسوس و چشم گیر در این مراکز نمایان است.

تصور می رود پس از تأمین نیروی انسانی و با تجهیز وسایل لازم از قبیل آمبولانس و اطاق عمل متحرک و با کمک و تربیت و تأمین پرسنل ورزیده مورد نیاز و وسایل درمان فوری و رفاه عمومی را به نحو احسن فراهم نمود.

در شهرستانهایی که فاقد وسائل کامل درمانی هستند تهیه وسایل درمانی متحرک بهترین راه حل اساسی بشمار می رود. که پس از انجام کمک های اولیه بمرکز درمانی معجزه بیماران را اعزام نمایند. مطلب مهم دیگر تأمین درمان معتمدان بمواد مخدر است که بایستی در سرلوحه عملیات و اقدامات درمانی این وزارتخانه قرار گیرد.

استحضار دارید ماده ۸ قانون منع کشت خشخاش دولت را مکلف نموده است که هر سال اعتبار کافی در ردیف خاص برای درمان معتمدان تریاک و مشتقات آن در بودجه های سالیانه منظور دارند، با توجه باینکه ابتلاء به انواع مختلف بیماریهای روانی و ارتکاب جرایم اغلب نتیجه ابتلاء به اعتیاد مواد مخدر میباشد، لذا وزارت رفاه اجتماعی بایستی فکر اساسی برای معالجه معتمدان و مبارزه با اعتیاد را انجام دهد. با این ترتیب مسلماً وزارت رفاه خواهد توانست قسمتی از مشکلات اجتماعی و حتی انتظامی و قضائی را بر طرف نماید.

در اردیبهشت ماه سال جاری که کنفرانس بین المللی جرم شناسی با شرکت بیش از ۴۰۰ نماینده از ۸۷ کشور تشکیل گردید بحث کنفرانس اعتیاد به مواد مخدر و ارتباط آن با ارتکاب جرایم بود، و از نظریات مختلف اساتید در سطح بین المللی بررسیهای لازم بعمل آمد و قطع نامه کنفرانس بدولت شرکت کننده اعلام گردید.

با توجه به اهمیت این موضوع و روز افزون بودن این بلیه خانمانسوز اقتضا دارد که وزارت رفاه اجتماعی

برنامه صحیح و اساسی و اقدام شایسته و سریع در این مورد معمول نمایند.

آخرین تذکر بنده تأسیس خانه سالمندان است که بایستی هر چه زودتر انجام پذیرد و ضمناً بایستی اقدامات را در سطح کشور معمول فرمایند.

با توجه به بیمه های اجتماعی و عمومی و سرمایه ای دولت برای این منظور در اختیار وزارت رفاه قرار میدهد، بایستی برای افرادی که سالیان سال خدمتگزار اجتماع بوده و در سنین پیری و سالخورگی نیاز مساعدت دارند توجه کامل مبذول گردد (احسن - احسن).

رئیس - آقای محمد علی آموزگار بفرمائید.

محمد علی آموزگار - جناب آقای رئیس همکاران محترم، عرایض امروز بنده هم پیرامون مسافرت جناب نخست وزیر به استان ساحلی و بررسی عملیات عمرانی و احتیاجات محلی میباشد.

این نوع مسافرت ها بطبعاً باید نتایج مفیدی داشته باشد زیرا رئیس دولت و همراهان ایشان از نزدیک به احتیاجات مردم و محل و طرق رفع آن آشنا میگردند.

کما اینکه در این سفر متوجه شده اند که طرح های عمرانی که تهران برای نقاطی مثل بندر جاسک تنظیم مینماید بمناسبت عدم آشنائی کامل به اوضاع و احوال و آب و هوای منطقه در بسیاری از موارد ناقص و یا قابل استفاده نبوده و باید نسبت به تهیه و تنظیم طرحهای عمرانی و امور ساختمانی در محل اقدام نمود و موارد دیگری که موجب کندی کارها و عدم پیشرفت آنها میشود این است که مقاطعه کاران بزرگ که وسائل و امکانات لازم را در اختیار دارند کارهای کوچک را قبول نمیکنند و در این خصوص باید از وجود افراد و گروههای محلی و منطقه ای جهت انجام کارهای کوچک عمرانی استفاده کرد که هنوز بصورت کامل عمل نمیشود و لذا برای پیشرفت بیشتر کارهای عمرانی باید افراد و مقاطعه کاران کوچک محلی را حمایت و تقویت نمود و انجام کارهای محل خودشان را تحت شرایط مساوی بعهده خود آن ها واگذار کرد و چون آنان در محل مقیم و به آبادانی منطقه خویش علاقمندتر هستند کارها دچار وقفه نمیشود و سریعتر و مطمئن تر انجام میگردد. (صحیح است)

و خدمتگزار بوجود آید متواتر خدمت در سخت ترین شرایط و دورترین نقاط مملکت باشد.

خوشبختانه جناب نخست وزیر در مسافرت های قبلی و اخیر خود باین مطالب برخورد کرده اند و به مسئولین امور در مرکز استان و شهرستان دستور فرموده و میفرمایند که مشکلات و نارسائیهای موجود را در امور اجرایی مرتفع نمایند تا خدماتی که قول داده میشود اجراء و عملی گردد.

فرمان شاهنشاه در استان ساحلی و در شهرستان بندر لنگه خدماتی انجام گردیده و کارهای تمام شده هم زیاد داریم که در هر مورد بموقع سپاسگزاری و اظهار امتنان شده است و در آینده هم امیدواری فراوان به انجام خدمات بزرگ و کوچک بیشتر در شهرستان لنگه که از هر حیث استحقاق دارد داریم.

بهر حال مسافرت های رئیس دولت و وزراء به نقاط مختلف کشور و تماس گرفتن با مردم موجب خواهد شد که از نزدیک به احتیاجات محل و درد دل مردم آگاهی حاصل نمایند و دیگر در موقع تنظیم لایحه مثلاً مربوط به صید ماهی پیشنهاد فرمایند که اگر صیادی در سواحل خلیج فارس و بحر عمان برای مصارف خانوادگی و شخصی بیش از یک کیلو میگو و یا ده کیلوماهی داشته باشد

به حبس و جریمه محکوم میگردد و باینکه ضرورت داشته باشد برای مردم بندر طاهری یا بندر چارک یا بندر کنگ که از چند صد سال قبل خانه و کاشانه خود را لب دریا ساخته اند و از امواج آب های گرم خلیج فارس عزیزشان که هر روز بدیوارش میکوبد احساس غرور مینمایند این توهم بوجود آوریم که از این به بعد تعمیرخانه و یا دخالت در نخلستان خود که در ساحل واقع شده مستلزم موافقت مقامات دولتی است.

اینها مطالبی بود که در مسافرت جناب نخست وزیر و وزراء در استان ساحلی مطرح بوده و بطور قطع و یقین مورد توجه قرار خواهند داد. انشاء اله (احسن - احسن).

رئیس - آقای مهدوی اردستانی بفرمائید.

مهدوی اردستانی - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی، خانم ها و آقایان همکاران ارجمند

در سال جاری از محل اعتبارات عمرانی ناحیه ای چند طرح کوچک برای روستا های شهرستان بندر لنگه به تصویب رسیده و برای سال ۵۴ نیز چنین برنامه ای وجود دارد اما مقررات دست و پاگیر موجود مانع از آن شده و میشود که بتوان انجام این قبیل کارها را به مردم و شهرداریها در محل واگذار کرد.

برای مقاطعه کاران بزرگ هم صرف نمیکنند که بروند در دورترین نقاط کشور و کار کوچکی را که منافع زیادی برای آنان ندارد انجام بدهند و ناچار کارهایی که اعتبار آن تأمین و طرح آن تصویب شده و مورد لزوم و احتیاج محل است متوقف میگردند و مردم خیال میکنند خلف وعده شده است و حال آنکه در شرایط فعلی که بحمد الله از برکت وجود شاهنشاه معظم پول کافی در اختیار دولت قرار دارد و به آبادانی و عمران کشور مخصوصاً در نقاط دور افتاده علاقه بسیار است آرزو مندیم که طبق منویات شهرداری بزرگ ایران هر چه زودتر به تمدن بزرگ دست یابیم (احسن).

وظیفه دولت است که برای اجرای طرحهای کوچک عمرانی نیز فکری بکند مثلاً چه مانعی دارد که ساختن یک دبستان چهار کلاسه در بخش گاوبندی و یک آب انبار در بخش بستک به افراد محلی واگذار نمایند که بانظارت مقامات مسئول بسازند.

در بخش های تابعه بندر لنگه ایجاد چند حوزه عمرانی (شهرک) در نظر گرفته شده و کار هم شروع شده اما پیشرفت قابل توجهی بچشم نمیخورد و همچنین ایجاد راه بین بندر لنگه و لار از برنامه سوم تا بحال متوقف بوده اخیراً در یکی دو قسمت شروع به کار نموده اند که اگر تا چهار سال دیگر تمام شود جای شکر گرایی است.

در مناطق جنوبی کشور به تجربه ثابت شده است که وجود سازمان عمران ناحیه ای ارزنده و مفید بوده است در استان ساحلی و بوشهر از دوازده سیزده سال قبل سازمانی بنام سازمان امداد عمران جنوب وجود داشت که زیر نظر شادروان تیمسار سهبید آقاولی (خداوند اوراغریق رحمت نماید مرد شریف و خدمتگزار و صدیقی بود) انجام وظیفه میکرد این سازمان توانست در شرایط سخت آن زمان خدماتی را در آن نقاط شروع و انجام دهد متأسفانه این سازمان یکی دو سال قبل منحل گردید و حال هم اگر چنین سازمانهایی تحت نظر افراد فعال

بطوریکه نمایندگان محترم اطلاع دارند در هفته گذشته حکام بعث عراق همانطور که روبه نابخردانه آنهاست دست بهیاهو و جنجال و تظاهرات در کوچه و خیابان و درجراید و تلویزیون علیه ایران زده و نیز نمایندگان را برای شرکت در کنگره باصطلاح ملی و صنفی خود به بغداد فرستادند که ماهیت این اقدامات ساختگی و مصنوعی بخوبی روشن است. (صحیح است). صرنظر از ماهیت چنین اجتماعی و اینکه چه کسانی در این کنگره دعوت شده و انگیزه این شرکت کنندگان سازمان های غیرملی و کمونیست کشورهای که چشم داشت کمک از بغداد دارند چه بوده باید گفت ماحصل این گفت و شنودها و این تظاهرات خیابانی جز يك مشت شعار های توخالی و مطالبی برخلاف اصول و دوزان منطق و استدلال چیز دیگری نبود و جز تعجب و حیرت و تلخی چیزی بیار نیارود. (صحیح است) معاون شورای فرماندهی انقلاب رژیم بیگانه پرست بغداد در نطق خود ایران را بعنوان يك نیروی متجاوز معرض و اتهامات متعددی که همگی خلاف واقع و پوسیده و دور از حقیقت بود به ایران نسبت داد. از جمله بار دیگر از لغو يك جانبه عهدنامه ۱۹۳۷ سخن گفت غافل از اینکه دولت و ملت ایران قرارداد ۱۹۳۷ را يك قرارداد استعماری و تحمیلی میدانند که دولت عراق طی ۳۲ سال خود را ملزم بر رعایت مواد مهم آن نکرد و لذا دولت ایران طبق موازین بین المللی و اصول حقوق معاهدات و پایان دوره استعمار این عهدنامه را که عملاً از طرف عراق بی اعتبار شده بود بطور رسمی کان لم یکن اعلام داشت (صحیح است). جای تعجب است که حکومت بعثی عراق میراث خوار استعمار شده و چنین قرارداد مسخره ای را مستمسک قرارداد داده است. همانطور که کرا آ دولت ایران اعلام داشته طبق موازین بین المللی و با رعایت حقوق طرفین حاضر بهر گونه مذاکرات دوستانه می باشد ولی بهیچ کس اجازه نمیدهد که در چنین عهد و زمانی بخواهد قرارداد های استعماری را در زودخانه مرزی دو کشور اجرا نماید (صحیح است). استقرار نیروهای نظامی ایران در جزایری که متعلق به خود بود.

حضور نیروهای ایران در عمان به تقاضای سلطان عمان، کمک ایران نسبت به پناهندگان از اقداماتی است که موجب تحسین مردم ایران و هر دوستاناران صلح و آرامش این منطقه قرار گرفته است کرد.

خود جهانیان میدانند که جزایر سه گانه تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی همیشه متعلق به ایران بوده و استقرار نیروهای ایران بر اساس حاکمیت ملی در قلمرو خود صورت گرفته است. حضور نیروهای ایران در عمان بدعوت و تقاضای دولت قانونی آن کشور میباشد تا شاهراه خلیج فارس از تجاوز خرابکاران مصون بماند پناه دادن يك عده پیر مرد و پیرزن و کودکان که از ترس کشتارهای دست جمعی بعثی های بغداد بخاک پناه برده و يك عمل انسانی و بشری است آیا موجب میشود چنین اتهامات مبتدلی را بکشوری که همواره طالب صلح و سازش با همه ملل و خصوصاً با همسایگان خود می باشد نسبت داده شود؟

اصولاً در افکار ناپاک و ریاکارانه کارگردان های حزب بعث جایی از صفا و حقیقت وجود ندارد و اینک روشن شده و در حالی که وزیران خارجه دو کشور در اسلامبول برای رفع اختلافات دو کشور مشغول مذاکره بودند حکام بعث عراق از مدت ها قبل سرگرم تدارک مقدمات چنین تظاهرات خصمانه ای علیه ایران بودند و مقدمات آنرا فراهم می کردند.

ممالکی که بارها رژیم بعثی بغداد را به همه ناروفا و عهدشکنی ها و پیمان شکنی ها آزموده بخوبی میدانند که این عناصر ماجراجو جز آنکه از پشت حتی به برادران عرب خود هم خنجر بزنند هدف دیگری ندارند (صحیح است) زیرا استعمار این نوکران سرسپرده را برای همین منظور پرورده و نگهداشته است هر چند نظر و هدف حکام بعثی از انجام این گونه اعمال منحرف کردن افکار عمومی ملت عراق و سایر کشورهای جهان می باشد که بانقلاب مذبحخانه خود می خواهند اولاً افکار کشورهای عرب منطقه را علیه ایران برانگیخته و ثانیاً فجایمی که در خود کشور عراق مرتکب میشوند از قبیل اعدام های بی دربی روحانیون شیعه در چندماه گذشته و قتل عام مردم بی دفاع کردهای عراق و سپردن مخالفان خود بدست

جلادها و چوبه دار سرپوش گذاشته و افکار مردم را منحرف و بدست فراموشی سپارند بدون شك از این گونه تبلیغات نتایج لازم بدست نخواهند آورد و در دنیا مورد تمسخر و استهزاء قرار خواهند گرفت و بعثی ها نمی توانند نسبت بروابط دوستانه ایران و اعراب خلل وارد آورند.

(صحیح است). قدر مسلم و آنچه مورد توجه و تذکر است اینست که ملت نجیب و مسلمان عراق بیگانه و این برادران هم کیش ما نزدیک شش سال است که در زیر تازیانه حکام بعث عراق که عملیات آنها ضد دین و ضد انسانی و ضد تمام قوانین و موازین بین المللی است متحمل هر گونه زجر و شکنجه شده و هزاران تن آنها جان خود را در این راه از دست داده اند و در زیر اختناق رژیم بعثی دست و پا می زنند (صحیح است).

عملیات ایذائی و تیراندازی های سربازان بعثی عراق بکرات در نوار مرزی غرب کشور سابقه دارد و در این چند روزه هم این تجاوزات تکرار که بعکس العمل شدید پاسداران غیور مرزی مواجه و متجاوزین به عقب رانده شدند دولت و ملت ایران همانطور که سخنگوی وزارت خارجه اعلام داشت در قبال این اتهامات ناروا از راهی که به اقتضای منافع و مصالح ملی خود و مصلحت منطقه و تحت ارشاد و رهبری شاهنشاه خود در پیش دارد منصرف نخواهد شد و به این صحنه سازی ها و تبلیغات کودکانه اهمیت نخواهد گذاشت و با فسران و سربازان غیور نیروهای مسلح شاهنشاهی درود میفرستد که بارشادت و دلیری از خاک وطن دفاع می نمایند (صحیح است - احسن).

دولت شاهنشاهی ایران همانطور که بارها بطور صریح اعلام داشته کمترین چشم داشتی و یا طمعی نسبت بخاک کشورهای دیگر ندارد ولی هرگونه تجاوزی را باشدت وحدت هر چه بیشتر سرکوب خواهد کرد تا متجاوز از خواب و خیال تجاوز و حادثه آفرینی بیرون آید (صحیح است). در این چند روزه گروه های مختلف مردم ایران در اجتماعات وسیع و با حضور نمایندگان گروه های مختلف پایه سرانی و هرزه درائی های عمال حکومت بعثی عراق را علیه ایران محکوم نموده که نمودار گویائی از وحدت و اتناق نظریه پارچگی ملت ایران در مقابل

دشمنان خارجی و بلندگوهای مزدوران آنهاست که تلاش می کنند با جنجال و هیاهو می توانند مقاصد خود را عملی سازند.

امروزه ایران پرچمدار آزادی و صلح در منطقه خلیج فارس میباشد و مخالف صریح هرگونه مداخله استعماری و امپریالیستی بیگانگان در حوزه خلیج فارس است. (صحیح است)

ملت ایران باصفوف فشرده و یکپارچه پشت سر پرچمدار عالیقدر شاهنشاه آریامهر و رهبر افتخار آفرین خود آماده هرگونه جانبازی در راه کشور میباشد.

در خاتمه عرایض خود از دولت خدمتگزار هویدا استدعا دارم نسبت بکمبود آب آشامیدنی شهرستان اردستان توجه و محبت فرمایند اخیراً اعتباری جهت این منظور اختصاص داده شده که از طرف دفتر برنامه ریزی و بودجه استان اصفهان مشغول مطالعه بوده ولی این اعتبار کافی نبوده و از جناب آقای وزیر نیرو استدعا دارم هیتی جهت این منظور و خصوصاً جهت آب یابی و مشخص کردن محل چاه های عمیق از لحاظ ذخایر آبهای زیر زمینی به اردستان اعزام و بطور کلی طرح جامع و فکر اساسی برای تأمین کمبود آب آشامیدنی اردستان بعمل آید.

نهایت موجب تشکر است. (احسن - احسن)

رئیس - خاتم امیر ابراهیمی بفرمائید.

خانم امیر ابراهیمی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم در تاریخ پنجاه سال اخیر کشور ما روزهای بزرگ و باشکوهی وجود دارد که هر يك در جای خود برای ما زنان عزیز و گرامی است مانند روز ۱۷ دی، روز آزادی زنان، روز ششم بهمن روز انقلاب شاه و ملت، روز هشتم اسفند روز اعطای حقوق سیاسی بزنان. به تازگی بکروز دیگر به این روزهای عزیز از نظر پرستاران افزوده شد و آن روز بیستم بهمن است. اگر خاطر همکاران معظم باشد همه ساله بمناسبت روز پرستار (۵ اسفند) مطالبی از پشت این تریبون بعرض میرسانید امسال چند روز زودتر به استقبال این روز بزرگ رفته ام (احسن) این امر علت بسیار مهم و خاصی دارد. روز بیستم بهمن (پرروز) والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالی سازمان زنان ایران هیئت مدیره

انجمن پرستاران ایران و مسئولین گروههای مختلف و مدارس پرستاری را بحضور پذیرفتند همانگونه که شاهنشاه آریامهر پیوسته خواستهها و نیازهای مردم را با دورنگری و آینده گرائی احساس فرموده و راه حل مشکل رایافته و اوامر لازم را صادر میفرمایند و الاحضرت محبوب نیز در شرفیابی پربروز پرستاران در دهامشکلات و خواستههای این گروه خدمتگزار را بنحوی مطرح فرمودند که گوئی سالها به درد دلها و خواستههای آنان گوش داده و بدنبال راه حل مناسب بوده اند. مطالبی از قبیل بکنواختی حقوق، حمایت از جامعه پرستاران، رسیدگی به تخلفات پرستارنماها، برنامه های آموزش فنی و بطور کلی بمنظور حمایت از بیمار و احقاق حقوق پرستار و الاحضرت گرامی دستور تشکیل شورایی پرستاری را صادر فرمودند و الاحضرت که نویسنده کتاب پرستاری و بنیان گذار اولین مدرسه پرستاری نوین کشور ما هستند عشق و علاقه خاصی به حرفه مقدس پرستاری دارند و پیوسته خدمات این سربازان سفیدپوش انقلاب را مد نظر داشته و آنان را حمایت و ارشاد فرموده اند (صحیح است) این بار نیز ریاست عالی شورایی پرستاری را بنابه تقاضای پرستاران قبول فرمودند. و در حقیقت قبل از فرارسیدن روز پرستار و عید نوروز پاداش این روز و عیدی سال نورا به ما اعطاء فرمودند (احسنست). وظیفه دارم بنام خود و از سوی پرستاران سراسر کشور از این لطف و الاحضرت محبوب سپاسگزاری و تشکر نمایم. (احسنست) موضوع دیگری که مورد تقاضای انجمن پرستاران بوده و قبلاً بعرض و الاحضرت گرامی رسیده بود ایجادخانه پرستار برای گردهم آئی و گفت و شنود مطالعه پرستاران بود اینک این خانه بامر و الاحضرت و باهمت سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ساخته شده و آماده بهره برداری است و در همین جلسه و الاحضرت دستور لازم برای تکمیل تجهیزات خانه صادر و مقرر فرمودند در اردیبهشت ماه در اختیار انجمن پرستاران ایران قرار داده شود. یکبار دیگر سپاس و درود بی پایان پرستاران را به حضور معظم لها تقدیم میدارم هم چنین جادارد از سوی پرستاران از جناب آقای عبدالرضا انصاری قائم مقام الاحضرت اشرف پهلوی که در ایجاد

این خانه از هیچگونه کمک و همکاری دریغ نفرمودند تشکر نمایم (احسنست) با امید به روزهای درخشان تر برای کلیه پرستاران و بهیاریان عزیز کشور که از پربروز به آرزوهای چندین ساله خود دست یافته اند و بابت تبریک روز پرستار به سخنانم خاتمه میدهم و قبل از پایان عرایضم مایلیم به چند موضوع مربوط به حوزه انتخابیه خود که مورد تقاضای اهالی شهرستان بافت است اشاره کنم و امید بذل توجه دارم.

۱- آب آشامیدنی شهر بافت که کراراً بان اشاره کرده ام مطالعه آب یابی پایان گرفته و اینک مردم بایی - صبری انتظار میکشند که عملیات حفاری چاه لوله کشی آب انجام گیرد هم چنین تقاضا دارم عملیات بستن سد مخزنی روی رودخانه سلطانی که از طرف گروه آب باب برای برنامه درازمدت پیش بینی شده است هر چه زودتر آغاز گردد.

۲- امتداد راه باغت - دشت آب به دهستان خبر - اهالی دهستان خبر که از نقاط پر جمعیت و دارای محصولات کشاورزی بسیار خوب است بعلت نداشتن راه در محرومیت شدید بسر میبرند ساختن این راه مورد تقاضای اهالی است بخصوص که بعلت بدی راه حتی تا نکرنت هم از رفتن به این دهستان خودداری میکند و اهالی از نظر نداشتن وسیله سوخت در مضیقه هستند.

۳- چون شهر بافت تنها مرکز شهرستان در استان کرمان است که فاقد شهر بانی است و همانگونه که همکاران اطلاع دارند نبودن شهر بانی در یک شهر بزرگ اشکالات فراوانی ایجاد می کند این تقاضا را بارها و بارها بعرض مقامات شهر بانی کل رسانیده ام. امیدوارم همانگونه که وعده فرمودند در اوایل سال آینده انجام گیرد (احسنست - احسنست).

۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون بهداری راجع به اشتغال کمک دندان پزشکان تجربی و ارسال به مجلس سنا

دلیس - گزارش شور دوم لایحه اشتغال کمک دندان پزشکان تجربی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۷ با حضور

آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداری لایحه شماره ۵۰۰۳۲ مورخ ۱۳۵۳/۸/۲۵ راجع به اشتغال کمک دندان پزشکان تجربی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۴۰۴ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهادهای رسیده مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اشتغال کمک دندان پزشکان تجربی ماده واحده - وزارت بهداری مکلف است به کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون حداقل سی سال سن و ده سال سابقه دندان سازی مستقل داشته باشند در صورت دارا بودن گواهی نامه یا کارنامه سوم دبیرستان بشرط موفقیت در امتحانات نظری و عملی و در صورت دارا بودن گواهی نامه ششم ابتدائی بشرط توفیق در امتحانات نظری و عملی و امتحانات قوه ای در حدود سوم دبیرستان، پروانه کار بعنوان کمک دندان پزشک تجربی برای اشتغال به کار در روستاها و شهرهایی که در تاریخ تصویب این قانون جمعیت آنها کمتر ده هزار نفر باشد بدهد.

تبصوه ۱۶- افرادی که بر طبق این ماده به اخذ پروانه کمک دندان پزشکی تجربی نایل میشوند و بیش از ۴۰ سال سن و ۲۰ سال سابقه کار داشته باشند میتوانند در محل اقامت فعلی خود به امور کمک دندان پزشکی تجربی پردازند.

تبصوه ۱۷- کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون به کار دندان سازی اشتغال دارند ولی واجد شرایط مذکور در این قانون نباشند و یا در امتحانات فوق توفیق نیابند بشرط داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار مکلفند ظرف سه ماه از تاریخ اعلام نتیجه امتحانات مذکور وسیله وزارت بهداری پروانه کمک تکمیل دندان سازی از وزارت بهداری اخذ نمایند.

تبصوه ۱۸- حدود وظائف فنی کمک دندان پزشکان تجربی و کمک تکمیل نهادهای دندان سازی و شرایط تأسیس کارگاههای دندان سازی بموجب آئین نامه هائی خواهد بود که توسط وزارت بهداری با نظر سازمان نظام پزشکی مرکز تهیه خواهد شد.

تبصوه ۲- از تاریخ تصویب این قانون امتحانات مقرر در ماده واحده حداکثر ظرف یکسال در دو نوبت بعمل خواهد آمد و پروانه لازم منحصرأ از طرف وزارت بهداری به مشمولین قانون داده خواهد شد، پس از صدور پروانه برای مشمولین این قانون بهیچوجه پروانه ای بعنوان کمک دندان پزشک تجربی و کمک تکمیل دندان سازی بر اساس مقررات این قانون صادر نخواهد شد.

تبصوه ۵- کسانی که از وظایف مقرر در این قانون و آئین نامه های مربوط تخلف نمایند عمل آنان دخالت غیر مجاز در امور پزشکی تلقی خواهد شد.

تبصوه ۶- آئین نامه ها و برنامه ها و نحوه برگزاری و مواد امتحانات قوه ای نظری و عملی از طرف وزارت بهداری بانظر نظام پزشکی مرکز تهیه و پس از تصویب وزیر بهداری مورد اجراء گذارده خواهد شد.

تبصوه ۷- گواهی سابقه کار پس از ارائه اسناد لازم که به تأیید بهداری محل رسیده باشد صادر خواهد شد.

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر ضیاء الحق ناری

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استفاده و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۱۲ با حضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداری لایحه اشتغال کمک دندان پزشکان تجربی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضا پیرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۱۳ با حضور آقای دکتر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه اشتغال کمک

دندانپزشکان تجربی را برای شور دوم مطرح و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امیر حسن زهرائی رئیس - در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده واحده و کلیات آخر آن خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۴ - تقدیم لایحه تأمین اجتماعی و استرداد لایحه بیمه‌های اجتماعی بوسیله آقای دکتر شیخ الاسلام زاده وزیر رفاه اجتماعی

رئیس - آقای شیخ الاسلام زاده بفرمائید.

شیخ الاسلام زاده (وزیر رفاه اجتماعی) - جناب

آقای رئیس نمایندگان محترم با کمال افتخار دومین لایحه وزارت رفاه اجتماعی را که مدت مدیدی است نمایندگان محترم مخصوصاً نمایندگان کارگران در انتظارش بودند حضورتان تقدیم می‌کنم (احسن) همانطور که اطلاع دارید لایحه بیمه‌های اجتماعی دو سال قبل به مجلس شورای ملی تقدیم شده بود و در کمیسیونهای مختلف مجلسین مورد بررسی قرار گرفته بود بعد از تشکیل وزارت رفاه اجتماعی نظریه فرامینی که شاهنشاه آریامهر نسبت به رفاه کلیه مردم مخصوصاً طبقه کارگر صادر فرمودند و نظریه برنامه‌های رفاهی دولت، دیگر قانون بیمه‌های اجتماعی را دولت کافی برای امور رفاهی بیمه شدگان نمیدانست لذا باتوجه به برنامه‌های رفاهی دولت، قانون بیمه‌های اجتماعی مورد تجدیدنظر کلی قرار گرفت و اصولاً مسئله تأمین اجتماعی بجای بیمه‌های اجتماعی مورد نظر قرار گرفت اینک با تقدیم لایحه تأمین اجتماعی ضمن تقاضای استرداد لایحه قبلی اجازه می‌خواهم به چند مسئله‌ای که در مسئله تأمین اجتماعی رؤس کلی مورد تجدیدنظر قرار گرفته است به اطلاع نمایندگان محترم برسانم (احسن) اصل کلی موضوع درمان همه طبقات اجتماع است و دیگر در دوران انقلاب اختلافی مابین کارگزاران و بخش خصوصی از نظر درمان نمیتواند باشد و تمام سازمانهای مربوط به

درمان تحت پوشش يك سازمان واحد بنام سازمان خدمات درمانی قرار میگیرد کلیه بازنشستگان کارگران و مستخدمین دولت از قوانین صندوق حمایت از درمان برخوردار خواهند بود (احسن) و در این لایحه حق انتخاب پزشک و واحدهای درمانی برای کارگران پیش‌بینی شده است میزان حقوق بازنشستگی کارگران که همیشه بصورت ثابتی باقی مانده بود، هر دو سال یکبار تغییر پیدا خواهد کرد (احسن) با محاسبات دقیق اقتصادی چون میزان دریافتی برای بازنشستگی و درمان کافی تشخیص داده نشده بود میزان واقعی بالا برده شد و برای اینکه هیچگونه فشاری چه به بیمه‌شدگان و چه به کارفرمایان نباشد دولت برای اولین بار در امر سرمایه‌گذاری بیمه‌های اجتماعی سهیم خواهد شد و کلیه محدودیتهایی که چه از نظر درمان و چه از نظر رفاهی در نظر گرفته شده بود بطور کلی از میان برداشته خواهد شد (احسن - احسن).

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می‌شود.

۵ - تقدیم لایحه اصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی، بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری

رئیس - جناب آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - با اجازه مقام ریاست لایحه‌ای است مربوط باصلاح ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی که برای بررسی و تصویب تقدیم می‌کنم رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶ - تصویب صورتجلسه قبل

رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۷ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون بهداری راجع بمواد روان گردان «پسیکوتروپ» و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم مواد روان گردان (پسیکوتروپ) مطرح است قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۷ باحضور

ج - برای وارد کردن بیش از ده (۱۰) گرم حبس دائم و برای ده (۱۰) گرم یا کمتر حبس جنائی درجه دو - از دو تا ده سال.

د - برای نگاهداری و یا حمل غیر مجاز بیش از مقدار ده (۱۰) گرم حبس جنائی درجه يك از سه تا ۱۵ سال و برای ده (۱۰) گرم یا کمتر حبس جنائی درجه دو از دو تا ده سال.

تبصره - مواد مذکور ولو اینکه بامواد دیگری مخلوط یا مخلوط باشد از نظر مجازات خالص محسوب میشود مشروط باینکه بهمان صورت قابل مصرف باشد

ماده ۲۵۵ - هر کس مواد مندرج در فهرستهای شماره ۱ و ۲ و ۳ و ۴ ضمیمه این قانون را بدون اجازه وزارت بهداری بسازد یا وارد یا صادر نماید علاوه بر ضبط مواد مزبور بحبس جنحه‌ای از ۶۱ روز تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵۶ - سازنده یا واردکننده مجاز مواد مذکور در ماده ۴ این قانون مکلف است قبل از فروش برچسبی روی بسته بندی‌هایی که بدست مصرف کننده میرسد (شیشه، لوله، جعبه و نظایر آن) الصاق نماید که بفارسی نوشته شده باشد و فروش بدون نسخه پزشک ممنوع است.

عمده فروشان دارو و داروخانه‌ها مجاز بر عرضه بسته بندی‌های مذکور بدون داشتن برچسب نمیباشند و در صورتیکه بسته بندی‌های فوق بدون برچسب مذکور خارج از محوطه انبار دیده شود وسیله وزارت بهداری ضبط خواهد شد.

ماده ۲۵۷ - فروش مواد مذکور در ماده ۴ این قانون جز بمؤسسات درمانی و عمده فروشی دارو و داروخانه و لابراتوار یا مؤسسه دارو سازی ممنوع است در صورت تخلف علاوه بر ضبط مواد مزبور مرتکب بحبس جنحه‌ای از ۶۱ روز تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵۸ - فروش مواد مذکور در ماده ۴ این قانون بمصرف کننده فقط باید از طریق داروخانه انجام گیرد و داروخانه منحصرأ در مقابل نسخه پزشک میتواند مواد مزبور را بمصرف کننده بفروشد متخلف بحبس جنحه‌ای از ۶۱ روز تا شش ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵۹ - نگاهداری مواد مذکور در ماده ۴ این قانون

آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداری و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۴۸۷۶۴ مورخ ۱۳۵۳/۸/۱۱ راجع به مواد روان گردان (پسیکوتروپ) را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۴۵۳ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و باتوجه به پیشنهادهای رسیده مصوبه شور اول را با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مربوط به مواد روان گردان

(پسیکوتروپ)

ماده ۱۵۵ - مواد روان گردان بنوعادی گفته میشود که در فهرست های چهارگانه ضمیمه این قانون مندرج است. وزارت بهداری در صورت توصیه کمیسیون مواد مخدر سازمان ملل متحد میتواند در فهرست های چهارگانه مذکور با تصویب هیئت وزیران تجدیدنظر نموده و مراتب را وسیله روزنامه رسمی کشور شاهشاهی و جراید کثیرالانتشار اعلام نماید.

این تغییرات پس از انقضای پانزده روز از تاریخ انتشار لازم‌الرعایه خواهد بود.

ماده ۲۵۵ - وزارت بهداری مجاز است مواد مندرج در فهرست شماره يك ضمیمه این قانون را منحصرأ برای تحقیقات علمی و یا مصارف پزشکی تهیه و یا وارد نموده و طبق آئین‌نامه‌ای که بتصویب کمیسیونهای بهداری مجلسین خواهد رسید بمقادیر محدود فقط در اختیار سازمانهای تحقیقی و پزشکی دولتی و یا وابسته بدولت و یا سازمانهای تحقیقی و پزشکی دیگری که صلاحیت آنها از طرف دولت تأیید شده باشد قرار دهد.

ماده ۲۵۶ - هر کس مواد مندرج در فهرست شماره يك را بسازد یا بفروشد یا برای فروش عرضه کند و یا بدون اجازه وزارت بهداری عالمأ وارد یا نگاهداری یا حمل نماید حسب مورد به مجازاتهای زیر محکوم خواهد شد:

الف - برای ساختن حبس دائم.

ب - برای فروختن یا بمعرض فروش گذاردن حبس جنائی درجه يك از سه تا ۱۵ سال.

وسيله افراد غير مجاز ممنوع است و در صورت تخلف علاوه بر ضبط مواد مذکور مرتکب بحبس جنحه‌ای تا شش ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۹۵ - فرآورده های داروئی که ماده اصلی آنها محتوی يك يا چند ماده مندرج در فهرستهای شماره ۲ و ۳ و ۴ ضمیمه این قانون باشند مشمول کلیه مقررات ناظر بر ماده مزبور خواهد بود.

تبصره - ورود و باخارج کردن از کشور یا نگاهداری یا حمل مواد مذکور در ماده ۴ این قانون در صورتیکه بمقادیر متناسب یا مصارف درمانی شخصی باشد از شمول کلیه مقررات این قانون معاف خواهد بود.

ماده ۱۰ - انتشار آگهی تبلیغاتی در مورد مواد روان گردان جز در نشریات پزشکی و داروئی ممنوع است مرتکب بجزای نقدی از پنجهزار و یکریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱ - موادی که بموجب این قانون ضبط میشود در اختیار وزارت بهداشتی قرار خواهد گرفت تا در صورت قابل مصرف بودن بمصرف رایگان بیماران برساند و در غیر اینصورت منهدم نماید.

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرائی این قانون وسیله وزارت بهداشتی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر ضیاء الحق ناوی

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۲/۱۱/۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشتی لایحه مواد روان گردان (پسیکو تروپ) را برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون بهداشتی را در این مورد تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

رئیس - ماده اول قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - موادی روان گردان بمواد گفته میشود که

در فهرست های چهارگانه ضمیمه این قانون مندرج است. وزارت بهداشتی در صورت توصیه کمیسیون مواد مخدر سازمان ملل متحد میتواند در فهرست های چهارگانه مذکور با تصویب هیئت وزیران تجدیدنظر نموده و مراتب را وسیله روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی و جراید کثیر الانتشار اعلام نماید.

این تغییرات پس از انقضای پانزده روز از تاریخ انتشار لازم الرعایه خواهد بود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - وزارت بهداشتی مجاز است مواد مندرج در فهرست شماره یک ضمیمه این قانون را منحصرأ برای تحقیقات علمی و یا مصارف پزشکی تهیه و یا وارد نموده و طبق آئین نامه ای که بتصویب کمیسیونهای بهداشتی مجلسین خواهد رسید بمقادیر محدود فقط در اختیار سازمانهای تحقیقی و پزشکی دولتی و یا وابسته بدولت و یا سازمانهای تحقیقی و پزشکی دیگری که صلاحیت آنها از طرف دولت تأیید شده باشد قرار دهد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - هر کس مواد مندرج در فهرست شماره یک را بسازد یا بفروشد یا برای فروش عرضه کند و یا بدون اجازه وزارت بهداشتی عالمأ وارد یا نگاهداری یا حمل نماید حسب مورد به مجازاتهای زیر محکوم خواهد شد:

الف - برای ساختن حبس دائم.

ب - برای فروختن یا معرض فروش گذاردن حبس جنائی درجه یک از سه تا ۱۵ سال.

ج - برای وارد کردن بیش از ده (۱۰) گرم حبس

دائم و برای ده (۱۰) گرم یا کمتر حبس جنائی درجه دو از دو تا ده سال.

د - برای نگاهداری و یا حمل غیر مجاز بیش از مقدار ده (۱۰) گرم حبس جنائی درجه یک از سه تا ۱۵ سال و برای ده (۱۰) گرم یا کمتر حبس جنائی درجه دو از دو تا ده سال.

تبصره - مواد مذکور ولواینکه با مواد دیگری مخلوط یا محلول باشد از نظر مجازات خالص محسوب میشود مشروط باینکه بهمان صورت قابل مصرف باشد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - هر کس مواد مندرج در فهرستهای شماره ۲ و ۳ و ۴ ضمیمه این قانون را بدون اجازه وزارت بهداشتی بسازد یا وارد یا صادر نماید علاوه بر ضبط مواد مزبور بحبس جنحه ای از ۶۱ روز تا سه سال محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) به ماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - سازنده یا وارد کننده مجاز مواد مذکور در ماده ۴ این قانون مکلف است قبل از فروش برچسبی روی بسته بندیهای که بدست مصرف کننده میرسد (شیشه، لوله، جعبه و نظایر آن) الصاق نماید که بفارسی نوشته شده باشد «فروش بدون نسخه پزشک ممنوع است». عمده فروشان دارو و داروخانهها مجاز به عرضه بسته بندیهای مذکور بدون داشتن برچسب نمیشوند و در صورتیکه بسته بندیهای فوق بدون برچسب مذکور خارج از محوطه انبار دیده شود وسیله وزارت بهداشتی ضبط خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش

میکند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - فروش مواد مذکور در ماده ۴ این قانون جز بمؤسسات درمانی و عمده فروشی دارو و داروخانه ولا بر اتوار یا مؤسسه داروسازی ممنوع است در صورت تخلف علاوه بر ضبط مواد مزبور مرتکب بحبس جنحه ای از ۶۱ روز تا سه سال محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - فروش مواد مذکور در ماده ۴ این قانون بمصرف کننده فقط باید از طریق داروخانه انجام گیرد و داروخانه منحصرأ در مقابل نسخه پزشک میتواند مواد مزبور را بمصرف کننده بفروشد متخلف بحبس جنحه ای از ۶۱ روز تا شش ماه محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - نگاهداری مواد مذکور در ماده ۴ این قانون وسیله افراد غیر مجاز ممنوع است و در صورت تخلف علاوه بر ضبط مواد مذکور مرتکب بحبس جنحه ای تا شش ماه محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - فرآورده های داروئی که ماده اصلی آنها محتوی يك يا چند ماده مندرج در فهرستهای شماره ۲ و ۳

و ۴ ضمیمه این قانون باشند مشمول کلیه مقررات ناظر بر ماده مزبور خواهد بود.

تبصره - ورود یا خارج کردن از کشور یا نگهداری یا حمل مواد مذکور در ماده ۴ این قانون در صورتیکه بمقادیر متناسب با مصارف درمانی شخصی باشد از مشمول کلیه مقررات این قانون معاف خواهد بود.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - انتشار آگهی تبلیغاتی در مواد روان گردان جز در نشریات پزشکی و داروئی ممنوع است مرتکب بجزای نقدی از پنجهزار و یک ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - موادی که بموجب این قانون ضبط میشود در اختیار وزارت بهداشتی قرار خواهد گرفت تا در صورت قابل مصرف بودن بمصرف رایگان بیماران برساند و در غیر اینصورت منهدم نماید.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرائی این قانون وسیله وزارت بهداشتی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

رأی میگیریم بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون بازرگانی راجع به اصلاح ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون بازرگانی بمجلس شورای ملی

کمیسیون بازرگانی در جلسه روز دوشنبه ۵۳/۱۱/۷

باحضور آقای زعیمی معاون وزارت بازرگانی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۶۱۰۴ مورخ ۱۳۵۳/۳/۲۰ ارسال از مجلس سناراجع باصلاح ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۴۴۰ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور **ماده واحده** - ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره بآن الحاق میگردد.

ماده ۱۷ - مجمع عمومی مؤسس با رعایت مقررات این قانون تشکیل میشود و پس از رسیدگی و احراز پذیره نویسی کلیه سهام شرکت و تأدیه مبالغ لازم و شور دربارہ اساسنامه شرکت و تصویب آن اولین مدیران و بازرسان بازرسان شرکت را انتخاب میکند. مدیران و بازرسان شرکت باید کتباً قبول سمت نمایند قبول سمت بخودی خود دلیل بر این است که مدیر و بازرسان با علم بتکالیف و مسئولیتهای سمت خود عهده دار آن گردیده اند از این

تاریخ شرکت تشکیل شده محسوب میشود. **تبصره** - هرگونه دعوت و اطلاعیه برای صاحبان سهام تا تشکیل مجمع عمومی سالانه باید در دو روزنامه کثیرالانتشار منتشر شود یکی از این دو روزنامه بوسیله مجمع عمومی مؤسس و روزنامه دیگر از طرف وزارت اطلاعات و جهانگردی تعیین میشود.

مخبر کمیسیون بازرگانی - حسن اوحدی

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه نهم بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط باصلاح ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون بازرگانی را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و

سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه روز شنبه ۱۲ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط باصلاح ماده ۱۷ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و الحاق يك تبصره بماده مزبور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بازرگانی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

رضا پیرزاده

رئیس - در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ آقای دکتر رفیعی بفرمائید.

دکتر رفیعی - همکاران عزیز بخوبی میدانند که در سالهای اخیر دنیا با يك تورم بسیار شدیدی مواجه بوده است و در نتیجه این تورم فعلاً دنیا با يك بحران بسیار شدیدی نیز روبرو است و برخلاف انتظار، که

همیشه بحرانهای اقتصادی بعد از تورمهای شدید بوجود میآید و باعث رکود و ارزانی قیمت کالاها میشود در وضع فعلی که شاید علت عمده آن زیاد شدن جمعیت روی زمین باشد این بار دنیا هم با تورم مواجه است و هم با بحران و در این بحران قیمتها نیز پائین نیامده است و قیمت تمام کالاهای مصرفی اعم از صنعتی و کشاورزی در این چند سال اخیر بسیار بالا رفته من جمله شکر که دو سال پیش قیمت آن نتی ۲۵۰ دلار بود در حال حاضر بیش از هزار دلار است. در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر برای رفاه بیشتر ملت ایران و جلوگیری از ترقی قیمتها و بالارفتن هزینه زندگی دولت خلمتگزار جناب آقای هودما موفق شده است بوسیله وزارت بازرگانی که در رأس آن مردی تحصیل کرده، دانشمند، لایق، فعال و درستکار، آقای دکتر فریدون مهدوی قرارداد و سایر همکاران ایشان، در آن وزارتخانه، که آنها هم اشخاصی لایق و فعال هستند در ده ماه گذشته بیش از دو میلیارد و پانصد میلیون دلار کالا از خارج بمملکت وارد کرده اند این خریدهایی که بوسیله وزارت بازرگانی انجام شده همه بر طبق رویه معمول تجارت بین المللی و گرفتن پیشنهاد فروش از دارندگان کالا در سراسر دنیا بوده و کمترین آفر (ofre) و پیشنهاد ارزانترین قیمت را وزارت بازرگانی انتخاب کرده است و کالاهایی را که قیمت آنها نزدیک به ۳ میلیارد دلار بوده خریداری نموده و بمملکت وارد کرده است مسلماً این طریق خرید وزارت بازرگانی مورد تأیید مجلس شورای ملی است زیرا اگر غیر از این عمل میکردند و میخواستند بوسیله مناقصه های بین المللی کالاهایی را خریداری بکنند تا افراد فروشنده در آن مناقصه ها شرکت بکنند و پیشنهادهای مناقصه ها باز بشود مدتها طول می کشد و در این مدت مسلماً قیمت کالاها باز هم بالاتر میرفت و خرید امکان پیدا نمیکرد. و شاید از آن راه وزارت بازرگانی موفق نمی شد مقدار زیادی کالا خریداری نماید. مطلبی که می خواستم توجه دولت را بآن جلب نمایم نحوه توزیع کالاهایی است که بوسیله وزارت بازرگانی خریداری شده و بمملکت وارد شده است. زیرا دولت هر سال چند صد میلیون دلار برای رفاه

ملت ایران و اینکه اجناس ارزان بدست مردم برسد خرج میکند.

بنده فکر میکنم اگر دولت بتواند بوسیله فروشگاه فردوسی که الان بنام سازمان تعاون شهروستا نامیده میشود و مدیرعامل آن هم شخص لایق و پرکاری است در نقاط مختلف مملکت این فروشگاه‌ها را توسعه بدهد اولاً این سازمان را به وزارت بازرگانی ضمیمه نماید و ثانیاً باگسترش شبکه‌های این سازمان در نقاط مختلف مملکت دولت قادر خواهد بود کالاهای وارداتی را با قیمت ارزانتری بدست مصرف‌کننده برساند و با ایجاد یک رقابت مشروع و بدون فشار موفق خواهد شد قیمت کالاهای مصرفی در مملکت را پائین بیاورد و بنحو احسن این کالاهای بدست مصرف‌کنندگان برسد (احسن).
رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی

رئیس - گزارش شور اول گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی مطرح است قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز دوشنبه ۳۰/۱۰/۱۳۵۳ با حضور آقای مهندس روحانی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی لایحه شماره ۵۴۱۵۰ مورخ ۱۵/۱۰/۱۳۵۳ دولت راجع به گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی که در جلسه ۱۵/۱۰/۵۳ تقدیم وبشماره ۱۴۶۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی

۱۵۵۶ - بمنظور بهره‌برداری کامل از منابع آب و خاک و سرمایه‌گذاریهائی که دولت در مناطق طرح و قطب‌های کشاورزی مذکور در ماده ۲ برای توسعه منابع آب از طریق ایجاد تأسیسات مهار کردن آب‌های سطحی و یا زیر زمینی و تدارک آب تنظیم شده مینماید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است نسبت به تهیه طرح‌های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری اقدام نماید.

تبصوه - منظور از عبارت منطقه طرح در این قانون محدوده کلیه اراضی منطقه اعم از دائر و باثراست که قبل از مهار کردن توسعه منابع آب و ایجاد تأسیسات آبیاری و زهکشی قطعانی از آن اراضی بطور پراکنده به نحوی از انحاء از منابع آب‌های سطحی و زیر زمینی مشروب میشده است و پس از تشکیل قطب در وضع آبیاری آن اراضی تغییری حاصل شود. منظور از قطب کشاورزی قسمتی از منطقه طرح یا حتی خارج از آن است که بعد از ایجاد تأسیسات آبیاری و زهکشی حائز شرایط لازم برای کشاورزی پیشرفته میباشد.

۲۵۵۶ - مناطق طرح و همچنین قطب‌های کشاورزی مشمول این قانون طبق نقشه‌های ضمیمه بشرح زیر میباشد:

الف - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری قزوین.

ب - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری سفید رود.

ج - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری دز.

د - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری ورامین.

ه - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گرمسار.

و - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری زاینده رود.

ز - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مهاباد.

ح - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری زرینه رود.

ط - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گرگان رود.

ی - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مغان.

ک - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مرودشت.

ل - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری جیرفت.

م - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری کارون.

ن - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مارون.

ص - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری میناب.

ع - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری ساره.

ف - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری لار (مازندران).

ض - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری بپور.

ق - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گلپایگان.

تبصوه ۱ - در اجرای طرح‌های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری امکانات پیشرفت و توسعه صنعتی و معدنی و همچنین هم‌آهنگی و ارتباط بین فعالیت‌های کشاورزی و صنعتی با همکاری وزارت صنایع و معادن مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

تبصوه ۲ - تاریخ اجرای طرح جامع در هر منطقه طرح و قطب کشاورزی و اصول کلی طرح جامع از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی طی آگهی با اطلاع عموم خواهد رسید تا کلیه اشخاصی که بنحوی از انحاء در محدوده آگهی شده به امر تولید کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند با فرصت کافی ترتیب تطبیق فعالیت‌های خود را با طرح جامع بدهند.

تبصوه ۳ - اشخاصی که ملک آنها در خارج از قطب‌ها و مناطق طرح مندرج در ماده ۲ واقع میباشد در صورتیکه مایل باشند این قانون در املاک آنها اجراء شود و بیش از ۵۰ درصد مالکین از لحاظ مساحت کتباً اعلام آمادگی نمایند و به تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی منطقه از نظر منابع خاک و آب مناسب باشد این قانون در آن محدوده نیز قابل اجراء خواهد بود. ولی بهر حال مجموع آب در دسترس گروه متقاضی نباید از دویست لیتر در ثانیه کمتر باشد.

تبصوه ۴ - هر یک از مناطق دیگر کشور که در آینده از طریق مهارشدن آب‌های سطحی یا بستن سدها و یا آب‌های زیرزمینی از طریق حفر گروه چاه‌های عمیق با سرمایه‌گذاری دولت دارای آب منظم شوند به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و تصویب شورای اقتصاد در مناطق و قطب‌های مندرج در این ماده منظور گردیده و مقررات این قانون در آن مناطق اجراء خواهد گردید.

ماده ۳۵۵۶ - طرح‌های تفصیلی و اجرائی توسعه کشاورزی و دامپروری و تأسیسات و صنایع فرآورده‌های کشاورزی و دامی توأم با تقویم زمانی انجام کار که در هر قطب یا قسمتی از آن بر مبنای طرح‌های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مذکور در ماده ۱ توسط سازمان‌های مسئول دولتی تهیه میشود پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی قابل اجراء خواهد بود.

در مورد شرکت‌های سهامی زراعی و تعاونی‌های تولید روستائی و شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاون روستائی که در حوزه منطقه طرح و قطب قرار گرفته و یا خواهد گرفت در صورتیکه طرح تفصیلی و اجرائی موضوع این ماده بوسیله مهندسان مشاور که با تأیید مشترک وزارتخانه‌های تعاون و امور روستاها و کشاورزی و منابع طبیعی انتخاب شده تهیه شده باشد اجرای طرح نیاز بتصویب مجدد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ندارد.

ماده ۳۵۵۶ - اشخاصی که در داخل محدوده قطب

در مورد وزارت جنگ و سازمان‌های وابسته یا توافق وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت جنگ اقدام خواهد شد.

تبصوه ۳ - اشخاصی که ملک آنها در خارج از قطب‌ها و مناطق طرح مندرج در ماده ۲ واقع میباشد در صورتیکه مایل باشند این قانون در املاک آنها اجراء شود و بیش از ۵۰ درصد مالکین از لحاظ مساحت کتباً اعلام آمادگی نمایند و به تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی منطقه از نظر منابع خاک و آب مناسب باشد این قانون در آن محدوده نیز قابل اجراء خواهد بود. ولی بهر حال مجموع آب در دسترس گروه متقاضی نباید از دویست لیتر در ثانیه کمتر باشد.

تبصوه ۴ - هر یک از مناطق دیگر کشور که در آینده از طریق مهارشدن آب‌های سطحی یا بستن سدها و یا آب‌های زیرزمینی از طریق حفر گروه چاه‌های عمیق با سرمایه‌گذاری دولت دارای آب منظم شوند به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و تصویب شورای اقتصاد در مناطق و قطب‌های مندرج در این ماده منظور گردیده و مقررات این قانون در آن مناطق اجراء خواهد گردید.

ماده ۳۵۵۶ - طرح‌های تفصیلی و اجرائی توسعه کشاورزی و دامپروری و تأسیسات و صنایع فرآورده‌های کشاورزی و دامی توأم با تقویم زمانی انجام کار که در هر قطب یا قسمتی از آن بر مبنای طرح‌های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مذکور در ماده ۱ توسط سازمان‌های مسئول دولتی تهیه میشود پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی قابل اجراء خواهد بود. در مورد شرکت‌های سهامی زراعی و تعاونی‌های تولید روستائی و شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاون روستائی که در حوزه منطقه طرح و قطب قرار گرفته و یا خواهد گرفت در صورتیکه طرح تفصیلی و اجرائی موضوع این ماده بوسیله مهندسان مشاور که با تأیید مشترک وزارتخانه‌های تعاون و امور روستاها و کشاورزی و منابع طبیعی انتخاب شده تهیه شده باشد اجرای طرح نیاز بتصویب مجدد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ندارد.

ماده ۳۵۵۶ - اشخاصی که در داخل محدوده قطب

کشاورزی و دامپروری بامر زراعت و دامپروری اشتغال دارند میتوانند ظرف مدتی که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و آگهی میشود طرحهای تفصیلی و اجرائی مربوط بفعالیتهای خود را در اراضی تخصیص داده شده با تقویم زمانی و با رعایت مدلهای بهره برداری که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اختیار آنان قرار داده میشود تهیه و پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجراء نمایند.

ماده ۵۵ - بمنظور امکان پذیر نمودن تهیه و اجرای طرحهای تفصیلی موضوع مواد ۳ و ۴ وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با رعایت مسیر شبکه آبیاری و زهکشی نقشه های جابجا کردن و یکپارچه نمودن و قطعه بندی محدوده های جدید مالکیت های اراضی زراعتی را بمنظور رفع پراکندگی و اصلاح شکل نامنظم و تبدیل آنها بواحد های بهره برداری اقتصادی تهیه مینماید واحدهای بهره برداری فوق بر حسب مورد و میزان مالکیت بطور شرکتهای سهامی زراعی - شرکتهای تعاونی تولید روستائی - شرکت تولید کشاورزی و انفرادی و شتاع و گروهی هر یک با مدیریت واحد و توأم با حاداعلای بهره وری باید مورد بهره برداری قرار گیرد.

این نقشه ها بوسیله هیئت سه نفری مرکب از نمایندگان وزارت کشاورزی و منابع طبیعی وزارت تعاون و امور روستاها - وزارت نیز که در هر قطب کشاورزی برای اجرای این قانون تشکیل میشود ملاک و مبنای اجرای برنامه ادغام و جابجا کردن و یکپارچه کردن اراضی زراعتی قرار میگردد و تصمیم این هیئت از نظر اختصاص قطعات مالکیت ها و همچنین جور کردن خورده مالکین برای تشکیل گروه در مواردیکه مساحت از واحد بهره برداری بمقیاس اقتصادی کوچکتر باشد ، قطعی و غیر قابل تغییر است .

ماده ۶ - کلیه زارعان و کشاورزان و مالکان و متصرفان قانونی اراضی واقع در محدوده منطقه طرح و قطب کشاورزی مکلفند ظرف مدت معین که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بنحو مقتضی با اطلاع آنان خواهد رسید در صورتیکه با تغییر شکل و جابجا

شدن و اصلاح حدود مالکیت و تشکیل واحد بهره برداری اقتصادی که با عوامل طرح از جمله وضع شبکه آبیاری و زهکشی تطبیق نماید موافق باشند آمادگی خود را با سرمایه گذاری که لازمه اجرای قسمتی از طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری منطقه در محدوده واحد بهره برداری آنان است اعلام نمایند .

عدم اعلام موافقت کتبی در مدت مقرر بمنزله انصراف از فعالیت کشاورزی و دامپروری تلقی میشود .
تبصره ۱ - در موارد زیر :

الف - زارعانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و قوانین تقسیم و فروش خالصجات مالک می شوند .

ب - خرده مالکانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی شق تقسیم را انتخاب نموده اند مشروط بر اینکه میزان مالکیتی که در اثر اجرای این قانون برای آنها تشخیص می شود کمتر از ده هکتار باشد .

ج - کشاورزان و خرده مالکانی که مشمول هیچ يك از مراحل قوانین و مقررات اصلاحات ارضی نبوده و هنگام تصویب قانون اصلاحات ارضی شخصاً و مستقیماً بامر زراعت اشتغال داشته اند مشروط باینکه میزان مالکیتی که در اثر اجرای این قانون برای آنها تشخیص می شود کمتر از ده هکتار باشد که در اثر اجرای این قانون اراضی آنها جابجا شده و محدوده ملکشان بطور پیوسته و متناسب باشکله آبیاری تغییر مینماید طبق تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها بر حسب مورد باید بصورت شرکت سهامی زراعی یا شرکت تعاونی تولید یکپارچه در آمده و نسبت با اجرای طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری منطقه اقدام نمایند .

تشکیل واحدهای بهره برداری موضوع ماده ۵ در مورد زارعین مشمول قوانین اصلاحات ارضی بعهده وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود .

تبصره ۲ - ضابطه تعیین مساحت جدید اراضی هر مالکیت اعم از مشاع و مفروز و یافردی و دسته جمعی و شرکت که مشمول جابجا شدن میشود ارزش اراضی شامل زیر کشت آبی - دیم و آیش و همچنین ارزش عرصه و اعیانی باغات و سایر اعیانی های واقع در محدوده هر

فوریکه عملیات عمرانی و تولیدی متوقف بشود به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی پس از تودیع بهای ملك بر اساس ارزیابی مقرر در ماده ۸ نسبت بتصرف اراضی اقدام خواهد شد .

در اجرای قسمت اخیر این ماده مأموران انتظامی مکلفند که بدرخواست کتبی مأموران کشاورزی که بوسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و کتباً معرفی میشوند بدون هیچگونه تشریفات اقدام به خلع ید و تأمین موجبات تصرف اراضی بنمایند .

ماده ۸ - بمنظور اجرای ماده ۶ این قانون و تبصره های آن و همچنین ماده ۷ هیئت مزرکب از وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - وزیر تعاون و امور روستاها - وزیر نیرو و دادستان کل و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور یا نمایندگان آنها نسبت بآرزیابی محدوده های جدید و برآورد خسارت و قیمت اراضی که باید خریداری و یا جابجا شود بانظر کارشناسان منتخب این هیئت و بر اساس نرخ عادلانه بدون احتساب اثر سرمایه گذاری های دولت برای تهیه آب اقدام خواهد نمود . در مورد اراضی که با زمینهای اشخاص مبادله می شوند تعیین قیمت عادلانه با احتساب اثر تأمین آب تنظیم شده در فصل مساعد کاشت خواهد بود .

دبیرخانه این هیئت در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مستقر شده و جلسات هیئت بدعوت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی که مسئولیت اجرای قانون و تصمیمات هیئت را بعهده دارد تشکیل می شود و با حضور حداقل سه نفر از اعضاء رسمیت می یابد و حداقل تعداد آراء برای تصویب تصمیمات سه رأی متفق می باشد که در این صورت حضور دادستان کل بانماینده او در جلسه مزبور ضروری است .

ماده ۹ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است با توافق وزارت تعاون و امور روستاها اراضی بایر یا داثرتعلق به دولت یا مراتع ملی شده را با توجه بارزیابی مندرج در ماده ۸ این قانون بر حسب مورد بابت سرمایه دولت در شرکتهای کشت و صنعت که منحصرأ با سرمایه دولت تشکیل شده و خواهد شد و سرمایه دولت در شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستائی بر اساس مقررات مربوط منظور و یا بطور اجاره در اختیار اشخاص و شرکتهای کشت و صنعت موضوع ماده ۱

مالکیت بر اساس نرخهای عادلانه بدون احتساب اثر سرمایه گذاری های دولت برای تهیه آب مینماید و معادل باین ارزش مساحت اراضی جدید که بر همان مبنای با احتساب اینکه از آب منظم در فصل مساعد کاشت برخوردار است ارزیابی میشود با محدودده ای که منطبق با شبکه آبیاری و ضوابط طرح جامع باشد تعیین و بهره مالکیت اختصاص داده خواهد شد . بهر حال مقدار زمینی که در اجرای این تبصره در داخل محدوده قطب بزارعینی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا بشوند و اگذار خواهد شد کمتر از میزان نسق آبی زیر کشت هر ساله قبلی آنها نخواهد بود .

تبصره ۳ - در صورتیکه تأمین زمین هم ارز اعیانیهای موضوع تبصره ۱۲ این ماده مقدور نباشد و یا لطمه ای بطرح وارد آورد بهای این اعیانیها از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تقدأ پرداخت خواهد شد و ترتیب امحاء یا بهره برداری آن بر اساس طرح جامع داده میشود .

تبصره ۴ - در مورد باغات وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در صورت درخواست مالک تا معادل مساحت باغ زمین واقع در شبکه آبیاری که طبق طرح جامع برای ایجاد باغ در نظر گرفته شده است تحویل نمایند و امازاد ارزیابی عرصه و اعیان را تقدأ پرداخت کند .

ماده ۷ - در صورتیکه اشخاص مشمول این قانون به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی از اجرای مفاد ماده ۶ خودداری و یا تعلل نمایند مکلف بان انتقال اراضی و مستحدثات خود بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی مینمایند و ترتیب ارزیابی و تعیین خسارت آنان طبق مقررات ماده ۸ خواهد بود . در این صورت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مالک را برای فروش اراضی و دریافت قیمت کتبی و یا بوسیله آگهی در محل دعوت مینماید چنانچه ظرف ۳۰ روز مالک یا نماینده قانونی او حاضر به انتقال و تنظیم سند نباشد بهای ملك از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بصندوق ثبت محل تودیع و دادستان شهرستان بانماینده او از طرف مالک یا مالکان سند انتقال را امضاء خواهند نمود در موارد ضروری و

قانون تأسیس شرکت های بهره برداری از اراضی زیرسدها و سایر شخصیت های حقیقی یا حقوقی با صلاحیت و سرمایه ای که آمادگی خود را برای اجرای طرح های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مصوبه منطقه اعلام نمایند بگذارد.

ماده ۱۰ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در اجرای این قانون طبق رأی هیئت سه نفری مذکور در ماده ۵ نسبت به اصلاح حدود و یا صدور اسناد مالکیت جدید اقدام نماید. کلیه حقوق دولتی و هزینه های ثبتی مربوطه را وزارت کشاورزی و منابع طبیعی پرداخت خواهد نمود.

ماده ۱۱ - زارعینی که در شرکت های تعاونی تولید یا شرکت های سهامی زراعی متشکل شده با تعهد عضویت آنها بنمایند و خرده مالکینی که از طریق متشکل شدن در یک گروه یا شرکت تشکیل یک واحد کشاورزی در مقیاس اقتصادی حداقل ۲۰ هکتار را بدهند و همچنین مالکین واحد های مکانیزه تجارتنی که وسعت واحد بهره برداری آنها کمتر از پنجاه هکتار نباشد و در مهلت مقرر در آنگهی موافقت خود را با اجرای این قانون در اراضی متعلق بانان واقع در محدوده قطب کشاورزی و دامپروری مندرج در ماده ۱ این قانون اعلام نمایند و ضوابط طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری اعلام شده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی را قبول نموده و حاضر سرمایه گذاری لازم باشد در استفاده از حد اعلا میزایا و کمک های دولت در امر کشاورزی و صنایع وابسته و بالاخص کمک های موضوع تبصره ۶۰ و ۶۴ قانون اصلاح و دجه سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور اولویت خواهند داشت.

ماده ۱۲ - تفکیک و تقسیم اراضی کشاورزی و یا قابل کشاورزی که قبل از تهیه طرح های جامع بهره وری از سرزمین شامل کلیه اراضی خارج محدوده قانونی مصوب شهرها می باشد بقطعات کوچکتر از ۲۰ هکتار و همچنین تبدیل نوع استفاده از اراضی کشاورزی محدوده قطب ها بغیر کشاورزی ممنوع است.

در مورد تفکیک و تبدیل نوع استفاده از زمین بر اساس طرح های جامع توسعه شهری و صنعتی و معدنی و طرح های دیگر بکه در اثر تحولات اقتصادی و اجتماعی کشور تهیه

و پس از تصویب مقامات مربوطه پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بتأیید هیئت وزیران برسد عمل می شود. وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در صورت تبدیل نوع استفاده یا بدون استفاده نگهداشتن اراضی در قطب ها بدون تحصیل مجوز نسبت بخلعید از متخلف اقدام نماید و این اراضی را از طریق اجاره دراز مدت با نظر هیئت مذکور در ماده ۱۸ این قانون در اختیار اشخاص و مؤسسات مجاور و یا غیر مجاور که اجرای طرح جامع را تمهید نمایند قرار دهد.

مال الاجاره دریافتی پس از وضع ۱۰ درصد بابت هزینه های مربوط بصاحب ملک پرداخت و بادر غیبت او بصندوق ثبت تودیع می شود تا بنا برده پرداخت گردد. ایجاد مستحقات زراعی و همچنین منازل مسکونی در حدمعقول و متعارف از شمول ممنوعیت تبدیل نوع استفاده مستثنی است و در مورد اختلاف نظر تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی قطعی و لازم الاجرا است. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است در اجرای این ماده از تفکیک اراضی که منجر به کوچک تر شدن از ۲۰ هکتار شود خودداری نماید.

تبصره ۱ - تفکیک اراضی مورد نیاز خدمات عمومی وزیر بنائی و عمرانی دولت مانند آب - برق - گاز - نفت - راه و حوزه های عمرانی و انبار سازی در حوزه عمل شرکت ها و اتحادیه های تعاونی روستائی و همچنین تفکیک اراضی مورد نیاز برای امور فرهنگی و تربیتی و آموزشی و بهداشتی و درمانی با اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از شمول این ماده مستثنی است.

تبصره ۲ - هیئت پنج نفری مقرر در ماده ۸ این قانون میزان اجاره را بر اساس نرخ های عادلانه منطقه و با توجه بنوع بهره برداری از اراضی که در طرح جامع مقرر است تعیین می نماید.

ماده ۱۳ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است بوسیله گارد منابع طبیعی یا سایر مأمورین انتظامی از اقدامات تبدیل نوع بهره برداری از زمین از کشاورزی بغیر کشاورزی در محدوده مناطق طرح و قطب - کشاورزی موضوع ماده ۱ این قانون جلوگیری بعمل آورد و نسبت به قلع و امحاء مستحقاتی که باین ترتیب بوجود می آید و به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی محل

اداری و استخدامی کشور به تصویب کمیسیونها مربوط مجلسین خواهد رسید.

تبصره ۲ - بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی اختیار داده می شود که نسبت به انتقال تمام یا قسمتی از وظایف - سرمایه و اعتبارات و تجهیزات و همچنین تشکیلات هر یک از سازمانها یا دستگاه های تابعه و وابسته بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی که لازم تشخیص دهد در این سازمان و سازمانهای گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری ادغام شوند اقدام نماید.

ماده ۱۷ - از تاریخ اجرای این قانون کلیه قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون باشد در قسمت های مغایر در محدوده قطب های توسعه ملغی الاثر خواهد بود.

ماده ۱۸ - آئین نامه های اجرایی این قانون توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران اجرا خواهد شد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظمی

گزارش شور اول از کمیسیون آب و برق

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آب و برق در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱ با حضور آقای مهندس روحانی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی لایحه دولت راجع به گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب های کشاورزی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اصلاحات مزبور در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۷ کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مورد تأیید قرار گرفت. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آب و برق - مهندس علی اشرف فرخ

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به گسترش کشاورزی

اجرای طرح جامع کشاورزی می باشد اقدام کند. مأمورین انتظامی مکلفند طبق درخواست کتبی مأمورین کشاورزی که بوسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و کتباً معرفی می شوند اقدام نمایند.

ماده ۱۲ - مالیات بر اجاره های دراز مدت اراضی متعلق بدولت و مراتع ملی که برای توسعه کشاورزی به بخش خصوصی اجاره داده می شود با اقساط مساوی با تعداد سالهای اجاره اراضی تقسیت می گردد. قسط اول در موقع امضای سند اجاره و بقیه اقساط هم زمان پرداخت اجاره بهای اراضی در هر سال بوزارت امور اقتصادی و دارائی پرداخت خواهد گردید.

ماده ۱۵ - استفاده کنندگان از آب مورد نیاز کشاورزی از طریق یک دریاچه آبیاری بهره مساحت مکلفند یک نفر نماینده تام الاختیار برای عقد قرارداد خرید و مصرف آب و تعهد پرداخت آب بها و هزینه های مربوط تعیین و معرفی نمایند و در غیر این صورت وزارت نیرو تعهدی برای تحویل آب نخواهد داشت. تعیین ضوابط و مقیاس و اندازه دریاچه ها با وزارت نیرو خواهد بود.

ماده ۱۶ - در هر یک از قطب های توسعه کشاورزی یا در مجموعه ای از تعدادی قطب سازمانهای گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری تشکیل خواهد شد. اساسنامه این سازمانها بصورت نمونه با موافقت وزارتخانه های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - تعاون و امور روستاها تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

وزارتخانه های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - تعاون و امور روستاها مکلفند کلیه وظایف اجرایی و حاکمیت و همچنین اعتبارات طرح های عمرانی مربوط به محدوده قطب ها را به این سازمان تفویض و محول نمایند.

تبصره ۱ - مؤسسه مهندسی زراعی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اجرای وظایف برنامه ریزی و نظارت این قانون سازمان مستقل و مجهزی بنام سازمان گسترش کشاورزی تبدیل می شود.

اساسنامه این سازمان بتأیید سازمان امور

پیشرفته در قطب‌های کشاورزی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اصلاحات مزبور در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۷ مورد تأیید کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی قرار گرفت

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید
گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی را برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان‌الله ریگی
گزارش شور اول از کمیسیون تعاون و امور روستاها
بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه روز شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی را برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اصلاحات مزبور در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۷ کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مورد تأیید قرار گرفت.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها - مهندس حسین خسروی
رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فخر -
طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم موضوع بالا بردن

تولیدات کشاورزی از مسائلی است که مورد کمال علاقه عموم ملت ایران است و این لایحه که تقدیم مجلس شورای ملی شده است در این زمینه که قطب‌هایی برای کشاورزی بوجود بیاورد از لواج بسیار مهم است و جا دارد در اطراف آن صحبتهایی بمانند بیاید و درباره این لایحه بحث شود. ایرادی که نسبت باین لایحه میتوانیم بگیریم این است که چرا دیر آورده‌اید و الاصل لایحه از نظر بنده که مطالعه کردم لایحه‌ایست که یکی از مسائل مهم و مابه‌الابتلاء مملکت ما مطرح کرده است و البته مسایل دیگری هم در اطراف این لایحه هست که باید عرض کنم، مسئله کشاورزی جناب آقای وزیر کشاورزی منحصر بهمین نوزده قطب که شما در اینجا ذکر کرده‌اید نیست، قسمت‌های دیگری هم داریم، شرکت‌های سهامی زراعی هستند، بخش‌های خصوصی هستند که در این قسمت فعالیت می‌کنند و این لایحه به تنهایی شما را از فکر بخشهای دیگر فارغ نخواهد کرد و قطعاً توجه دارید تخصیص اعتباراتی در بودجه سال ۵۴ به بخش کشاورزی نمودار توجه باین بخش مهم است حمل بر تعارف نکنیم تشریف آوردن خود شما هم باین وزارتخانه برای این است که در این وزارتخانه یک رستاخیز و یک گسترشی داده بشود و از اینکه اینکار دیر شروع شده است باید از سال گذشته و سال جاری یک درس عبرت گرفته باشیم اینک عرض می‌کنم دیر شده است، اگر دولت این امکانات در اختیارش نبود که بتواند با ورود مواد غذایی مملکت را بعد اعلای و فور برساند و کمر گرانی و احتکار را با عرضه زیاد کالا بیازار بشکند معلوم نبود ما دچار چه وضعی می‌شدیم باید از این مسائل درس عبرت گرفت و دنبال بالا بردن تولیدات کشاورزی خودمان برویم و حداکثر کوشش و فعالیت را بکنیم، بحمدالله امکاناتش فراهم شده است، خداوند زنده نگهدارد شاهنشاه را که چنین امکاناتی را برای ما فراهم کرده است (صحیح است - احسن) خدا شاهد است من وقتی مصاحبه این مرد بزرگ را از رادیو می‌شنیدم که با هر کلمه‌ای عظمت شخصیت و اندیشه خود را نشان میداد احساس سر بلندی و افتخار میکردم (صحیح است) با چنین شرایطی که داریم در ادبیاتمان هر کلمه

خوب که هست میگوئیم «شاهکار» و بیانات شاهنشاه صرف نظر از مقام خودشان واقعاً شاهکار بود این است که باید حداکثر استفاده از موقعیت بشود بشکرانه این نعمت امنیت و بشکرانه چنین نعمت وجود شاهنشاه بزرگ و دوراندیش که ما داریم و دنیا بایشان احترام می‌گذارد، خدمت صادقانه انجام وظایفی است که هر کدام مابعهده داریم. توجه جنابعالی را باین مسئله جلب می‌کنم که کشاورزان مثل شهری‌ها نیستند که تا قانونی از مجلس می‌گذرد و اعتباری پیدا میشود شهری‌ها میدانند که چگونه استفاده کنند ولی کشاورزان متوجه این موارد نیستند، بر این چند نفر از کشاورزان حوزه انتخابیه من آمده بودند در بحثی که میکردیم دیدم هنوز عظمت بودجه سال ۵۳ و ۵۴ را بعضی از کشاورزان درک و احساس نکرده‌اند اینجا است که بایستی ما مأمورین شما ذر ذره شهری که هستند با اینها تماس بگیرند و توضیح بدهند نوع این کمک‌ها را بآنها تفهیم بکنند و حالی بکنند که اگر مثلاً چاه اضافی زدند این کمک‌ها را بشمامی کنیم تا آنها دنبال این کار بروند من ضمن اینکه موفقیت شما را در انجام این کار مستلزم می‌کنم. عرض می‌کنم که مسائلی علاوه بر این قطبها هم هست که کشاورزان خارج از این قطبها را هم در بر بگیرند و البته ما متوجه این هستیم که کار کشاورزی کاری نیست که خم‌نگری باشد و ظرف یکی دو ماه انجام بشود امروز شما تأخیر کردید ما امیدواریم ظرف چند سال طوری بشود که ما کمتر نیازمند باشیم که از خارج کالای کشاورزی وارد بکنیم اگر احتیاج هم باشد بصورتی باشد که به وارد کردن ۹۰٪ یا ۸۰٪ کالا از خارج بی‌نیاز باشیم یک مطلب دیگر در مورد حوزه انتخابیه‌ام استفاده بکنم. با معاون وزیر کشاورزی رفته بودیم حوزه انتخابیه، یک مرکز آموزشی داریم که قدرت آنرا دارد که مرکز تخصصی باشد شما در سطح استان توجه بفرمائید. اگر مطلب من قابل‌اجراء باشد خیلی ممنون و خوشحال میشوم که آنجا هم یک توجهی از نظر مرکز تخصصی کشاورزی بفرمائید متشکرم.

رئیس - آقای سعید وزیر بفرمائید.

سعید وزیر - هروقت صحبت از کشاورزی در

این مجلس مقدس بمان آمده بنده بهانه‌ای پیدا نکردم یا آنرا بهانه قراردادم که مطالبی را عرض کنم و قطعاً هم نازگی ندارد. عرایض بنده آنقدرها جلب توجه همکاران عزیز را که همه متبحر و خیره در این کار و سایر کارها هستند نخواهد کرد. ولی باید عرض کنم که هروقت صحبت از کشاورزی و آب و زمین میشود من بیشتر از هر موقع دیگری از بهم آمیختن این آب و خاک بوی وطن را استشمام می‌کنم (احسن - آفرین) بنده واقعاً نمیتوانم بجهت ترتیب این احساس را عرض کنم که شاید آخرین بایکی از آخرین گفتارهای مربوط به کشاورزی باشد در این دوره از مجلس که ما این فرصت گردهم آنرا را در اینجا داریم. اینست که بنده اجازه بفرمائید باینکه مجلس خیلی جای صحبت از روی احساس نیست ولی بنده نمیدانم چه جور صحبت از آب و زمین میشود بوی وطن را احساس می‌کنم و به این جهت است که پاره‌ای از صحبت‌هایم باعث دردسر دوستان و شنوندگان است نمایندگان محترم اقلیت که بنده هیچوقت در صدد پاسخگویی به نماینده دیگری بر نمی‌آیم تا حالا هم به طریق اولی که در کمال حسن نیت قسمتی از بسیاری از قسمت‌ها مربوط به کشاورزی را یادآوری فرموده‌اند و جای قدردانی و تشکر است مطلبی را که فرمودند که تنها ایرادی که بر این لایحه وارد است این است که گویا دیر داده شده است بنده اجازه بفرمائید تاریخ احساس دیر بودن را به اختصار عرض کنم همانطوریکه اطلاع دارید بنده افتخار داشته‌ام که اگر در متن نبودم ولی همیشه در کنار این برنامه بزرگ اصلاحات ارضی به‌عنوان یک خدمتگزار کوچک چه در زمینه تذکر بعضی از مطالب و افتخار یک خدمتگزاری کوچک را داشته‌باشم. از اولین روزهایی که حل مسئله زمین مطرح شد تمام اشخاصی که حل مسئله زمین را در چهارچوب حل مشترک مسئله بصورت سوسیواکونومیک مطرح میکردند و بصورت اجتماعی و اقتصادی مطرح میکردند بلافاصله در کار زمین دادن بروسثانی و شریک کردن روستائی در مالکیت زمین این فکر بذهن متبادر بود که کشاورزی بمفهوم علمی آن سود آور باشد یک بیوگرافی نویسن خارجی درباره ایدئولوگ بزرگ انقلاب مایک تعبیر و تفسیری دارد که اجازه بفرمائید که آنرا

بصورتی مهتر و کاملتر عرض کنم وقتی که این مرد بر روی زمین ورهنگر خودش راه میرود گوی زیر پای او خاها و تیغهایی هست که طومار زندگی استثمار و عقب ماندگی را در می نوردد و جمع می کند و آن مرد شاه ایران است (احسن - احسن) این راه رفتن در مسیر زمان لازم دارد و آن نیز در نتیجه در افکندن فتودالیم و عقب افتادگیها میسر میشد و تاریخ یقیناً به همان صورت امکان پذیر بود که آن مرد توصیه کرد و پشت سرمان ایستاد حمایت کرده و انجام داد باید به نیکی یاد کنیم. بلافاصله از تمام کسانی که در اجرای امر این رهبر بزرگ در انجام اصلاحات ارضی یعنی انقلاب ایران زحمت کشیده اند آنها که در روستاها در زمینها در کنار روستائیان در کنار دهقانان در پشت میزها و در مقامات بالا و پائین این وظایف را انجام دادند و امروز بآن مرحله رسیده ایم بنظر جناب آقای فخر طباطبائی شاید از لحاظ انباشته بودن احساسات و وطن پرستی همین احساس را مهندس روحانی هم داشته باشد که تقدیم این لایحه دیر شده است ولی از نظر فراهم شدن مقدمات بطور قطع همین زمان لازم بوده است از لحاظ واقع بینی و رسیدن زمان لازم قابل تقدیم شدن این لایحه بنده از طرف تمام کسانی که از یادآوری آب و خاک و بیاد وطن می افتند بشما تبریک میگویم. آقای مهندس روحانی بیشک تقدیم و تنظیم این لایحه یک قدم بسیار بلند انقلابی در تکمیل راه پرافتخار و درخشان و مشعشع انقلاب ایران بوده است و باین ترتیب تلفی مسأله مربوط به هفده، هجده و نوزده قطب کشاورزی را در کمیسیونهای مربوط مورد مطالعه قرار داده اید و آرزو که برای یک کار خصوصی و شخصی به دفتر شما آمده بودم که با آنهمه شوق و ذوق درباره این لایحه با بنده ناچیز صحبت میفرمودید هرگز قیافه بر افروخته و پراز عشق و علاقه شما را به خدمتگزاری باین مملکت فراموش نخواهم کرد. من وظیفه خود میدانم این قیافه شما را در محضر دوستان و همکاران ولو که نتوانم بوضوح بیان کنم ولی از آن اسم ببرم. تردیدی نیست موقعی فرزندان این آب و خاک که فرصت خواهند یافت علم و تکنولوژی غرب را بطور واقع بینی و متناسب بانیازهای مملکتشان مورد بررسی و جذب و هضم قرار بدهند که

صرفه جوئی از آب استفاده بشود و از این رهگذر نباید نگران بشوند امنیت داشتن از عواملی که مخمل کشاورزی هستند، ماجراجوئیهایی که در فضای کشاورزی ایران گاهی از ناحیه افراد به چشم میخورند که بعنوان کشاورز در فضای کشاورزی زندگی میکنند و محل جامعه ساده و زندگی سالم کشاورزی هستند. با کمال قدرت باید بوسیله ماده واحده های انقلابی جلو این ماجراجوئیها در فضای کشاورزی ایران گرفته بشود تا مانع پیشرفت کشاورزی نشوند وقتی که فتودالیم خونخوار و فتودالیم ریشه دار از بین رفت، قطعاً باید دست این ماجراجویان، این افراد و عناصری که بهر صورت ولو بصورت افراد اداری بدعمل میکنند، جلویشان گرفته شود افراد غیر مسئول که در کسوت کشاورزان در فضای کشاورزی فعالیت میکنند باید تمام عوامل اجرایی و قضایی و قدرت مملکت باید بدنبال این لایحه و بدنبال احیای کشاورزی و توسعه کشاورزی و حمایت کشاورزان و حمایت از طبقه واقعی کشاورزی بسیج بشوند و این کار مقدس را انجام بدهند مواد زیادی در این لایحه هست و بنده هم مطالبی یادداشت کرده ام چون بنده هم یکی از افرادی هستم که در این سفره گسترده به بیش از یک لقمه نان احتیاج ندارم که بحمداله تمام افراد ملت به آن یک لقمه نان میرسیم. بنده از توجهی که خداوند باین آب و خاک روحانیت پرور دارد که قسمت عمده آثار آن توجه به وجود آوردن و حمایت از یک رهبر واقعاً روحانی، دانشمند، انسان دوست و قهرمانی است بنام شخص محمد رضاشاه پهلوی (صحیح است) و خوشبختانه بوجود آمدن عناصر انقلابی و فعال از جوانان و پیران این مملکت، مثل آقای مهندس روحانی و امثال ایشان هم هست قطعاً باید آنها را پیدا کرد و پیدا هم خواهند شد این انقلاب است که امکان پیدایش این عناصر را بوجود آورده است ایشان از کسانی هستند که انقلاب ایران برای ایشان این فرصت و شانس را بوجود آورد که بتوانند خدمتی انجام بدهند این است که بنده بحکم را بلحاظ بحث بسیار مفیدی که از جانب متخصصین فن که ماده بماده لایحه را مطالعه کرده اند و صحبت خواهد شد خاتمه میدهم مطلبی که در پایان عرایضم عرض می کنم

من فکر می کنم برای بهتر ادواه کردن این امر بزرگ که در واقع احیای کشاورزی و ادامه کشاورزی و داشتن یک کشاورزی صحیح برای ایران و بوجود آوردن یک بستر نرم و آماده است برای ادامه حیات انقلاب ایران باید دست بدامان عموم افراد علاقمند و متخصص در این رهگذر شد و بطوریکه بارها در اینجا عرض کرده ام استفاده کامل از کارمندان و مهندسان و متخصصان و تکنیسینهای کشاورزی و مزارع و کارهای کشاورزی و حتی المقدور ممنوع کردن آنها بطوریکه بیرنامه ریزهای مرکزی لطمه نزنند، گسیل داشتن آنها به مزارع، بکار انداختن فن آنها و علم آنها در میدانهای کشاورزی و همچنین بوجود آوردن یک ستاد عالی فکری برای حمایت از کشاورزی که در آن با استفاده از فکرها و علاقمندیها بعنوان یک شورای ملی و کشاورزی که همیشه بتواند در مقیاس ملی مورد استفاده قرار بگیرد. یکبار دیگر بنده بعنوان یک نماینده منطقه روستا نشین ایران، بعنوان یک فرد ایرانی تکرار میکنم فردی که از شنیدن کلمه آب و خاک بیاد وطن و مملکت می افتد که کشاورزی در آن مجسم می شود خصوصاً که از رهبرها و حمایتهای عالییه شخص شاهنشاه رسماً بنام ملت ایران سپاسگزاری می کنم و از تمام کسانی که در این زمینه خدمت کرده اند و خدمت می کنند مخصوصاً از شخص آقای روحانی تشکر می کنم که خیلی صمیمانه و با قدرت دست باین کار زدند تقدیر می کنم (صحیح است - احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) ورود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵- بمنظور بهره برداری کامل از منابع آب و خاک و سرمایه گذارهایی که دولت در مناطق طرح و قطبهای کشاورزی مذکور در ماده ۲ برای توسعه منابع آب از طریق ایجاد تأسیسات مهار کردن آب های سطحی و یا زیرزمینی و تدارک آب تنظیم شده مینماید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است نسبت به

تهیه طرحهای جامع توسعه کشاورزی و دامپروری اقدام نماید.

تبصره ۵ - منظور از عبارت منطقه طرح در این قانون محدوده کلیه اراضی منطقه اعم از دائر و بائر است که قبل از مهار کردن و توسعه منابع آب و ایجاد تأسیسات آبیاری وزهکشی قطعانی از آن اراضی بطور پراکنده به نحوی از انحاء از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی مشروب میشده است و پس از تشکیل قطب در وضع آبیاری آن اراضی تغییری حاصل شود. منظور از قطب کشاورزی قسمتی از منطقه طرح یا حتی خارج از آن است که بعد از ایجاد تأسیسات آبیاری وزهکشی حائز شرایط لازم برای کشاورزی پیشرفته میباشد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد میشود.

در لایحه قانون گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی در ماده یک بعد از جمله اقدام نماید جمله (و در مورد مناطق زلزله زده ضمن اجرای قانون ملی شدن آب اولویت قائل شود).

بانقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرانی
رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - مناطق طرح و همچنین قطب های کشاورزی مشمول این قانون طبق نقشه های ضمیمه بشرح زیر میباشد.

الف - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری قزوین.

ب - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری سفید رود.

ج - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری دز.

د - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری ورامین.

ه - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گرمسار.

و - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری زاینده رود.

ز - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مهاباد.

ح - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری زرینه رود.

ط - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گرگان رود.

ی - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مغان.

ک - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مرودشت.

ل - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری جیرفت.

م - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری کارون.

ن - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مارون.

ص - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری میناب.

ع - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری ساوه.

ف - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری لار (مازندران).

ض - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری بجزر.

ق - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گلپایگان.

تبصره ۱ - در اجرای طرح های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری امکانات پیشرفت و توسعه صنعتی و معدنی

و همچنین هم آهنگی و ارتباط بین فعالیتهای کشاورزی و صنعتی با همکاری وزارت صنایع و معادن مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲ - تاریخ اجرای طرح جامع در هر منطقه

تهیه طرح و قطب کشاورزی و اصول کلی طرح جامع از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی طی آگهی با اطلاع عموم خواهد رسید تا کلیه اشخاصی که بنحوی از انحاء در محدوده آگهی شده به امر تولید کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند با فرصت کافی ترتیب تطبیق فعالیت های خود را با طرح جامع بدهند.

در مورد وزارت جنگ و سازمانهای وابسته با توافق وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت جنگ اقدام خواهد شد.

تبصره ۳ - اشخاصی که ملک آنها در خارج از قطب ها و مناطق طرح مندرج در ماده ۲ واقع میباشد در صورتیکه مایل باشند این قانون در املاک آنها اجرا شود و پیش از ۵۰ درصد مالکین از لحاظ مساحت کتباً اعلام آمادگی نمایند و به تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی منطقه از نظر منابع خاک و آب مناسب باشد این قانون در آن محدوده نیز قابل اجرا خواهد بود. ولی بهر حال مجموع آب در دسترس گروه متقاضی نباید از دو بیست لیتر در ثانیه کمتر باشد.

تبصره ۴ - هر یک از مناطق دیگر کشور که در آینده از طریق مهار شدن آبهای سطحی یا بستن سدها و یا آبهای زیرزمینی از طریق حفر گروه چاههای عمیق با سرمایه گذاری دولت دارای آب منظم شوند به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و تصویب شورای اقتصاد در مناطق و قطب های مندرج در این ماده منظور گردیده و مقررات این قانون در آن مناطق اجرا خواهد گردید.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید با آخرین بند ماده ۲ لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی بند زیر اضافه شود:

۱ - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری سیستان.

بانقدیم احترام - امان الله ریگی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی
احتراماً پیشنهاد مینماید در تبصره ۳ ماده ۲ لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته عبارت از لحاظ مساحت حذف شود.

بانقدیم احترامات - مجید محسنی
رئیس - ماده ۳ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - طرحهای تفصیلی و اجرایی توسعه کشاورزی و دامپروری و تأسیسات و صنایع فرآورده های کشاورزی و دامی توأم با تقویم زمانی انجام کار که در هر قطب یا قسمتی از آن بر مبنای طرحهای جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مذکور در ماده ۱ توسط سازمانهای مشمول دولتی تهیه میشود پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی قابل اجرا خواهد بود. در مورد شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستائی و شرکتها و اتحادیه های تعاون روستائی که در حوزه منطقه طرح و قطب قرار گرفته و با خواهد گرفت در صورتیکه طرح تفصیلی و اجرایی موضوع این ماده بوسیله مهندسان مشاور که با تأیید مشترک وزارتخانه های تعاون و امور روستاها و کشاورزی و منابع طبیعی انتخاب شده تهیه شده باشد اجرای طرح نیاز بتصویب مجدد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ندارد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - اشخاصی که در داخل محدوده قطب کشاورزی و دامپروری با امر زراعت و دامپروری اشتغال دارند میتوانند ظرف مدتی که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و آگهی میشود طرحهای تفصیلی و اجرایی مربوط به فعالیت های خود را در اراضی تخصیص داده شود با تقویم زمانی و با رعایت مدلهای بهره برداری که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اختیار آنان قرار داده میشود تهیه و پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجرا نمایند.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۵ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵- بمنظور امکان پذیر نمودن تهیه و اجرای طرحهای تفصیلی موضوع مواد ۳ و ۴ وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با رعایت مسیر شبکه آبیاری و زهکشی نقشه های جابجا کردن و یکپارچه نمودن و قطعه بندی محدوده های جدید مالکیت های اراضی زراعی را بمنظور رفع پراکندگی و اصلاح شکل نامنظم و تبدیل آنها بواحد های بهره برداری اقتصادی تهیه مینماید واحد های بهره برداری فوق بر حسب مورد و میزان مالکیت بطور شرکتهای سهامی زراعی - شرکتهای تعاونی تولید روستائی - شرکت تولید کشاورزی و انفرادی و مشاع و گروهی هر یک با مدیریت واحد و توأم با حداعلاهی بهره وری باید مورد بهره برداری قرار گیرد. این نقشه ها بوسیله هیئت سه نفری مرکب از نمایندگان وزارت کشاورزی و منابع طبیعی - وزارت تعاون و امور روستاها - وزارت نیرو که در هر قطب کشاورزی برای اجرای این قانون تشکیل میشود ملاحظه و مبنای اجرای برنامه ادغام و جابجا کردن و یکپارچه کردن اراضی زراعی قرار میگیرد و تصمیم این هیئت از نظر اختصاص قطعات مالکیت ها و همچنین جور کردن خورده مالکین برای تشکیل گروه در مواردیکه مساحت از واحد بهره برداری بمقیاس اقتصادی کوچکتر باشد، قطعی و غیر قابل تغییر است.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۶ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- کلیه زارعان و کشاورزان و مالکان و متصرفان قانونی اراضی واقع در محدوده منطقه طرح و قطب کشاورزی مکلفند ظرف مدت معین که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بنحو مقتضی با اطلاع آنان خواهد رسید در صورتیکه باتفیییر شکل و جابجا شدن و اصلاح حدود مالکیت و تشکیل واحد بهره برداری اقتصادی که با عواهل طرح از جمله وضع شبکه آبیاری و زهکشی تطبیق نماید موافق باشند. آمادگی خوهر اباسرمایه گذاری

که لازمه اجرای قسمتی از طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری منطقه در محدوده واحد بهره برداری آنان است اعلام نمایند.

عدم اعلام موافقت کتبی در مدت مقرر بمنزله انصراف از فعالیت کشاورزی و دامپروری تلقی میشود.

تبصره ۱۵- در موارد زیر:

الف- زارعانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و قوانین تقسیم و فروش خالصجات مالک می شوند.

ب- خرده مالکانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی شق تقسیم را انتخاب نموده اند مشروط بر اینکه میزان مالکیتی که در اثر اجرای این قانون برای آنها تشخیص می شود کمتر از ده هکتار باشد.

ج- کشاورزان و خرده مالکانی که مشمول هیچ یک از مراحل قوانین و مقررات اصلاحات ارضی نبوده و هنگام تصویب قانون اصلاحات ارضی شخصاً و مستقیماً بامر زراعت اشتغال داشته اند مشروط باینکه میزان مالکیتی که در اثر اجرای این قانون برای آنها تشخیص می شود کمتر از ده هکتار باشد که در اثر اجرای این قانون اراضی آنها جابجا شده و محدوده ملکشان بطور پیوسته و متناسب باشکبه آبیاری تغییر مییابد طبق تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها بر حسب مورد باید بصورت شرکت سهامی زراعی یا شرکت تعاونی تولید یکپارچه درآمده و نسبت با اجرای طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری منطقه اقدام نماید.

تشکیل واحد های بهره برداری موضوع ماده ۵ در مورد زارعین مشمول قوانین اصلاحات ارضی بمعهده وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود.

تبصره ۲- ضابطه تعیین مساحت جدید اراضی هر مالکیت اعم از مشاع و مفروز و یا فردی و دسته جمعی و شرکت که مشمول جابجا شدن میشود ارزش اراضی شامل زیر کشت آبی - دیم و آیش و همچنین ارزش عرصه عرصه و اعیانی باغات و سایر اعیانی های واقع در محدوده هر مالکیت بر اساس نرخهای عادی بدون احتساب اثر سرمایه گذاری های دولت برای تهیه آب مییابد و معادل

با این ارزش مساحت اراضی جدید که بر همان مبنای با احتساب اینکه از آب منظم در فصل مساعد کاشت برخوردار است ارزیابی میشود بامحدوده ای که منطبق با شبکه آبیاری و ضوابط طرح جامع باشد تعیین و بهر مالکیت اختصاص داده خواهد شد. بهر حال مقدار زمینی که در اجرای این تبصره در داخل محدوده قطب بزارعینی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا بشوند و اگذار خواهد شد کمتر از میزان نسق آبی زیر کشت هر ساله قبلی آنها نخواهد بود.

تبصره ۳- در صورتیکه تأمین زمین هم ارز اعیانیهای موضوع تبصره ۲ این ماده مقدور نباشد و یا لطمه ای بطرح وارد آورد بهای این اعیانیها از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نقداً پرداخت خواهد شد و ترتیب امحاء یا بهره برداری آن بر اساس طرح جامع داده میشود.

تبصره ۴- در مورد باغات وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در صورت درخواست مالک تا معادل مساحت باغ زمین واقع در شبکه آبیاری که طبق طرح جامع برای ایجاد باغ در نظر گرفته شده است تحویل نماید و مازاد ارزیابی عرصه و اعیان را نقداً پرداخت کند.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد های رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی پیشنهاد میشود پاراگراف آخر تبصره یک ماده ۶ بشرح زیر اصلاح شود:

تشکیل واحدهای بهره برداری موضوع این تبصره بمعهده وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود.

با احترام - حسن صائبی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید بماده ۶ تبصره ۲ زیر اضافه شود:

تبصره ۵ - مأموران انتظامی مکلفند در مورد

اشخاصی که در محدوده قطب ها فعالیت داشته ولی مدارک قانونی از لحاظ تصرف زمین در اختیار ندارند و به تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مزاحم اجرای قانون در محدوده قطب شناخته میشوند بدرخواست کتبی مأموران کشاورزی که بوسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و معرفی میشوند بدون هیچگونه تشریفات اقدام به خلع ید آنان و تأمین موجبات تصرف اراضی مربوط را بنمایند. غضنفری

رئیس - ماده ۷ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- در صورتیکه اشخاص مشمول این قانون به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی از اجرای مفاد ماده ۶ خودداری و یا تعلل نمایند مکلف بانقتال اراضی و مستحدثات خود بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی میباشند و ترتیب ارزیابی و تعیین خسارت آنان طبق مقررات ماده ۸ خواهد بود. در این صورت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مالک را برای فروش اراضی و دریافت قیمت کتبی و یا بوسیله آگهی در محل دعوت مینماید چنانچه ظرف ۳۰ روز مالک یا نماینده قانونی او حاضر به انتقال و تنظیم سند نباشد بهای ملک از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بصندوق ثبت محل تودیع و دادستان شهرستان یا نماینده او از طرح مالکان سند انتقال را امضاء خواهند نمود. در موارد ضروری و فوریکه عملیات عمرانی و تولیدی متوقف بشود به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی پس از تودیع بهای ملک بر اساس ارزیابی مقرر در ماده ۸ نسبت بتصرف اراضی اقدام خواهد شد.

در اجرای قسمت اخیر این ماده مأموران انتظامی مکلفند که بدرخواست کتبی مأموران کشاورزی که بوسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و معرفی میشوند بدون هیچگونه تشریفات اقدام به خلع ید و تأمین موجبات تصرف اراضی بنمایند.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸- بمنظور اجرای ماده ۶ این قانون تبصره های

آن و همچنین ماده ۷ هیئت مرکب از وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - وزیر تعاون و امور روستاها - وزیر نیرو و دادستان کل و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور یا نمایندگان آنها نسبت با ارزیابی محدوده های جدید و برآورد خسارت و قیمت اراضی که باید خریداری و یا جابجا شود بانظر کارشناسان منتخب این هیئت و براساس نرخ عادلانه بدون احتساب اثر سرمایه گذاری های دولت برای تهیه آب اقدام خواهند نمود. در مورد اراضی که با زمینهای اشخاص مبادله می شوند تعیین قیمت عادلانه با احتساب اثر تأمین آب تنظیم شده در فصل مساعد کاشت خواهد بود.

دبیرخانه این هیئت در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مستقر شده و جلسات هیئت بدعوت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی که مسئولیت اجرای قانون و تصمیمات هیئت را بعهده دارد تشکیل می شود و با حضور حداقل سه نفر از اعضاء رسمیت می یابد و حداقل تعداد آراء برای تصویب تصمیمات سه رأی متفق می باشد که در اینصورت حضور دادستان کل یا نماینده او در جلسه مزبور ضروری است.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد مینماید که در ماده ۸ لایحه قانون گسترش کشاورزی پیشرفته بعد از جمله «بر اساس نرخ عادلانه» جمله بموجب ماده ۵۰ قانون برنامه بودجه کشور اضافه شود.

ابوالحسن احتشامی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً بجای ماده ۸ ماده ای بشرح زیر پیشنهاد مینماید:

ماده ۸ - بمنظور اجرای ماده ۶ این قانون و تبصره های آن و همچنین ماده ۷ هیئت مرکب از نماینده وزارت کشاورزی - نماینده انجمن شهرستان و دادستان محل نسبت به ارزیابی محدوده های جدید و برآورد خسارت

و قیمت اراضی که باید خریداری یا جابجا شود بانظر کارشناس منتخب خودشان و بر اساس نرخ بدون احتساب اثر سرمایه گذاری های دولت برای تهیه آب اقدام خواهد نمود.

در مورد اراضی که با زمینهای اشخاص مبادله میشوند تعیین قیمت عادلانه با احتساب اثر تأمین آب تنظیم شده در فصل مساعد کاشت خواهد بود. رأی اکثریت قابل اجرا خواهد بود.

باتقدیم احترام عبدالوهاب کیا - فضل الله کاسمی
رئیس - ماده ۹ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است با توافق وزارت تعاون و امور روستاها اراضی بایر یا داتر متعلق به دولت یا مراعات ملی شده را با توجه با ارزیابی مندرج در ماده ۸ این قانون برحسب مورد بابت سرمایه دولت در شرکتهای کشت و صنعت که منحصرأ با سرمایه دولت تشکیل شده و خواهد شد و سرمایه دولت در شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستائی براساس مقررات مربوط منظور و یا بطور اجاره در اختیار اشخاص و شرکتهای کشت و صنعت موضوع ماده ۱ قانون تأسیس شرکتهای بهره برداری از اراضی زیرسدها و سایر شخصیتهای حقیقی یا حقوقی با صلاحیت و سرمایه ای که آمادگی خود را برای اجرای طرحهای جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مصوبه منطقه اعلام نمایند بگذارد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۰ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در اجرای این قانون طبق رأی هیئت سه نفری مذکور در ماده ۵ نسبت به اصلاح حدود و بصادور اسناد مالکیت جدید اقدام نماید. کلیه حقوق دولتی و هزینه های ثبتی مربوط را وزارت کشاورزی و منابع طبیعی پرداخت خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۲ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - تفکیک و تقسیم اراضی کشاورزی و یا قابل کشاورزی که قبل از تهیه طرح های جامع بهره وری از سرزمین شامل کلیه اراضی خارج از محدوده قانونی مصوب شهرها می باشد بقطعات کوچکتر از ۲۰ هکتار و همچنین تبدیل نوع استفاده از اراضی کشاورزی محدوده قطبها بغير کشاورزی ممنوع است.

در مورد تفکیک و تبدیل نوع استفاده از زمین بر اساس طرحهای جامع توسعه شهری و صنعتی و معدنی و طرحهای دیگری که در اثر تحولات اقتصادی و اجتماعی کشور تهیه و پس از تصویب مقامات مربوط پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بتأیید هیئت وزیران برسد عمل می شود.

وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در صورت تبدیل نوع استفاده یا بدون استفاده نگهداشتن اراضی در قطبها بدون تحصیل مجوز نسبت بخلع ید از متخلف اقدام نماید و این اراضی را از طریق اجاره دراز مدت بانظر هیئت مذکور در ماده ۸ این قانون در اختیار اشخاص و مؤسسات مجاور و یا غیر مجاور که اجرای طرح جامع را تعهد نمایند قرار دهد.

مال الاجاره در باقی پس از وضع ۱۰ درصد بابت هزینه های مربوط بصاحب ملک پرداخت و یا در غیبت او بصندوق ثبت تودیع می شود تا بنا بربرده پرداخت گردد. ایجاد مستحذات زراعی و همچنین منازل مسکونی در حد معقول و متعارف از شمول ممنوعیت تبدیل نوع استفاده مستثنی است و در مورد اختلاف نظر تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی قطعی و لازم الاجراء است.

سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است در اجرای این ماده از تفکیک اراضی که منجر به کوچک تر شدن از ۲۰ هکتار شود خودداری نماید.

تبصره ۱ - تفکیک اراضی مورد نیاز خدمات عمومی وزیربناهی و عمرانی دولت مانند آب - برق - گاز - نفت - راه و حوزه های عمرانی و انبارسازی در حوزه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی پیشنهاد مینماید ماده ۱۰ بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۱۰ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در اجرای این قانون طبق رأی هیئت سه نفری مذکور در ماده ۵ اقدام و نسبت به اصلاح حدود و بصادور اسناد مالکیت جدید اقدام نماید.

پرداخت بهای تمیر و کلیه هزینه های ثبتی و عوارض و مالیات معامله خرید و فروش و انتقالی که در اجرای این قانون انجام میشود بعهده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است که بصورت جمعیاً خرجاً عمل خواهد شد. حق التحریر دفاتر اسناد رسمی نقداً بوسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تأدیعه می شود.

باتقدیم احترام - حسن صائبی

رئیس - ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - زارعینی که در شرکتهای تعاونی تولید یا شرکتهای سهامی زراعی متشکل شده یا تعهد عضویت آنرا بنمایند و خرده مالکینی که از طریق متشکل شدن در یک گروه یا شرکت تشکیل یک واحد کشاورزی در مقیاس اقتصادی حداقل ۲۰ هکتار را بدهند و همچنین مالکین واحد های مکانیزه تجارتنی که وسعت واحد بهره برداری آنها کمتر از پنجاه هکتار نباشد و در مهلت مقرر در آگهی موافقت خود را با اجرای این قانون در اراضی متعلق بانان واقع در محدوده قطب کشاورزی و دامپروری مندرج در ماده ۱ این قانون اعلام نمایند و ضوابط طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری اعلام شده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی را قبول نموده و حاضر ب سرمایه گذاری لازم باشد در استفاده از حداعلائی مزایا و کمکهای دولت در امر کشاورزی و صنایع وابسته و بالاخص کمکهای موضوع تبصره ۶۰ و ۶۴ قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور اولویت خواهند داشت.

عمل شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی روستائی و همچنین تفکیک اراضی مورد نیاز برای امور فرهنگی و تربیتی و آموزشی و بهداشتی و درمانی با اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از شمول این ماده مستثنی است.

تبصره ۲ - هیئت پنج نفری مقرر در ماده ۸ این قانون میزان اجاره را بر اساس نرخهای عادله منطقه و با توجه بنوع بهره برداری از اراضی که در طرح جامع مقرر است تعیین می نماید.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در ماده ۱۲ لایحه گسترش کشاورزی، پیشرفته کلمه «محدوده قطب‌ها حذف شود.

باتقدیم احترامات - مجید محسنی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در لایحه قانون گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی در ماده ۱۲ در سطر اول عبارت « با قابل کشاورزی » حذف گردد.

باتقدیم احترامات - محمدعلی رشتی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً در مورد ماده ۱۲ وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بر اساس قانون ملی شدن جنگلها و مراتع از اراضی ملی شده دو برابر مستثنیات اشخاص را به قیمتی نازل بصاحبان مستثنیات واگذار نموده است که عده‌ای از این اشخاص زمینها را که سابقه کشت داشته بصورت بایر در آورده و با تفکیک آنها تصمیم بفروش دارند برای جلوگیری از ادامه این عمل که از این دست از دولت بقیمت ناچیز بخرند و پس از قطعه بندی بصد برابر بفروشند پیشنهاد مینماید: زمینهایی که از اراضی ملی شده به اشخاص واگذار شده و تا تصویب این قانون طرحی عمرانی با کشاورزی در آنها انجام نشده قابل تفکیک بقطعات کوچکتر از ۲۰ هکتار نباشد و چنانچه تفکیک شده باشد دیگر قابل فروش نیست و باید مثل سابق از آن بهره برداری کشاورزی شود و در غیر

اینصورت بهمان قیمتی که از دولت خریداری شده بملولت برمیگردد.

با تقدیم احترامات - مجید محسنی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در سطر دوم تبصره ۲ ماده ۱۲ لایحه قانون گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی بعد از جمله با توجه بنوع بهره برداری از اراضی عبارت « مستحذات » اضافه شود.

با تقدیم احترام - فیروز عدل

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود در ماده ۱۲ لایحه قانون گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی در سطر آخر صفحه ۱۰ بعد از جمله این اراضی عبارت « و مستحذات آن » اضافه شود.

با تقدیم احترام - فیروز عدل

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید تبصره زیر بماده ۱۲ اضافه شود:

تبصره ۵ - اراضی ماسه‌ای مستحذات دریای خزر جزو اراضی کشاورزی محسوب نمی شود و از لحاظ تفکیک مشمول این قانون نیست و تفکیک آن تابع قوانین و مقررات خاص خود می باشد.

باتقدیم احترام - فیروز عدل - فضل الله کاسمی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر به ماده ۱۲ - اضافه شود:

تبصره ۴ - در مورد باغات میوه که طبق ضوابط مصوب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بمرحله بهره برداری اقتصادی رسیده باشد تفکیک بمساحت حداقل ۱۰ هکتار اجازه داده میشود.

باتقدیم احترام - فیروز عدل

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در سطر چهارم ماده ۱۲ لایحه قانون

گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی بعد از کلمه محدوده قطبها عبارت زیر اضافه گردد:

(جز آنچه در طرح مربوطه ذکر شده)

با تقدیم احترام - علی برومند

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در ماده ۱۲ در سطر دوم بعد از جمله کلیه اراضی عبارت اعم از دایره و بائر اضافه شود.

باتقدیم احترامات - رضا کورانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته در قطبهای کشاورزی پیشنهاد میشود تبصره ۳ بماده ۱۲ اضافه شود.

تبصره ۳ - وزارت تعاون و امور روستاها نیز می تواند برای جلوگیری از تبدیل نوع استفاده از کشاورزی به غیر کشاورزی اراضی که بموجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بزارعین واگذار شده است از اختیار مذکور در این ماده و سایر مواد این قانون به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها مستقیماً استفاده نماید.

در مواردیکه اقدامات انجام شده منجر به خلع بد می شود زمین برای بهره برداری کشاورزی، طبق نظر وزارت تعاون و امور روستاها در اختیار شرکتهای زراعی یا تعاونی تولید روستائی محل و یا زارع صاحب نسق دیگر همان روستا قرار می گیرد و مال الاجاره آن که به تشخیص وزارت مزبور تعیین و مبلغ آن قطعی و غیر قابل اعتراض است بمالك پرداخت و بیا در صندوق ثبت بنام مالك تودیع میگردد.

با احترام - حسن صائبی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در ماده ۱۲ لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته اصلاح زیر بعمل آید.

در سطر سوم لایحه ۲۰ هکتار به ۱۰ هکتار تقلیل

باید.

با احترام - دکتر کیلین

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً ماده زیر را بجای ماده ۱۲ پیشنهاد مینماید:

تفکیک و تقسیم اراضی کشاورزی در محدوده قطب‌های کشاورزی و تبدیل نوع استفاده ممنوع است وزارت کشاورزی مکلف است در صورت تبدیل نوع استفاده بابدون استفاده نگهداشتن اراضی در قطب‌ها بدون تحصیل مجوز نسبت به خلع بد آن متخلف اقدام نماید و این اراضی را از طریق اجاره با نظر هیئت مذکور در ماده ۸ این قانون در اختیار اشخاص و مؤسساتی که اجرای طرح جامع را تمهید مینمایند قرار دهد. مال الاجاره دریافتی پس از وضع ۱۰ درصد بصاحب ملك پرداخت و بیا در صورت غیبت بصندوق ثبت تودیع میشود تا بنا برده پرداخت گردد. ایجاد مستحذات زراعی و هم چنین منازل مسکونی در محله‌های متعارف و تفکیک باغات از مشمول ممنوعیت مستثنی است. تفکیک اراضی شالیزار تا حداقل دو هکتار بلامانع است و در مورد اختلاف نظر تشخیص کمیسیون سه نفری مرکب از نماینده انجمن شهر - دادستان محل و نماینده وزارت کشاورزی قطعی و لازم الاجراست. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است در اجرای این ماده از تفکیک اراضی در محدوده قطبهای کشاورزی که منجر بکوچکتر شدن از ۲۰ هکتار شود خودداری نماید.

باتقدیم احترام - عبدالوهاب کیا - فضل الله کاسمی

رئیس - ماده ۱۳ قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است بوسیله گارد منابع طبیعی یاسایر مأمورین انتظامی از اقدامات تبدیل نوع بهره برداری از زمین از کشاورزی بغیر کشاورزی در محدوده مناطق طرح و قطب‌های کشاورزی موضوع ماده ۱۲ این قانون جلوگیری بعمل آورد نسبت به قلع و امحاء مستحذاتی که باین ترتیب بوجود می آید و به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی محل اجرای طرح جامع کشاورزی می باشد اقدام کند. مأمورین انتظامی مکلفند طبق درخواست کتبی مأمورین

کشاورزی که بوسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و کتاباً معرفی می‌شوند اقدام نمایند.

دئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - مالیات بر اجاره‌های درازمدت اراضی متعلق بدولت و مراعات ملی که برای توسعه کشاورزی به بخش خصوصی اجاره داده می‌شود با قسط مساوی با تعداد سالهای اجاره اراضی تقسیم می‌گردد. قسط اول در موقع امضای سند اجاره و بقیه اقساط هم زمان پرداخت اجاره‌بهای اراضی در هر سال بوزارت امور اقتصادی و دارائی پرداخت خواهد گردید.

دئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - استفاده کنندگان از آب مورد نیاز کشاورزی از طریق يك دريچه آبیاری بهر مساحت مکلفند يك نفر نماینده تام‌الاختیار برای عقد قرارداد خرید و مصرف آب و تعهد پرداخت آب بها و هزینه‌های مربوط تعیین معرفی نمایند و در غیر اینصورت وزارت نیرو تعهدی برای تحویل آب نخواهد داشت. تعیین ضوابط و مقیاس و اندازه دريچه‌ها با وزارت نیرو خواهد بود.

دئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۶ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۶ - در هر يك از قطب‌های توسعه کشاورزی یا در مجموعه‌ای از تعدادی قطب سازمانهای گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری تشکیل خواهد شد. اساسنامه این سازمانها بصورت نمونه با موافقت وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - تعاون و امور روستاها تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - تعاون و امور روستاها مکلفند کلیه وظایف اجرائی و حاکمیت و همچنین اعتبارات طرح‌های عمرانی مربوط

به محدوده قطب‌ها را به این سازمان تفویض و محول نمایند.

تبصره ۱۵ - مؤسسه مهندسی زراعی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اجرای وظایف برنامه‌ریزی و نظارت این قانون بسازمان مستقل و مجزی بنام «سازمان گسترش کشاورزی» تبدیل می‌شود.

اساسنامه این سازمان باتأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب کمیسیونها مربوط مجلسین خواهد رسید.

تبصره ۱۶ - بوزیر کشاورزی و منابع طبیعی اختیار داده می‌شود که نسبت به انتقال تمام یا قسمتی از وظایف - سرمایه و اعتبارات و تجهیزات و همچنین تشکیلات هر يك از سازمانها یا دستگاههای تابعه و وابسته بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی که لازم تشخیص دهد در این سازمان و سازمانهای گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری ادغام شوند اقدام نماید.

دئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۷ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۷ - از تاریخ اجرای این قانون کلیه قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون باشد در قسمت‌های مغایر در محدوده قطب‌های توسعه ملغی‌الاثرب خواهد بود.

دئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران اجرا خواهد شد.

دئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادات برای شوردوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کشاورزی به واگذاری امور مربوط به راهنمائی و رانندگی شهر تهران به شهرداری پایتخت

دئیس - گزارش شور اول واگذاری امور مربوط

به راهنمائی و رانندگی شهر تهران به شهرداری پایتخت مطرح است قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه چهارشنبه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۷۶۹۰ مورخ ۱۳۵۳/۱۱/۷ تقدیمی بمجلس سنا راجع به واگذاری امور مربوط به راهنمائی و رانندگی شهر تهران به شهرداری پایتخت را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۰/۱۱/۱۳۵۳ وصول آن اعلام و بشماره ۱۴۹۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنارا با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون واگذاری امور مربوط به راهنمائی

و رانندگی شهر تهران به شهرداری پایتخت

ماده ۱۹ احده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه امور مربوط به راهنمائی و رانندگی و ترافیک در محدوده قانونی شهر تهران اعم از صدور پروانه رانندگی نصب علائم - صدور اجازه نصب شماره اتومبیل (پلاک) و سائط نقلیه به شهرداری پایتخت واگذار میشود.

تبصره ۱ - افسران و همچنین کارمندان و همردیفان

و درجه‌داران و افراد بارعایت قوانین و مقررات استخدامی و کیفری مورد عمل نیروهای مسلح شاهنشاهی برای انجام امور محول به صورت مأمور در اختیار شهردار پایتخت گذارده میشوند لکن از نظر امور حفاظتی و امنیتی زیر نظر شهربانی کشور انجام وظیفه نموده و دستورات و خط مشی‌های صادره شهربانی کشور را اجراء خواهند کرد.

تبصره ۲ - بودجه و اعتبارات مورد نیاز امور پرسنلی و تدارکات و تجهیزات پرسنلی مربوط به راهنمائی و رانندگی پایتخت همه‌ساله توسط شهرداری پایتخت تهیه و از طریق شهربانی کشور بررسی و بکجا بطور مشخص در بودجه سنواتی منظور میگردد. بودجه و اعتبارات و تجهیزات و تدارکات عمومی و سایر نیازمندیها

بوسیله شهرداری تهیه و پس از تأیید انجمن شهر بدولت پیشنهاد میگردد که يك قلم در بودجه کل کشور منظور و پس از تصویب بعنوان کمک هر ساله در اختیار شهرداری پایتخت قرار گیرد.

تبصره ۳ - کلیه وسائط نقلیه موتوری و تجهیزات فنی و ارتباطی امور راهنمائی و رانندگی مربوط به محدوده شهر تهران که بهر نحو در اختیار اداره راهنمائی شهربانی کشور می‌باشد و همچنین کلیه تجهیزات و ساختمانهاییکه در تهران از محل اخذ جریمه احداث یا خریداری گردیده است بلاعوض بشهرداری پایتخت واگذار می‌گردد.

تبصره ۴ - اجرای کلیه قوانین و آئین‌نامه‌ها و مقررات موضوعه مربوط به امور راهنمائی و رانندگی پایتخت همچنین کلیه اختیارات و وظایف که بموجب مقررات موضوعه مربوط به امر راهنمائی و رانندگی به شهربانی کشور واگذار گردیده است غیباً در شهر تهران به شهرداری پایتخت واگذار میگردد.

تبصره ۵ - وجوه حاصل از جرائم تخلفات رانندگی اعم از موجودی و وصولی که طبق قانون نحوه رسیدگی به تخلف و اخذ جرائم رانندگی در تهران وصول میشود کلاد در حساب مخصوص که توسط شهرداری پایتخت در بانک مرکزی ایران افتتاح میشود واریز و منحصراً بمنظور بهبود امور راهنمائی و رانندگی و پارکینگ طبق آئین‌نامه خاص که بتصویب انجمن شهر خواهد رسید مصرف خواهد شد.

مخبر کمیسیون کشور - رضا سجادی

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و

دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه پنجشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه واگذاری راهنمائی و رانندگی شهر تهران را به شهرداری پایتخت مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشور تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان‌الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است. آقای احتشامی بفرمائید.

احتشامی - نمایندگان محترم مستحضرند لایحه - ایکه اکنون مطرح است مراحل مختلفی را طی کرده و از تصویب مجلس سنا هم گذشته است. علیهذا مطالبی که بعرض نمایندگان محترم میرسانم تذکراتی است درباره نارسائی های ترافیک تهران و مشکلاتی که شهرداری با وظایف سنگین فعلی هنگام اجرای این لایحه با آن دست بگریبان خواهد شد. در مورد ترافیک که آنرا باید گره کور نامید بدون اینکه بخواهم منکر زحمات و فعالیت های مداوم عده ای از مأمورین فعلی راهنمائی و رانندگی بشوم، لازم میدانم که اضافه کنم، متأسفانه مشکل کاریکی دوتانیست تشخیص اهمیت جرائم رانندگی، علامت گذاری و خط کشی، تنظیم راهها، تنظیم چراغها، شناسائی مشکل حمل و نقل شهری و بیرون شهر، و عدم توجه لازم و کافی بشکایات مردم از تاکسی ها و اتوبوسهای شهری و بیابائی و اتومبیل های دولتی و اتوبوس های شرکت واحده و همه مزید بر علت است آیا شما در کدام پایتخت دنیا دیده اید که وضع تاکسی رانی به ناهنجاری و بی نظمی تهران باشد؟ در کدام شهر بزرگ تاکسی، بدون اینکه ایستگاههایی برای سوار کردن و پیاده کردن مسافر داشته باشد هر جا که دلش خواست ترمز میکند و رانندگی در شهر را مختل می سازد و کسی نمی تواند بگوید بالای چشمش ابرو است؟

ولی با کمال تأسف با اضافه کنم که خطای رانندگی در تهران محدود به اضافه سوار کردن نیست زیرا تهران با کوچه های تنگ و غالباً بن بست مشکلی است که نمی توان آن را نادیده گرفت و شگفت آورتر اینکه دستگاه شهرداری نزدیک بین که فقط پیش پای خود را می بیند در این خیابانهای تازه و جدید که ساخته و بسازد حتی راهروهای زیرزمینی برای عبور پیاده روها درست نمی کند و هیچگاه در فکر جلوگیری از ایجاد تقاطع نیست و با کمال صراحت باید بگویم که دشواری اصلی رانندگی در تهران که بتدریج بسایر شهرهای بزرگ هم سرایت کرده و می کند ما بیچ رفتن اتومبیل های مختلف اعم از شخصی و کرایه و تاکسی و دولتی و آرتشی و توقف های ناگهانی، گذشتن از خط میان خیابان دورزدن بین و قطع کردن خیابانها

سرعت های دیوانه وار و عدم توجه به خط کشی پیاده روها و دست کاری چراغ های سبز و قرمز چهارراهها که برخلاف موازین اصولی در اختیار پاسبان قرار میگیرد و نبودن پارکینگ کافی و عبور و مرور وسایل نقلیه کندرو می باشد که همه و همه گره کور ترافیک را بوجود می آورد عجب در این است که در وضع فعلی که افسران تعلیم دیده شهربانی با قاطعیت بانجام وظیفه می پردازند با این همه روزی نیست که حوادثی ناگوار و سوانحی جانگداز روی نهد، و نمیدانم در آینده شهرداری با این وضع نابسامان و آشفته خود که با کمال تأسف تا بحال در هر کاری که قدم نهاده نه تنها توفیق نیافته بلکه موجبات بدبینی و آس مردم را فراهم آورده چه کاری از پیش خواهد برد؟

سخن از پارکینگ بمیان آمد باید اینجا قصور شهرداری را با کمال صراحت اعلام دارم که در گذشته اگر هر ساختمان بزرگی را موظف بایجاد پارکینگ شخصی یا عمومی می نمود امروز این مشکل بزرگ و غیر قابل حل دامنگیر مردم تهران نمیشد و عجب در این است که امروز نیز در بعضی از پارکینگ های عمومی کسبه و صاحبان حرف از ساعت ۷ صبح تا ۹ شب پارکینگ را در قبال پرداخت دستمزدی ناچیز اشغال می کنند و در نتیجه سایر ارباب رجوع را در خیابانها سرگردان می سازند و حال اینکه اگر با وسیله عمومی مثل همه جای دنیا به محل کار خود بیایند این مشکل ایجاد نمیشود. خلا بی مناسبت نمیدانم که اشارتی دیگر به تعداد وسایل نقلیه در تهران بکنم. بموجب آمار رسمی در ۲۰ سال گذشته تعداد وسایل نقلیه تهران ۲۷ برابر شده و حال اینکه کشش شهر و ایجاد راه های زیرزمینی و پل های هوایی تقریباً تغییر محسوسی نیافته است بعنوان شاهد مثال باید عرض کنم که در مهرماه سال گذشته اتوبوس های شرکت واحد ساعتی ۹ کیلومتر راه طی میکرد و اینک به ۷ کیلومتر در ساعت رسیده است و حتی باید قبول کرد که در بعضی ساعات روز در تهران پیاده ها سریع تر از سواره ها حرکت می کنند و ۸۰۰ هزار وسیله نقلیه موتوری پایتخت متأسفانه مشکل ترافیک را بوجود می آورد میدانید چرا؟ برای اینکه در بیست سال پیش در تهران فقط

۲۹۶۷۹ دستگاه وسیله نقلیه وجود داشت و تردید نیست با گذشتن روز افزون وسایل نقلیه در تهران سرعت اتومبیل ها و اتوبوس ها به نحو چشمگیری پائین آمده است در سال ۱۳۳۵ سرعت متوسط اتوبوس های شرکت واحد ۲۴ کیلومتر در ساعت بود و نه سال بعد این رقم به ۱۴ کیلومتر رسید در سال گذشته به ۹ کیلومتر تقلیل یافت و در حال حاضر سرعت متوسط اتوبوسها به ۷ کیلومتر در ساعت رسیده است و معلوم نیست که در چند سال آینده این رقم بچه حدی تنزل خواهد کرد و یقین دارم که شهرداری با سازمان نارسائی که دارد که در نتیجه اجرای برنامه های طرح شده اش غالباً توفیق کامل بدست نیاورده اگر بخواهد باین دستگاه زنگ زده کار مشکل ترافیک را نیز بعهد بگیرد معلوم نیست کار بکجا خواهد انجامید؟ و بنظر من تاکنون راه حل هائی را که برای مشکل ترافیک معمول گردیده نتیجه خوب مطلوبی بیار نیاورده است زیرا افراد تصمیم گیرنده غالباً در کار خود تخصص نداشته و اغلب تصمیماتی بر اساس تمایلات فردی گرفته اند. فی المثل برای حل مشکل ترافیک برای عابر جریبه قائل شده اند من بی مناسبت نمیدانم اظهار نظر وزیر دادگستری را در مجلس سنا در این باره باز گو کنم.

ایشان گفتند: پیرزنی که چادر بسرش کرده و اصلاً نمیداند که خط کشی خیابان چیست وسط خیابان می آید پلیس مجش را میگیرد و میگوید باید ده تومان جریمه بدهی، ولی پیرزن در جیش دو قران هم پول ندارد آنوقت پلیس با این پیره زن چه کند؟ اگر توقیفش کند چه کسی توقیف او را بخانواده اش اطلاع دهد و واقعاً این مشکلی است که باید آنرا از طریق آموزش حل کرد...

آری این نکته کاملاً صحیح است بلکه فرهنگ و آموزش یکی از عواملی است که موجب گردیده اکنون در پایتخت های بزرگ دنیا حوادث و وقایع شوم و مسمت کننده ای که در تهران بوجود می آید، صورت نمیگیرد و بنظر من باید هماهنگ با رفع مشکلات ترافیک باین نکات نیز توجه کافی بعمل آید و در مرحله اول برانندگان وسایل نقلیه عمومی دولتی و آرتشی این نکات را گوشزد کرد زیرا همه روزه بچشم می بینم که متأسفانه رانندگان

وابسته بدستگاههای دولتی از انجام هر گونه خلافی روگردان نیستند سپس به آموزش عابرین و سایر رانندگان پرداخت. سخن کوتاه کنم و امیدوارم که پس از اینکه بموجب این لایحه واگذاری امور راهنمائی و رانندگان شهر تهران بشهرداری بصورت آزمایش محول گردید مجربان امور برخلاف گذشته آنقدر انصاف داشته باشند که اگر در انجام کاریکه به عهده گرفته اند توفیق نیافتند شجاعت اعتراف به قصور داشته باشند زیرا شجاعت با عتراف قصور نکته ایست که متأسفانه مقامات حاکم ما کمتر بدان پای بند بوده اند در هر مورد که قصور شده تقصیر را بگردن دیگران افکنده اند و تردید نیست که اقرار به قصور و گناه احتیاج بدلیری و شجاعت دارد که بنظر من این اعتراف معرف شخصیت سیاسی اعتراف کننده می باشد و ارزش معنوی او را بالا می برد.

دیگر عرضی ندارم (احسن).

رئیس - آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - شعر معروفی است.

سه نگردد بریشم ار اورا

بر نیان خوانی و حریر و پرند

مستاه ترافیک و مشکل ترافیک مسئله ایست که واقعاً بعنوان يك مشکل دامنگیر پایتخت و اهالی شده هر روز

هم میخوانید حرفهای مختلف و بحثهای مختلف که البته دو جنبه دارد که یکی مربوط است به خلیقات اجتماع و دیگری مربوط است به کارائی شهربانی در امر راهنمائی و رانندگی بنده واقعاً باید عرض کنم مطالب جناب آقای نخست وزیر را در مصاحبه ای که چندی قبل داشتند دیدم ایشان عبارت زیبایی در این مورد گفتند، گفتند که ما ایرانیان عادت داریم اگر بیک مجمع وارد شویم چند دفعه تعارف میکنیم که شما بفرمائید ولی نمیدانم در موقع رانندگی چرا میخوانیم از هم سبقت بگیریم چرا در پشت وسیله نقلیه اینطور، بشویم عرض کردم بنده در اینکه کار آئی شهربانی در کار راهنمائی و رانندگی بیشتر از شهرداری است شکی ندارم. در علقه ای هم که شهربانی در رفع این مشکل دارد شك ندارم در اینکه در این ماده واحده صرفاً همان مقرراتی که حاکم و آمر بوده عیناً واگذار میشود بشهرداری پس سؤال بر این است که شهرداری چه می خواهد بکند آیا

حلقه مفقوده را پیدا کرده؟ آیا گره کور را پیدا کرده؟ شهرداری که متأسفانه در بعضی از امور مربوط به خودش هم توفیق چندانی نداشته چه برنامه‌ای در این کار دارد اگر معاون محترم وزارت کشور در اینجا طرح مینموند برای نمایندگان ملت که این حلقه مفقوده چگونه پیدا شده و راه گشای این گره کور چیست قبل از اینکه این مقررات هم باشد، آیا نمی‌توانست شهرداری در مورد پارکینگ فکری بکند؟ آیا در مورد توسعه معبر نمی‌توانست فکری بکند؟ این اموری بوده که قبلاً در اختیار شهرداری بوده بنده این‌رانه بعنوان مخالفت بایک طرح واگذاری عرض میکنم چون واقفاً همه ما علاقمندیم اگر مشکلی هست بنحو احسن حل شود بنده فقط متأسفم در پاسخ بفرمایند که برنامه شما و راه حل شما برای این معضل چیست؟ تا اینکه مامستحضر باشیم هنگامیکه رأی میدهیم باین احاله کار از یک مرجع بیک مرجع دیگر بدانیم بر چه مبنائی رأی میدهیم و چه امیدهایی بما میدهد که ما باتکیه بآن امیدها به شما رأی بدهیم و این انتظار برای من باقی است چون معمولاً در مقدمه لوائح علت ارسال لایحه و تقدیم لایحه‌ای به مجلس شورای ملی دقیقاً نوشته میشود شاید این لایحه که از مجلس سنا آمده این توضیح بمجلس سنا داده شده که من ندیدم باید توجه بکنید بنده استدعا میکنم معاون محترم وزارت کشور بااطلاعی که از کیفیت موضوع و چگونگی حل معضل دارند در اینجا نتایج را بفرمایند تا اگر نمایندگان محترم مجلس قانع شدند که باین تغییر و باین احاله مطلب شهرداری چه معضلی راحل میکنند تا بتوانند با اطلاع کامل رأی بدهند و گرنه باین ابهام و باچند تبصره و یا مأمور کردن افسران و خلط مبعث کردن در مورد مسئولیت مأمورین، فردا معلوم نیست مسئولیت را کدام قبول میکند بنده استدعا میکنم توضیحی در این باب بفرمایند که شأن نزول این لایحه چیست اگر قانع کننده بود با کمال میل رأی میدهیم و اگر قانع کننده نبود تصمیم بعدی خواهیم گرفت خیلی متشکرم.

رئیس. آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور. - با اجازه همکاران محترم مسئله ترافیک و مشکل عبور و مرور بخصوص در شهر تهران مطالبی نیست که هیچ فردی از افراد ساکن این شهر از آن ناراحت

و متأذی نباشد مشکلی است که با زندگی چهار میلیون اهالی تهران بستگی دارد و همه ما اعم از حزبی و غیر حزبی، اقلیت و اکثریت از این مشکل رنج می‌بریم و انرژی فوق العاده‌ای در شهر تهران مصرف میشود و باطل میشود و از بین میرود زمان و وقت فوق العاده گرانبهائی باطل میشود و از دست میرود و اگر مجموع خسارات ناشی از وضع کنده ترافیک تهران را بررسی کنیم در روز میلیونها ریال و شاید بیشتر خواهد بود که توجه بیشتر باین مسئله شاید بتواند گره‌ای از این مشکل باز کند مسئله عبور و مرور مسئله‌ای نیست که یک دستگاه بخصوص بتواند آنرا حل کند بنظر من همکاری دستگاههای مختلف و احساس مسئولیت دستگاههای مختلف در رفع مشکل می‌توانسته در گذشته گره گشا باشد و آنچه که پایه تقدیم این لایحه است این است که دستگاههای مختلفی که مجموع کارشان یک نتیجه را باید تأمین کند همکاری لازم را نداشته و ندارند و من فکر می‌کنم بیش از دو چیز بمصلحت باشد که در این لایحه یک اصل همکاری و تمرکز مسئولیت برای کلیه سازمانها و عواملی که در امر ترافیک مؤثر هستند بوجود بیاوریم مادر شهر تهران با پایه‌ای که از دوست سال پیش دارد محلاتی داریم که گذرگاه اتومبیل‌رو ندارد دیدم آقای سناتور گنجی بخوبی حساب کرده بودند که سطح زیر عبور و مرور ما شاید $\frac{1}{3}$ سطح لازم باشد منطقه‌ای را برای شما مثال میزنم منطقه بین شاه آباد و سعدی و اکباتان محله ایست که شاید چندده هزار نفر در آنجا زندگی میکنند و شاید چند کیلومتر مربع باشد و شما کوچکترین راه عبور ندارید این نشان دهنده این است که شهرداری که یکی از سازمانهای مؤثر در بهبود ترافیک بوده است وظیفه اصلی خودش را در توسعه معابر و ایجاد معابر جدید متناسب با شهر ۴ میلیونی رعایت نکرده است و شاید شأن نزول این لایحه این باشد که این سازمان مسئول که در گذشته به مسئولیت خودش واقف نبود لااقل در امر ترافیک مقررات عبور و مرور، آموزش این مقررات و نظارت بر اجرای این مقررات که بعهده شهربانی بوده است تا آنجا که توانسته است انجام وظیفه کرده الان هم همان سازمان منتقل میشود به شهرداری

تهران ولی نتیجه‌چی؟ نحوه کار عرض میشود؟ بنده فکر میکنم برای کمک و همکاری در بهبود امر ترافیک خالا که دولت تصمیم گرفته است و اکثریت موافقت کرده است چه در مجلس سنا و چه در اینجا که امر ترافیک در تهران شهرداری تهران محول بشود نکاتی را بعرض میرسانم شاید برای آقایان در رفع مشکل کارشان مفید باشد از نظر وسائل عمومی در شهر تهران، امروز یک اتوبوسرانی کوچک با تاکسی متر داریم یعنی تاکسی‌ها که بدتر از اتوبوس کار می‌کنند چند هزار وانت و اتومبیل شخصی در تهران مسافری می‌کنند اینها ترافیک شهر تهران یک در صدی را اشغال کرده‌اند و اما بحکم اینکه با نمره تاکسی نداده‌اید با وانت آدم کشی میکند بجای بار کشی، نتیجه این شده است که محصول کارش یک دهم است ولی میزان اشغال سطح خیابانها ده برابر شده است این چه اصراری است که شما چنین بکنید ۱۶ هزار بارکش در شهر تهران دارید که آدم کشی میکنند و ترافیک تهران را بهم میزنند ولی نمائید به تاکسیهای تهران اضافه کنید چون تاکسی تهران سرقفلی دارد آقای دکتر یزدان پناه این یک اصلی است وقتی میرسید می‌بینید که یک شماره تاکسی ۸۰ هزار تومان سرقفلی دارد مفهومش این است که تاکسی نمره دار کم است ولی ماشین شخصی از ترس پلیس مخفیانه کار می‌کند و ده برابر از راه و بیراه میرود تا یک برابر کار کند و ترافیک تهران را اشغال میکند چون نمره اش سفید است یا تاکسی بار تهران مسافر کشی قاچاق میکند و مقدار زیادی عبور و مرور تهران صدمه میزند فقط چون این شکل تاکسی بار دارد حال بیایید این مشکلاتی را که اطاق اصناف جلوی پای متقاضیان تاکسی گذاشته از بین ببرید هر چه عبور و مرور در تهران کمک می‌کند اجازه بدهید ب مردم تاکسی بدهید ولو مغایر منافع مشتی باشد که می‌خواهند تاکسیهای تهران سرقفلی زیادی داشته باشد یک حقی باطاق اصناف می‌دهید که بیاید مردم شهر تهران را مستأصل کند و به این روز سیاه بنشانند ببینید رسیدگی کنید از این منافع شخصی جلوگیری کنید ماشینی که در تهران دارد حرکت می‌کند چه با نمره قرمز باشد چه با نمره سفید باشد یک اندازه عبور و

مرور صدمه میزند ولی با نمره قرمز تاکسی می‌شود آن این تاکسیهایی که قدم بقدم مسافر سواری کنند خیلی مشکل ایجاد میکنند با وجودیکه تاکسی متر دارند این یکی از مسائل و کارهای متضاد است نقشه جامعی که شما برای شهر تهران گذاشته‌اید به اصل ترافیک شما صدمه فوق العاده‌ای میزند مردم محله‌ایکه در آنجا اجازه کسب نمیدهید باید بروند در محله دیگر نخود و نان و سبزی بخرند یکی از برنامه‌های شما باید این باشد که حتی العقذور از میزان احتیاج به رفت و آمد کم کنید شما بدست خود این احتیاج را بیشتر میکنید سابقاً مانه متخصص داشتیم نه کار شناس امور شهری بازار چه داشتیم مردم خیلی از احتیاجات خود را از بقال سر گذر می‌خریدند و بقیه را از بازار چه تأمین میکردند این فروشگاههای بزرگتر را در چند نقطه شهر شعبه درست کنید که همه مردم از نقاط مختلف تهران بآنها مراجعه کنند بایک مارک و یک قیمت و یک مشخصات جنس عرضه کنند که مردم از سرچشمه به سه راه شاه هجوم نیآورند سعی کنید بایک مقرراتی میزان احتیاج مردم را به عبور و مرور کم کنید شما عرض کنم که اگر یک بست شهری منظم داشته باشید، شاید خیلی در عبور و مرور مؤثر باشد. یکی از مسائل دیگر تنظیم وقت کار است صنوف مختلف شاگردان مدارس، کارمندان دولت اگر برنامه اینها منظم باشد با اختلاف ساعت به نسبت فوق العاده مؤثر است. از مسائل مهم، آقای دکتر یزدان پناه، هماهنگی در دولت میخواهد مثلاً در وزارت آموزش و پرورش، اگر هر مدرسه‌ای از بچه‌های حول و حوش خودش نامنویسی کند تا دانش آموزان مجبور نشوند از این سر تهران به آن سر بروند و از آن سر به این سر بیایند طبق امر شاهنشاه که سطح آموزش در سراسر مملکت باید هماهنگ باشد، دیگر آن ایرادیکه اینجا مدرسه اش بد است میخواهم بچام راه آن مدرسه بگذارم، مطرح نیست. همه مدارس باید در یک سطح باشند به این کیفیت که شما با تنظیم یک سلسله برنامه‌ها میتوانید به مسأله عبور و مرور کمک کنید. پیشنهادات در این مورد زیاد دارم، اگر گوش شنوایی در شهرداری تهران پیدا کردید آن گوش را بدست بنده بدهید، برنامه‌ها و نظرات و افکار فوق العاده عملی باین آقایان ارائه خواهم داد شاید انشاء الله در

رفع مشکل ترافیک تهران بتواند قدمی بردارد و این مشکل را بطور نسبی لااقل از جلوی پای مردم بردارد (احسن).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - مطالبی که همکاران محترم آقایان احتشامی، حکمت یزدی و فرهادپور درباره ترافیک مطرح کردند، هزاران نکته دیگر هم در مورد ترافیک هست که شاید ما هم در اینجا عنوان کنیم که این مشکلات وجود دارد. ولی دوستان عزیز مسأله ترافیک مسأله‌ای نیست که بنده یا آقای فرهادپور و آقای حکمت یزدی یا آقای احتشامی با چند کلمه صحبت کردن بتوانیم این کار را حل کنیم. ترافیک مسأله‌ای است بسیار پیچیده و مهم و بفرنج و لازم است همه کسانی که با ترافیک سروکار دارند همکاری کنند تا بتوانند مقداری از بار سنگین ترافیک را تخفیف دهند. شهر تهران، شهری است که بتدریج وجود آمده، خوشبختانه در آمد مردم هم خوب شده و وسائل نقلیه روز بروز زیاد میشود مسلماً اگر به همین سیستم ادامه پیدا کند تا چند سال دیگر نمی‌دانم وضع عبور و مرور چه خواهد شد، شاید سرعت عبور و مرور خیلی کمتر از وضع فعلی شود. باید راه‌حل‌هایی پیدا کرد که مشکل ترافیک را حل کند یکی از مشکلات ترافیک خود مردم هستند، راننده است، راننده سواری و تاکسی و عابرو امثالهم که متأسفانه ما در این امر اجتماعی یک مقداری ضعف داریم. اکثر ما پشت‌رل می‌نشینیم، شاید بعضی از ما در خارج هم رانندگی کرده باشیم، یک مقدار زیادی احساس کرده باشیم که خود رانندگان و عابری هم به بی‌نظمی امر ترافیک کمک می‌کنند.

مامی بینیم که در همین خیابانها چقدر مأمورین پلیس زحمت می‌کشند چه در گرما و چه در سرما برای ایجاد نظم، ولی بمحض اینکه اشخاص احساس کردند که پلیس سر چهارراه نیست، راه را قطع می‌کنند مقررات را زیر پای می‌گذارند و هزاران اشکال بوجود می‌آورند. برای ترافیک باز هم کافی نیست که ما بگوئیم اگر رانندگان اصلاح شدند همه مشکلات حل می‌شود. این شهر بزرگ راه زیرزمینی و مترومی خواهد، وسائل نقلیه جدید می‌خواهد تا با استفاده کردن از آنها بشود امر

ترافیک را سرسامانی داد. در اجرای این برنامه‌ها دولت راه حل‌های مختلفی را دارد مطالعه می‌کند. بنده عرض نمی‌کنم که این راه‌حل‌ها اساسی و قاطع و سریع در امر ترافیک است. از یکطرف دولت در صدد تأسیس مترو است که مقدار زیادی از عبور و مرور شهر مثل همه شهرهای بزرگ دنیا بر زمین برود. البته احداث مترو کار کوچکی نیست زمان می‌خواهد و طول می‌کشد و لایحه آن بمجلس آمده است ولی فلسفه تقدیم این لایحه اینست که مقدار زیادی تری هماهنگی بین سازمانهایی که در امر ترافیک سهیم هستند و دخالت دارند بوجود آید. شهرداری و راهنمایی و رانندگی الآن دیده میشود در خیلی از موارد در امر ترافیک هماهنگی لازم رانند دارند. باتهمی و تقدیم این لایحه امکان این است که مقدار زیادی تری هماهنگی بوجود آید و اداره راهنمایی و رانندگی با کمک شهرداری بتواند مشکلات ممکن راحل کند.

اساس این لایحه این است ولی ما فکر نمی‌کنیم بمحض اینکه این لایحه تقدیم شد بلافاصله همه مشکلات ترافیک حل خواهد شد شما از یک طرف می‌بینید در روزنامه‌ها ملاحظه فرموده‌اید که دولت در صدد احداث پلهای هوایی و با راههای زیرزمینی و امثال آن میباشد و از طرفی دیگر در فکر اصلاح و ازدیاد و وسایط نقلیه عمومی است مسلماً تعداد وسایل نقلیه عمومی دارد اضافه می‌شود که دیگر موجب نشود هر کس که یک اتومبیل دارد برای رسیدن به محل کارش آنرا حرکت دهد. اتومبیلی که میتواند با ۷ نفر حرکت کند بایک سر نشین حرکت کند مسلماً اگر وسایل نقلیه عمومی باندازه کافی باشد ممکن است عده زیادی از حرکت دادن وسایل نقلیه شخصی شان منصرف بشوند موضوع دیگر مسأله بودن پارکینگ است تأسیس پارکینگ هم کار آسانی نیست شهرداری مقدار زیادی زمین دارد که در صدد ساختن و تأسیس پارکینگ است این مسأله است که واقعاً وجود دارد من نمیدانم دوست عزیز ماجناب آقای فرهادپور یک نکته‌ای را اشاره کردند که پیشنهادهای اساسی دارند ولی گوش شنوایی وجود ندارد بنده امروز گوشم این پیشنهادهای را شنیدم امیدوارم در جلسات آینده ما این پیشنهادهای را به

بینیم. من از رئیس کمیسیون کشور خواهم می‌کنم آقای فرهادپور رادعوت بفرمایند منم از ایشان خواهم می‌کنم تشریف بیاورند در کمیسیون حلالضم این لایحه یا هر لایحه دیگری که امکان آن موجود هست پیشنهاداتشان را بفرمایند.

پیشنهادات اساسی واقعاً ممکن است وجود داشته باشد که ما ندانیم چون بنظر من هر ایرانی این وظیفه را دارد که برای هر مشکلی که در مملکت ما هست بخصوص مشکل ترافیک که مسأله حادی است قدم بردارد و همه ما با این مسأله سروکار داریم. هر روز یک مقدار بواسطه بدی ترافیک عصبانی می‌شویم خدا کند یک کسی پیشنهادهای خوبی داشته باشد که بشود این مشکلات راحل کرد همه ما موافق هستیم بنده فکر میکنم در مورد کار ترافیک همه کسانی که با این امر سروکار دارند باید همکاری کنند اگر مردم همکاری کنند و پلیس در این کار و وظایفش را بهتر انجام دهد مسلماً به بهبود ترافیک کمک خواهد کرد مقدار زیادی خیابانها عبور بکطرفه است در این خیابانها دیده شده است که اشخاص در جهت مخالف حرکت می‌کنند اینهاست که هر روز امر ترافیک را مشکل تر می‌کند و واقعاً باید کمک کرد تا این مشکلات حل شود با اطلاعی که داریم دولت نه تنها از متخصصین داخلی بلکه از متخصصین خارجی هم استفاده می‌کند برای اینکه این مشکل بزرگ ترافیک راحل کند امیدواریم لایحه‌ای که تقدیم شده بمقدار زیادی بحل این مشکل کمک کند و امیدواریم پیشنهادهای بسیار جالب اقلیت هم کمک بیشتری بحل مشکل ترافیک بکنند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به‌ورود در شور ماده واحده رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر بعنوان تبصره ۶ به لایحه قانون و اگتذاری امور مربوط به راهنمایی و رانندگی شهر تهران بشهرداری پایتخت اضافه شود:

تبصره ۶ - دولت مجاز است در صورت آمادگی شهرداریهای کشور باستناد این قانون امور مربوط به راهنمایی و رانندگی را بهریک از شهرداریها که تشخیص دهد واگذار نماید.

با احترام - علی اصغر مظهری

رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع بنحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه

رئیس - گزارش شور اول نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه مطرح است قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۵ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای علی اصغر طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی و تیمسار سبهد کانونیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۱۳۱۰ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۰ راجع به نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه را که در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۳/۱۰/۱۵ تقدیم وبشماره ۱۴۶۵ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه

ماده ۱۹-حده - الف - بانک سپه که در سال ۱۳۵۰ بصورت شرکت سهامی خاص (بانک سپه) به‌ثبت رسیده از شمول مقررات بند الف ماده ۳۱ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیرماه ۱۳۵۱ در مورد تبدیل وضع خود بشرکت سهامی عام مستثنی میشود.

بانک سپه مکلف است اساسنامه خود را ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون با مقررات قانون پولی و بانکی کشور باستثنای بند الف ماده ۳۱ قانون

مذکور تطبیق داده و بتصویب شورای پول و اعتبار برساند - اساسنامه مزبور پس از تأیید وزارت جنگ قابل اجراست و مادام که اساسنامه جدید تصویب نشده اساسنامه فعلی بانک معتبر است .

ب - نمایندگی بانک مرکزی ایران در داخل کشور در مورد انجام کلیه عملیات و معاملات بانکی وزارت جنگ و مؤسسات و شرکتهای وابسته بآن در محلهائی که بانک مذکور شعبه بانمابندگی ندارد به بانک سپه محول است و در صورتیکه بانک سپه شعبه بانمابندگی نداشته باشد بانک مرکزی ایران میتواند بانک ملی ایران و در صورت نبودن شعبه بانمابندگی بانک ملی ایران به بانک دیگری نمایندگی بدهد .

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۰ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ و آقای علی اصغر طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی لایحه نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بهرورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد .

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها مطرح است قرائت می شود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۵۱۳۰۲ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۰ دولت راجع به رسیدگی باعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها که گزارش شور اول آن بشماره ۱۴۱۳ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مطرح و بااصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد .

اینک گزارش شور دوم آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد .

لایحه قانون رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها ماده ۱- هرگاه وزراء ، معاونان نخست وزیر ، سفرا ، استانداران ، معاونان وزراء ، شهرداریها و رؤسا و مدیران شرکتهای و مؤسسات درجه یک دولتی و وابسته بدولت مبادرت بهریک ازاعمال زیر نمایند :

۱- اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری .
۲- اعمال خلاف مصالح کشور .
۳- اعمالی که بموجب قوانین و مقررات مستوجب انفصال موقت یا دائم یا اخراج از خدمت باشد . موضوع در هیئت عالی رسیدگی که بشرح زیر تشکیل میشود مطرح خواهد شد :

الف - سه وزیر پیشنهاد نخست وزیر که با صدور فرمان همایونی منصوب خواهند شد .

ب - رئیس سازمان بازرسی شاهنشاهی .

ج - دادستان کل کشور .

تبصره - در مورد وزراء ، سفرا ، و استانداران طرح موضوع در هیئت عالی رسیدگی منوط بکسب اجازه از پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود که بوسیله نخست وزیر بعمل میآید و همچنین است در موردی که نظر هیئت عالی به برکناری یا انفصال یکی از وزراء باشد .

ماده ۲- هرگاه اعمال مندرج در ماده ۱ بمديران کل ، رؤسا و مدیران شرکتهای و مؤسسات درجه ۲ دولتی

یا وابسته بدولت نسبت داده شود موضوع در هیئت رسیدگی که بشرح زیر تشکیل میشود مطرح خواهد شد .
الف - سه نفر به پیشنهاد نخست وزیر با صدور فرمان همایونی .

ب - یکی از معاونان سازمان بازرسی شاهنشاهی به انتخاب رئیس سازمان .

ج - یکی از معاونان دادستان کل کشور به انتخاب دادستان کل کشور .

ماده ۳- هرگاه اعمال مندرج در ماده ۱ بشهرداران و مستخدمین وزارتخانهها و شرکتهای و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات تابع و وابسته بآنها با استثنای مقامات یزیدکور در مواد ۲ و ۱ نسبت داده شود موضوع در یکی از کمیسیونهای رسیدگی مرکب از پنج نفر مطرح خواهد شد - تعداد کمیسیونهای رسیدگی و ترکیب و نحوه انتخاب اعضاء و ارجاع کار و حوزه صلاحیت آنها در آئین نامه اجرایی این قانون تعیین میشود .

ماده ۴- مراجع رسیدگی مذکور در مواد قبل پس از وصول پرونده امر بترتیب زیر اقدام مینمایند :

الف - بانزده روز قبل از تاریخ جلسه رسیدگی موضوع را با ذکر دلایل کتبا بشخص مورد تعقیب ابلاغ مینمایند تا برای دفاع در جلسه رسیدگی حاضر شود و یا لایحه دفاعیه قبل از موعد رسیدگی ارسال دارد .

ب - در صورتیکه پس از رسیدگی دلایل را کافی بدانند باقتضای مورد مرتکب را به یکی از مجازاتهای زیر محکوم مینمایند :

۱ - انفصال موقت از خدمات دولتی یا مملکتی از یکسال تا پنجسال .

۲ - انفصال دائم از خدمات دولتی یا مملکتی .

ج - در صورتیکه موضوع متضمن جرمی از درجه جنحه یا جنایت باشد و اتهام مقرون بدلائل کافی تشخیص شود ضمن برکناری متهم پرونده امر در مورد وزراء بر اساس مقررات قانون محاکمه وزراء مصوب سال ۱۳۰۷ اقدام میشود و در سایر موارد جهت رسیدگی بمراجع قضائی صالح احاله خواهد شد . مراجع قضائی بموضوع اتهام خارج از نوبت رسیدگی مینمایند .

تبصره ۱۵ - هرگاه عمل واحد متضمن جنبه جزائی

و سایر جهات مندرج در ماده ۱ باشد هیئت و یا کمیسیون از نظر جزائی موضوع را بمراجع صالح احاله و از سایر جهات باعمال مندرج در ماده مذکور رسیدگی و اظهار نظر خواهد نمود .

تبصره ۲ - تصمیمات هیئتها و کمیسیونهای مذکور قطعی و لازم الاجراء میباشد .

تبصره ۳ - عدم حضور شخص مورد تعقیب یا عدم ارسال لایحه دفاعیه مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود .

ماده ۵- در مواردیکه قضات مبادرت به اعمال موضوع ماده ۱ این قانون نموده و موضوع در هیئتها یا کمیسیونها مطرح شود هیئت یا کمیسیون در صورتیکه موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده را برای رسیدگی بدادگاه عالی انتظامی قضات ارسال خواهد داشت .

دادگاه خارج از نوبت بموضوع رسیدگی و در صورت احراز تخلفات مندرج در ماده یک قاضی را بر حسب مورد بانفصال موقت یا دائم محکوم میکند .

تقاضای تجدید نظر از حکم مانع اجراء آن نخواهد بود ، در صورتیکه عمل انتسابی بقاضی متضمن جرمی از درجه جنحه یا جنایت باشد و اتهام مقرون بدلائل کافی تشخیص شود دادگاه عالی انتظامی قضات با توجه بمقررات مربوط حکم تعلیق قاضی مظنون را صادر و پرونده امر را جهت رسیدگی بمراجع صالح قضائی ارجاع خواهد نمود . مرجع مزبور خارج از نوبت باتهام قاضی رسیدگی میکند .

ماده ۶- درجه شرکتهای و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت موضوع مواد ۱ و ۲ بتشخیص سازمان امور اداری و استخدامی کشور تعیین خواهد شد .

ماده ۷- رسیدگی هیئتها و کمیسیونهای مذکور در این قانون مانع رسیدگی و اقدام مراجع قضائی طبق قوانین مربوط نخواهد بود .

ماده ۸- مستخدمی که با داشتن حداقل بیست سال تمام سابقه خدمت قبایل قیوم از لحاظ بازنشستگی بر اساس مقررات این قانون محکوم بانفصال دائم شود از تاریخ صدور حکم انفصال

بعائله او برابر نصف حقوق بازنشستگی که در تاریخ انفصال یاو تعلق میگرفته پرداخت خواهد شد. منظور از عائله وراث و وظیفه بگیر قانونی مستخدم میباشد.

ماده ۹۵ - در صورتیکه يك يا چند نفر از اعضای هیئت عالی رسیدگی، هیئت رسیدگی و یا کمیسیونهای رسیدگی بنا به جهت رد مندرج در قوانین کیفری و مدنی از رسیدگی ممنوع باشند و یا خود در همان مراجع تحت تعقیب قرار گیرند جانشین آنان بر تریبی که در آئین نامه اجرائی این قانون پیش بینی خواهد شد تعیین میگردد.

ماده ۱۰ - مقامات و افسران و کارمندان وزارت جنگ و نیروهای مسلح شاهنشاهی و سازمان های تابع آنها از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و کماکان تابع مقررات خاص خود میباشد.

ماده ۱۱ - کلیه مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قوانین و مقررات نسبت بآنها مستلزم ذکر نام آنها میباشد نیز مشمول این قانون هستند.

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرائی این قانون از طرف هیئت عالی رسیدگی پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه رسیدگی باعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها را برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضا پیرزاده

رئیس - ماده اول قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - هرگاه وزراء، معاونان نخست وزیر، سفرا، استانداران، معاونان وزراء، شهردار پایتخت

و رؤسا و مدیران شرکتهای و مؤسسات درجه يك دولتی و وابسته بدولت مبادرت بهريك از اعمال زیر نمایند: -

۱ - اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری.
۲ - اعمال خلاف مصالح کشور.

۳ - اعمالی که بموجب قوانین و مقررات مستوجب انفصال موقت یا دائم یا اخراج از خدمت باشد. موضوع در هیئت عالی رسیدگی که شرح زیر تشکیل می شود مطرح خواهد شد،

الف - سه وزیر پیشنهاد نخست وزیر که با صدور فرمان همایونی منصوب خواهند شد.

ب - رئیس سازمان بازرسی شاهنشاهی.

ج - دادستان کل کشور.

تبصره - در مورد وزراء، سفرا، و استانداران طرح موضوع در هیئت عالی رسیدگی منوط بکسب اجازه از پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود که بوسیله نخست وزیر بعمل می آید و همچنین است در موردی که نظر هیئت عالی به برکناری یا انفصال یکی از وزراء باشد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - هرگاه اعمال مندرج در ماده ۱ بمدیران کل، رؤسا و مدیران شرکتهای و مؤسسات درجه ۲ دولتی یا وابسته بدولت نسبت داده شود موضوع در هیئت رسیدگی که بشرح زیر تشکیل می شود مطرح خواهد شد.

الف - سه نفر به پیشنهاد نخست وزیر با صدور فرمان همایونی.

ب - یکی از معاونان سازمان بازرسی شاهنشاهی به انتخاب رئیس سازمان.

ج - یکی از معاونان دادستان کل کشور به انتخاب دادستان کل کشور.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش

میکم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت می شود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵ - هرگاه اعمال مندرج در ماده ۱ بشهرداران و مستخدمین وزارتخانهها و شرکتهای و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات تابع و وابسته بآنها باستثنای مقامات مذکور در مواد ۱ و ۲ نسبت داده شود موضوع در یکی از کمیسیونهای رسیدگی مرکب از پنج نفر مطرح خواهد شد - تعداد کمیسیونهای رسیدگی و ترکیب و نحوه انتخاب اعضاء و ارجاع کار و حوزه صلاحیت آنها در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین میشود.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵ - مراجع رسیدگی مذکور در مواد قبل از وصول پرونده امر بر ترتیب زیر اقدام می نمایند:

الف - پانزده روز قبل از تاریخ جلسه رسیدگی موضوع را با ذکر دلایل کتباً بشخص مورد تعقیب ابلاغ مینمایند تا برای دفاع در جلسه رسیدگی حاضر شود و یا لایحه دفاعیه قبل از موعد رسیدگی ارسال دارد.

ب - در صورتیکه پس از رسیدگی دلایل را کافی بدانند باقتضای مورد مرتکب رابه یکی از مجازاتهای زیر محکوم مینمایند:

۱ - انفصال موقت از خدمات دولتی یا مملکتی از یکسال تا پنجسال.

۲ - انفصال دائم از خدمات دولتی یا مملکتی
ج - در صورتیکه موضوع متضمن جرمی از درجه جنحه یا جنایت باشد و اتهام مقرون بدلائل کافی تشخیص

شود ضمن برکناری متهم پرونده امر در مورد وزراء بر اساس مقررات قانون محاکمه وزراء مصوب سال ۱۳۰۷ اقدام میشود و در سایر موارد جهت رسیدگی بمراجع قضائی صالح احواله خواهد شد. مراجع قضائی بموضوع اتهام خارج از نوبت رسیدگی مینمایند.

تبصره ۱۵ - هرگاه عمل واحد متضمن جنبه جزائی

و سایر جهات مندرج در ماده ۱ باشد هیئت و یا کمیسیون از نظر جزائی موضوع را بمراجع صالح احواله و از سایر جهات باعمال مندرج در ماده مذکور رسیدگی و اظهار نظر خواهد نمود.

تبصره ۲۵ - تصمیمات هیئت و کمیسیونهای مذکور قطعی و لازم الاجراء میباشد.

تبصره ۳۵ - عدم حضور شخص مورد تعقیب یا عدم ارسال لایحه دفاعیه مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود. **رئیس** - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵ - در مواردیکه قضات، مبادرت به اعمال موضوع ماده ۱ این قانون نموده و موضوع در هیئت یا کمیسیونها مطرح شود هیئت یا کمیسیون در صورتیکه موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده را برای رسیدگی بدادگاه عالی انتظامی قضات ارسال خواهد داشت.

دادگاه خارج از نوبت بموضوع رسیدگی و در صورت احراز تخلفات مندرج در ماده يك قاضی را بر حسب مورد بانفصال موقت یا دائم محکوم میکند.

تقاضای تجدید نظر از حکم مانع اجراء آن نخواهد بود، در صورتیکه عمل انتسابی بقاضی متضمن جرمی از درجه جنحه یا جنایت باشد و اتهام مقرون بدلائل کافی تشخیص شود دادگاه عالی انتظامی قضات با توجه بمقررات مربوط حکم تعلق قاضی منظون را صادر و پرونده امر را جهت رسیدگی بمراجع صالح قضائی ارجاع خواهد نمود. مرجع مزبور خارج از نوبت با اتهام قاضی رسیدگی میکند.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵ - درجه شرکتهای و مؤسسات دولتی و

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۰ - مقامات و افسران و کارمندان وزارت جنگ و نیروهای مسلح شاهنشاهی و سازمانهای تابع آنها از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و کماکان تابع مقررات خاص خود میباشند.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۱ - کلیه مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قوانین و مقررات نسبت بآنها مستلزم ذکر نام آنها میباشد نیز مشمول این قانون هستند.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرایی این قانون از طرف هیئت عالی رسیدگی پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد).
ماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
 در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بالحقایک تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش

رئیس - گزارش شور اول الحاق یک تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش مطرح است است قرائت می شود.

وابسته بدولت موضوع مواد ۱ و ۲ بتشخیص سازمان امور اداری و استخدامی کشور تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

ماده ۷ - رسیدگی هیئتها و کمیسیونهای مذکور در این قانون مانع رسیدگی و اقدام مراجع قضائی طبق قوانین مربوط نخواهد بود.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - مستخدمی که با داشتن حداقل بیست سال تمام سابقه خدمت قابل قبول از لحاظ بازنشستگی بر اساس مقررات این قانون محکوم بانفصال دائم شود از تاریخ صدور حکم انفصال بعائله او برابر نصف حقوق بازنشستگی که در تاریخ انفصال باو تعلق میگرفته پرداخت خواهد شد. منظور از عائله وراثت و وظیفه بگری قانونی مستخدم میباشد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۹ - در صورتیکه يك یا چند نفر از اعضای هیئت عالی رسیدگی، هیئت رسیدگی و یا کمیسیونهای رسیدگی بنا بجهت رد مندرج در قوانین کیفری ومدنی از رسیدگی ممنوع باشند و یا خود در همان مراجع تحت تعقیب قرار گیرند جانشین آنان بترتیبی که در آئین نامه اجرایی این قانون پیش بینی خواهد شد تعیین میگردد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

نمایندگان دولت لایحه الحاق یک تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۱۴ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون صنایع و معادن راجع به تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون صنایع و معادن بمجلس شورای ملی

کمیسیون صنایع و معادن در جلسه ۱۵ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر معتمد وزیر معاون وزارت صنایع و معادن لایحه شماره ۷۴۳۹۴ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۱۵ دولت مربوط به تشکیل سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۳۵۲ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهاد های رسیده مصوبه شور اول را با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران
ماده ۱۵ - از تاریخ تصویب این قانون سازمان صنایع کوچک ایران وابسته بوزارت صنایع و معادن تشکیل می شود.

ماده ۲۵ - وظایف سازمان صنایع کوچک ایران که

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه دوم بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و نماینده وزارت جنگ لایحه شماره ۵۱۳۱۸-۱۰/۹/۱۳۵۳ دولت راجع بالحقایک تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش را که در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۳/۱۰/۱۵ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۴۶۱ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق یک تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش

ماده واحده - تبصره زیر به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش اضافه می شود.

تبصره - هرگاه لغو دستور مربوط باشد به منع ازدواج با اتباع بیگانه یا اتباع بیگانه ای که بسبب ازدواج تبعه ایران محسوب میشوند، مرتکب علاوه بر مجازات مقرر در این بند محکوم به اخراج از خدمت و استرداد کلیه هزینه های دوره تحصیلی خواهد شد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید
 گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی
 کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق یک تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایر زاده
 گزارش شور اول از کمیسیون نظام

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۲۰ با حضور

در این قانون سازمان نامیده می شود بشرح زیر است :
الف - تشویق و راهنمایی بخش خصوصی ب سرمایه گذاری در صنایع کوچک و ایجاد صنایع کمکی .

ب - توسعه و بهبود صنایع کوچک و بالا بردن سطح مهارت کارکنان آنها .

ج - تأسیس مراکز پیمانکاری برای صنایع کوچک .

د - ایجاد تسهیلات مالی و اعتباری برای صنایع مزبور با رعایت این قانون و قانون برنامه و بودجه کشور .

ه - برقراری تسهیلات در امور خرید ماشین آلات ، تهیه مواد خام مرغوب و مناسب ، تهیه بازار مطمئن برای کالای آنها .

و - تأمین موجبات ادامه گسترش فعالیت نواحی صنعتی موجود و ایجاد نواحی صنعتی جدید .

ز - شناسائی وضع کلی و اقتصادی صنایع مزبور .

ماده ۳ - کلیه اموال و دارائی و دیون و تعهدات و اعتبارات مصوب و مستخدمین سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران بسازمان منتقل می شوند .

ماده ۴ - ارکان سازمان بشرح زیر خواهد بود :
شورا
رئیس سازمان

ماده ۵ - شورای سازمان از وزیر صنایع و معادن ، وزیر امور اقتصادی و دارائی ، وزیر کار و امور اجتماعی ، وزیر تعاون و امور روستاها ، و وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل می شود و ریاست آن با وزیر صنایع و معادن است . تصمیمات شورا با کثرت آراء قابل اجرا میباشد .

ماده ۶ - وظایف شورا بقرار زیر است :

۱ - تعیین خط مشی کلی سازمان .
۲ - تعیین ضوابط برای تعیین و تشخیص صنایع کوچک .

۳ - اتخاذ تصمیم درباره نواحی صنعتی موجود یا تأسیس نواحی صنعتی جدید .

۴ - تشخیص صنایع کمکی موضوع بندالف ماده

۲ این قانون .

۵ - تعیین ضوابط برای مراکز پیمانکاری موضوع بند ج ماده ۲ این قانون .

۶ - بررسی و تأیید اساسنامه های شرکت های دولتی موضوع ماده ۱۰ این قانون .

۷ - حق صلح و سازش نسبت به اختلافات و دعاوی .

ماده ۷ - رئیس سازمان بالاترین مرجع امور اجرایی سازمان است و به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و تأیید شورای سازمان و تصویب هیئت وزیران از بین مستخدمین دولت برای مدت پنجسال منصوب میشود و انتصاب مجدد او بلامانع است .

ماده ۸ - رئیس سازمان نماینده سازمان در کلیه مراجع قضائی و اداری است و حق انتخاب وکیل یا حق توکیل تا یک درجه و داور را دارد و میتواند در هر مورد بمسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بپهريك از کارمندان سازمان تفویض نماید .

ماده ۹ - رئیس سازمان دبیرشورا است و جلسات شورا به پیشنهاد رئیس شورا یا رئیس سازمان و بدعوت رئیس شورا تشکیل خواهد شد .

ماده ۱۰ - سازمان میتواند با تصویب شورا برای انجام وظایف مندرج در ماده ۲ این قانون اقدام به تأسیس شرکت یا مشارکت با بخش دولتی و یا بخش خصوصی بنماید اساسنامه شرکت های که طبق این ماده تشکیل میشود پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور و شورای سازمان و تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۱۱ - از تاریخ تصویب این قانون صدور پروانه تأسیس و بهره برداری از صنایع کوچک برعهده سازمان خواهد بود و صاحبان صنایع کوچک موظفند مشخصات صنعت خود را بسازمان اعلام نمایند .

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرایی این قانون پس از تأیید شورا بناییشنهاد وزارت صنایع و معادن بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید و تا زمانی که آئین نامه مذکور بتصویب نرسیده است سازمان طبق تبصره ۲۴ قانون بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور اداره خواهد شد .

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - مهندس ایمان زهرائی

ب - توسعه و بهبود صنایع کوچک و بالا بردن سطح مهارت کارکنان آنها .

ج - تأسیس مراکز پیمانکاری برای صنایع کوچک .

د - ایجاد تسهیلات مالی و اعتباری برای صنایع مزبور با رعایت این قانون و قانون برنامه و بودجه کشور .

ه - برقراری تسهیلات در امور خرید ماشین آلات ، تهیه مواد خام مرغوب و مناسب ، تهیه بازار مطمئن برای کالای آنها .

و - تأمین موجبات ادامه گسترش فعالیت نواحی صنعتی موجود و ایجاد نواحی صنعتی جدید .

ز - شناسائی وضع کلی و اقتصادی صنایع مزبور .

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده سوم قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - کلیه اموال و دارائی و دیون و تعهدات و اعتبارات مصوب و مستخدمین سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران بسازمان منتقل میشوند .

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۳ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۴ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - ارکان سازمان بشرح زیر خواهد بود :
شورا
رئیس سازمان

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۵ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - شورای سازمان از وزیر صنایع و معادن وزیر امور اقتصادی و دارائی ، وزیر کار و امور اجتماعی ، وزیر تعاون و امور روستاها ، وزیر مشاور و رئیس

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تشکیل سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون صنایع و معادن را در اینمورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضا پیرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۷ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تشکیل سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون صنایع و معادن را در اینمورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد .
مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده اول قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون سازمان صنایع کوچک ایران وابسته بوزارت صنایع و معادن تشکیل میشود .

رئیس - در ماده اول نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده دوم قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - وظایف سازمان صنایع کوچک ایران که در این قانون سازمان نامیده میشود بشرح زیر است :

الف - تشویق و راهنمایی بخش خصوصی ب سرمایه گذاری در صنایع کوچک و ایجاد صنایع کمکی .

سازمان برنامه و بودجه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل میشود و ریاست آن با وزیر صنایع و معادن است. تصمیمات شورا با اکثریت آراء قابل اجرا میباشد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - وظایف شورا بقرار زیر است:

۱- تعیین خط مشی کلی سازمان.
۲- تعیین ضوابط برای تعیین و تشخیص صنایع کوچک.

۳- اتخاذ تصمیم درباره نواحی صنعتی موجود یا تأسیس نواحی صنعتی جدید.

۴- تشخیص صنایع کمکی موضوع بند الف ماده ۲ این قانون.

۵- تعیین ضوابط برای مراکز پیمانکاری موضوع بند ج ماده ۱۲ این قانون.

۶- بررسی و تأیید اساسنامه های شرکتهای دولتی موضوع ماده ۱۰ این قانون.

۷- حق صلح و سازش نسبت به اختلافات و دعاوی.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - رئیس سازمان بالاترین مرجع امور اجرایی سازمان است و به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و تأیید شورای سازمان و تصویب هیئت وزیران از بین مستخدمین دولت برای مدت پنجسال منصوب میشود و انتصاب مجدد او بلامانع است.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش

میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - رئیس سازمان نماینده سازمان در کلیه مراجع قضائی و اداری است و حق انتخاب و کیل با حق توکیل تا یک درجه و داور را دارد و میتواند در هر مورد بمسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بهر يك از کارمندان سازمان تفویض نماید.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - رئیس سازمان دبیر شورا است و جلسات شورا به پیشنهاد او و دعوت رئیس شورا تشکیل خواهد شد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - سازمان میتواند با تصویب شورا برای انجام وظایف مندرج در ماده ۲ این قانون اقدام به تأسیس شرکت یا مشارکت با بخش دولتی و یا بخش خصوصی بنماید اساسنامه شرکتهائی که طبق این ماده تشکیل میشود پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور و شورای سازمان و تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین قابل اجرا خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - از تاریخ تصویب این قانون صدور

پروانه تأسیس و بهره برداری از صنایع کوچک برعهده سازمان خواهد بود و صاحبان صنایع کوچک موظفند مشخصات صنعت خود را بسازمان اعلام نمایند.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرائی این قانون پس از تأیید شورا بنا به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید و تازمانی که آئین نامه مذکور بتصویب نرسیده است سازمان طبق تبصره ۲۴ قانون بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور اداره خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

ماده ۱۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون راه و ترابری راجع به پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط به افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهمهای دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی

۱۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون راه و ترابری راجع به پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط به افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهمهای دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی

رئیس - گزارش شور اول پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط به افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهمهای دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون راه و ترابری بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه و ترابری در جلسه سه شنبه ۸ بهمن

۱۳۵۳ با حضور آقای مهندس اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه شماره ۹۱۶۴ مورخ ۱۳۵۳/۴/۲۲ ارسال از مجلس سناراجع بقانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی که در جلسه روز سه شنبه اول بهمن ماه ۱۳۵۳ وصول آن اعلام و بشماره ۱۴۷۳ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهمهای دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی

ماده ۱۹ - پروتکل راجع به تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن (GIM) و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن (CIV) مورخ ۷ فوریه ۱۹۷۰ و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهمهای دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی که در تاریخ ۹ نوامبر ۱۹۷۳ (۱۳۵۲/۸/۱۸) بتصویب کنفرانس دیپلماتیک برن رسیده است، تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون راه و ترابری - حبیب الله احمدی گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۸ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه و آقای مهندس اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه ارسال از مجلس سنا راجع بقانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافرت و توشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش

حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه -

مهر و ش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و

دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز پنجشنبه ۱۰ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بقانون پروتکل تعیین تاریخ اجرای کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا بوسیله راه آهن و حمل و نقل مسافر و نوشه بوسیله راه آهن و پروتکل مربوط با افزایش حداکثر نرخ بر حسب کیلومتر در مورد حق السهم دول متعاقد در هزینه های دفتر مرکزی را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیون های مربوط ارجاع میگردد.

۱۶ - طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون محاسبات راجع به بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی و ابلاغ بکارپردازی مجلس شورای ملی

رئیس - گزارش يك شوری بودجه سال ۱۳۵۴ مجلس شورای ملی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون محاسبات بمجلس شورای ملی کمیسیون محاسبات در جلسه روز دوشنبه ۱۴ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقایان کارپردازان مجلس

ماده ۶۵۵ - کارپردازی مجلس شورای ملی میتواند طبق ضوابطی که بتصویب هیئت رئیسه خواهد رسید صندوقی برای پس انداز کارکنان رسمی مجلس شورای ملی ایجاد نماید.

مخبر کمیسیون محاسبات - سعید پدramی

صورت ریز اشل حقوق کارمندان عادی مجلس شورای ملی بریال

پایه	حداقل	حداکثر
۱	۱۲۰۰۰	۱۲۶۰۰
۲	۱۳۲۰۰	۱۳۸۰۰
۳	۱۴۴۰۰	۱۵۰۰۰
۴	۱۵۶۰۰	۱۶۲۰۰
۵	۱۶۸۰۰	۱۷۵۰۰
۶	۱۸۲۰۰	۱۹۰۰۰
۷	۲۰۰۰۰	۲۱۵۰۰
۸	۲۳۵۰۰	۲۵۵۰۰
۹	۲۷۵۰۰	۳۰۰۰۰

صورت ریز اشل حقوق مستخدمین جزء طبقه دو

مجلس شورای ملی

پایه	حداقل	حداکثر
۱	۸۰۰۰	۸۴۰۰
۲	۸۸۰۰	۹۲۰۰
۳	۹۶۰۰	۱۰۰۰۰
۴	۱۰۴۰۰	۱۰۸۰۰
۵	۱۱۳۰۰	۱۱۸۰۰
۶	۱۲۴۰۰	۱۳۰۰۰
۷	۱۳۸۰۰	۱۴۶۰۰
۸	۱۵۴۰۰	۱۶۲۰۰
۹	۱۷۰۰۰	۱۷۸۰۰

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵ - برای پرداخت هزینه های پرسنلی و اداری یکساله ۱۳۵۴ مجلس شورای ملی مبلغ ۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال اعتبار به کارپردازی مجلس شورای ملی داده میشود که باتصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برسد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۵ - برای هزینه های تعمیراتی و تجهیزات و خرید اراضی و خانه ها و سرقتی مغازه های قسمت شرق مجلس مبلغ ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال اعتبار بکارپردازی مجلس شورای ملی داده میشود که باتصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برسد.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵ - اشل حقوق کارکنان رسمی مجلس شورای ملی از اول سال ۱۳۵۴ براساس جدولهای پیوست خواهد بود.

تبصوه - اشل حقوق کارمندانی که دارای تحصیلات لیسانس و یا بالاتر هستند در هر پایه ۶۰۰ ریال و حقوق خدمتگزاران طبقه يك در هر پایه ۲۵۰۰ ریال بیشتر از حقوق اشل های مربوط میباشد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - مبلغی که بعنوان فوق العاده شغل یا تصویب هیئت رئیس مجلس شورای ملی بطور ماهیانه بکارکنان مجلس شورای ملی پرداخت میگردد جزء حقوق آنان محسوب و از آن کسور بازنشستگی برابر مقررات مربوط کسر و مبنای حقوق بازنشستگی آنان محسوب و پرداخت میگردد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - از اول سال ۱۳۵۴ به نسبت که از طرف دولت بحقوق بازنشستگان و موظفین و مستمری گیران مشمول قانون استحقاق کشوری اضافه شود بحقوق بازنشستگان و موظفین مستمری بگیران مجلس شورای ملی هم اضافه و از صندوق بازنشستگی کشوری پرداخت خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - کارپردازی مجلس شورای ملی میتواند طبق ضوابطی که بتصویب هیئت رئیس خواهد رسید صندوقی برای پس انداز کارکنان رسمی مجلس شورای ملی ایجاد نماید.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ می شود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب زیر وسیله آقای

پوربابائی (منشی) اعلام شد و در محل نظق اخذ می بعمل آمد)

آقایان: سجادی - کورس - خانم جهانبانی - مرنندی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - شیخ بهائی - مهندس اردلان - اهری - دکتر قهرمان - دکتر پروتو اعظم - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمولی قراچورلو - مجد - کیوان -

عباس میرزائی - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس - دکتر گاکیک هواکیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی - دیهیم - انشاء - فهیمی - کمالوند - شهرستانی - دکتر حبیب الهی -

تیمسار همایونی - دکتر کیان - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - دکتر پنهانی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - اولیاء - بدر صالحیان -

خانم پیرنیا - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمعی - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی - فیاض - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائی - امیراحمدی - بوداغ زاده - پوربردباری -

بدرخانی - دکتر بازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر بیر - دکتر تنکابنی - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - جهانی - چنگیزی - خانقاهی - تیمسار حکیمی - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کمالانی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تزده - دکتر موسوی - پرویزی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - احوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمدعلی آموزگار -

احتشامی - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید داروئی - دشتی - دکتر منتظری - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت سعادت فرد - دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر وجیه الله صدر - فخر طباطبائی - فضائی - ظفر - صادقی - شیخ رضائی - سمعی - ساکینیان - کشفی - دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر ناوی - ناروئی - میرافضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرنود - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شیبانی - اسمعیل خزیمه - دکتر شریف امامی - فرهاد پور - قاضی زاده - قدردان - کورانلو - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - اکبر مسعودی - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - پوربابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - خانم دکتر گرگانی - آقایان - دکتر مهر - دکتر خلعتبری - دکتر تنکابنی - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - جهانی - چنگیزی - خانقاهی - تیمسار حکیمی - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کمالانی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تزده - دکتر موسوی - پرویزی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - احوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمدعلی آموزگار - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید داروئی - دشتی - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت سعادت فرد - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - شیخ بهائی - مهندس

(آراء داده شده شماره شد و نتیجه آن به قرار زیر اعلام گردید) آراء موافق ۲۱۴ رأی .

رئیس - لایحه بودجه سال ۱۳۵۴ مجلس شورای ملی با ۲۱۴ رأی موافق، بانفاق آراء تصویب شد به کارپردازی مجلس شورای ملی ابلاغ میگردد و برای اطلاع دولت فرستاده میشود.

موافقین - آقایان :

کمالوند - شهرستانی - دکتر حبیب الهی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - دکتر پنهانی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - اولیاء - بدر صالحیان - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - مهرزاد - خانم ابتهاج سمعی - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی - فیاض - دکتر صالحی - معیری - حیدر

اردلان - اهری - دکتر قهرمان - دکتر پرتو اعظم - شاخنده
دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قزاقچورلو -
مجلس کیوان - عباس میرزائی - دکتر تیت - منصور بیژشکی -
مهندس معینی زند - نوسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی -
اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان
زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس -
دکتر گایگیک هواکیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی -
دیهیم - انشاء - فهیمی

۱۷ - اعلام وصول و لایحه تبدیل قبوض اقساطی
خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک
مورد اجاره زارعین مستاجر و ملحقات آن
به اوراق قرضه از مجلس سنا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است برای
اطلاع مجلس قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۶ (تعاون و امور روستاها)
درقبال لایحه شماره ۵۴۲۸۲ مورخ ۱۳۵۳/۱۰/۱۶ دولت
راجع به تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان مشمول قانون
تقسیم و فروش املاک مورد اجاره زارعین مستاجر و
ملحقات آن به اوراق قرضه در جلسه روز دوشنبه ۲۱ بهمن
ماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید .
اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس
محترم بضمیمه ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود .

۱۸ - قرائت نامه دولت

رئیس - نامه ای از دولت رسیده است برای
اطلاع مجلس قرائت می شود .

(شرح زیر خوانده شد)

جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی

باستناد ماده واحده و قانون اجازه اعطای وام و
اعتبار به مؤسسات خارجی و بین المللی و مصوب هفتم
مرداد ماه ۱۳۵۳ و عطف به تصویب نامه شماره ۴۵۶۸۰
مورخ ۱۳۵۳/۷/۲۱ هیئت وزیران ، موافقت نامه اعطای
وامی مبلغ چهار صد (۴۰۰) میلیون دلار آمریکائی در
تاریخ ۲۹ اکتبر ۱۹۷۴ با سازمان ملی آب انگلستان منعقد
گردیده است .

مبلغ وام طی مدت سه ماه از تاریخ امضاء موافقت نامه
مربوط مورد استفاده قرار خواهد گرفت و اصل مبلغ وام
در دو قسط دو سیم (۲۰۰) میلیون دلار یک از اولین قسط آن
۵۴ ماه و دومین قسط آن ۶۰ ماه پس از تاریخ استفاده
می باشد باز پرداخت خواهد شد و بمبالغ استفاده شده از وام
بهره های بهیژان نیم درصد در سال علاوه بر نرخ بهره سپرده
های دلای در بازار لندن برای دوره های سه ماهه و شش ماهه
و یک ساله که هر سه ماه یکبار باز پرداخت میگردد تعلق خواهد
گرفت و باز پرداخت اصل وام و پرداخت بهره و هزینه های
مربوط مورد تضمین خزانه داری دولت انگلستان قرار
گرفته است .

این گزارش در اجرای ماده واحده فوق الذکر برای
استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد .

باتقدیم احترام از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی

۱۹ - قرائت دستور تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه
رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۲۱۰

روز یکشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۷

۱ - گزارش شور دوم معاملات زمین (رای باورقه)
شماره ترتیب چاپ ۱۵۲۱

۲ - گزارش شور اول اصلاح قانون تأسیس شرکت
سهامی شیلات جنوب ایرن شماره چاپ ۱۵۱۹

۳ - گزارش شور اول موافقت نامه ترانزیت بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان شماره چاپ ۱۵۰۶

۴ - گزارش شور اول الحاق دولت شاهنشاهی
بکنوانسیون مزایا و مصونتهای مأموریت های مخصوص
شماره چاپ ۱۵۰۵

۵ - گزارش شور اول کنوانسیون وین درباره روابط
کنسولی شماره چاپ ۱۵۲۸

۶ - گزارش شور اول مشمول قانون مجازات اخلال -
کنندگان در عرضه دام و توزیع گوشت درباره اخلال -
کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج
و روغن شماره ترتیب چاپ ۱۵۲۰

رئیس - با اجازه دهانمه ها آقایان این جلسه را ختم
می کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خواهد بود .

(پنجاه دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی